

Graduate School Journal, Pitchayat, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Graduate School Journal, Pitchayat, a Journal of Humanities and Social Sciences, publishes research articles, academic articles, and review articles. Its objectives are to publish articles in the fields of education, business administration, economics, political science, public administration, law, communication, agricultural extension, arts, cultures, and related fields in order to promote the concepts, theories, and innovation development and to be a platform to present academic works of the faculty members in the university and other people in general. It is issued every four months.

Consultants

Assoc. Prof. Thamarak Laongnual	Ubon Ratchathani Rajabhat University Currently Acting for the President
Assoc. Prof. Dr. Mali Chaisena	Vice President for Academic Affairs

Editorial Board

Adjunct Professor Dr. Saman Asawapoom	Sisaket Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr. Jumlong Vongprasert	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr. Piyakanit Chotivanich	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr. Orathai Liengjindathaworn	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr. Songkramchai Leethongdee	Maha Sarakham University
Assoc. Prof. Dr. Songsak Phusee-orn	Maha Sarakham University
Assoc. Prof. Dr. Jinawatar Pakotung	Sisaket Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr. Boonthawan Wingwon	Lampang Rajabhat University
Asst. Prof. Dr. Udom Tipparach	Ubon Ratchathani University
Asst. Prof. Dr. Sudaporn Tangkawanit	Ubon Ratchathani Rajabhat University

Editor	Assoc. Prof. Chanchai Suksai
Associate Editor	Asst. Prof. Chananrath Roobyai
Operating Team	Miss Panida Thammawong
Editorial Office	Graduate School, Ubon Ratchathani Rajabhat University
Publication Frequency	3 issues per year 1 st Issue: January-April, 2 nd Issue: May-August, and 3 rd Issue: September-December
Place of Publication	Wittaya Printing 1973 Limited Partnership, 336-338 Phadaeng Road, Mueang District, Ubon Ratchathani Province, 34000; Tel: 0-4524-0692, Fax: 0-4526-5756

Every article is peer reviewed for academic correctness by at least three external qualified experts. The opinions in the Graduate School Journal, Pitchayat, Ubon Ratchathani Rajabhat University, belong to the authors, but they do not belong to the publisher. Thus, the Graduate School of Ubon Ratchathani Rajabhat University will not be held responsible for all of those opinions. The articles in this journal are protected by the copyright of Thailand. No part of each issue may be reproduced for dissemination without written permission from the publisher.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามแนวคิดสรววิทยา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 Development of English Vocabulary Pronunciation Skills Based on a Phonological Approach for the Second Grade Students อธิสนันท์ โรจน์ธนภักกุล สิริสุตา ทองเฉลิม และกชกร ธิปัตติ Athisanan Rojthanaphakkul, Sirisuda Thongchalerm, and Goachagorn Thipatdee	1
การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้น ภาระงาน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 Development of English Reading Comprehension Kits Using Task-Based Learning Activities for the Fifth Grade Students สุภาวดี เขียวสะอาด สิริสุตา ทองเฉลิม และกชกร ธิปัตติ Supawadee Khiewsaard, Sirisuda Thongchalerm, and Goachagorn Thipatdee	11
การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด การสืบเสาะหาความรู้ เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL An Action Research to Develop Mathematical Communicative Ability in Writing for the Fifth Grade Students by Using the Action Research through Learning Activities According to Inquiry-Based Learning Supplemented with a KWDL Technique ศรุตดา พิชัยภูษิต และพงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์ Saruta Pichaipusit and Phongsak Srichan	21
ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ Information System Management Factors for Community Businesses in Sisaket Province เอกพิสิฐ คำเอี่ยมรัตน์, จิตติมา พลศักดิ์, นนทยา อิทธิชินบัญชร, ลัลนา ยุกต์วัฒนพงษ์ และวีระยุทธ มั่งคั่ง Akpisit Kamiamrat, Jittima Phonsak, Nonthaya ItthiChinnabanchorn, Lalana Yukwatanapong, and Weerayut Wungkung	35

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
Implementation Based on the School Guidance Standards Affecting the
Competencies of the Students in the Schools under the Secondary Educational
Service Area Office Chonburi Rayong

45

พลอยไพลิน การินทร์ นิวัตต์ น้อยมณี และกัญญา เอี่ยมพญา

Ploypailin Karin, Niwat Noymanee, and Kanyaporn lamphaya

ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมี
ร่วมกับโมเดล CIPPA ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและความสามารถในการให้เหตุผล
เชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ พิษณุโลก
Effects of Learning Management Using a Learning Design from Creating Chemistry
Visualization Coupled with a CIPPA Model Affecting Chemistry Learning
Achievement and Scientific Reasoning Ability of the High School Students at
Triamudom Suksa School in the Northern Region in Phitsanulok Province

55

ญาติดา ม่วงแก้ว และณัฐกานต์ ประจันบาน

Yada Muangkaew and Nattakan Prachanban

การพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2
อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

67

Development of a Management Model to Reinforce Students' Moralities and
Ethics by Integrating the Sufficiency Economy Philosophy at Nasaiwittaya School
under Udon Thani Provincial Administration Organization 2, Phibunrak District,
Udon Thani Province

กิติกร ขันติยะ

Kitikorn Kuntiya

การพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี
Development of Participatory Safe Communities in the Fragile Border Areas, Ubon
Ratchathani Province

85

ชัยกฤต ยกพลชนชัย วิลาวณิชย์ ขาดา และเพ็ญมาศ สุกนธจิตต์

Chaiyakrit Yokphochanacha, Wilawan Chada, and Penmat Sukonthajit

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา 95

Development of the Infographic Media of the Human Resource Management
Information at the School of Information and Communication Technology,
University of Phayao

รณชัย ทิพย์มณฑา ดลทิตา เชี่ยวสุวรรณ และวรภุช สานโกชน

Ronnachai Thipmontha, Donticha Chiewsuwan, and Worrakit Sanpote

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิ และช่วยเหลือ
ทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี 107

Factors Affecting the Service Quality of the Prosecutors' Office of the Civil Rights
Protection and the Legal Aid and the Enforcement of Ubon Ratchathani Cases

สุริวัลย์ ทาวะรัตน์ ฐิติพร อุ๋นใจ และอัยรดา พรเจริญ

Sureewan tavarat, Thitiphon Unchai, and Irada Porncharoecn

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 117

Development of a Learning Activity Kit to Enhance Reading and Writing Skills on
Thai Word Spelling for the First-Grade Students

ปรียาวรรณ ปริปุระณะ วัชรี แซงบุญเรือง และนิราศ จันทระจิตร

Preeyawan Paripurana, Watcharee Sangboonraung, and Nirat Chantharajit

รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา 131

A Management Model to Intelligent Schools for the School Administrators of the
Schools under the Primary Educational Service Area in Nakhon Ratchasima

สิริรัตน์ บุญพูล กานต์ เนตรกลาง และสฎายุ ธีระวณิชตระกูล

Sirirat Bunpoon, Kant Netklang, and Sadayu Teeravavitrakul

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy เพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 145

Effects of Research-Based Learning Management Combined With the Application
of SOLO Taxonomy to Develop Learning Achievement and Innovator Skills of the
Second Grade Students

กรรณิการ์ ลายลักษณ์ มนตา ตุลย์เมธากการ และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล

Kannika Lailuck, Manathar Tulmaetarkarn, and Ittiphat Suvatanpornkul

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมมิฟิเคชัน ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแบบแผนการทดลองแบบสี่กลุ่มของโซโลมอน

Effects of Problem-Based Learning Mangement Combined with Flipped Classroom Concepts and Gamifications on Computational Thinking Skills and Programming Ability of the Seventh Grade Students Using Solomon Four-Group Experimental Design

ซารีแยล ชิตชลธาร สุรัชย์ มีชาญ และอรอุมา เจริญสุข

Sareeyal Chitchonlatan, Surachai Meechan, and Ornuma Charoensuk

การบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

Organizational Administration and Psychology Affecting Being Learning Organizations of the Banks for Agriculture and Agricultural Cooperatives in the Areas of Ubon Ratchathani Province

เทิดขวัญ ศรีสุนทร อัยรดา พรเจริญ อโณทัย หาระสาร และดุสิต จักรศิลป์

Terdkwan Srisounthon, Irada Phorncharoen, Anothai Harasarn, and Dusit

Juksil

จริยธรรมในการตีพิมพ์บทความ 191

หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ 192

ขั้นตอนการตีพิมพ์ในวารสาร 198

แบบฟอร์มการส่งบทความเพื่อลงตีพิมพ์ 199

ใบสมัครเป็นสมาชิกวารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามแนวคิดสรวิทยา
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
Development of English Vocabulary Pronunciation Skills Based on a Phonological
Approach for the Second Grade Students

อติสนันท์ โรจนธันภักกุล สิริสุดา ทองเฉลิม และกชกร ธิปัตดี
Athisanan Rojthanaphakul, Sirisuda Thongchalem, and Goachagorn Thipatdee

สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Master of Education Program in Curriculum and Instructional Development,
Ubon Ratchathani Rajabhat University
E-mail: Athisanan.r@ubru.ac.th

Received: June 12, 2023; Revised July 1, 2023; Accepted: July 3, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดสรวิทยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เปรียบเทียบทักษะการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษตามแนวคิดสรวิทยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 12 ชุด แบบทดสอบวัดการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.52/82.11
2. ทักษะการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สรวิทยา

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop English vocabulary pronunciation kits of the Foreign Languages Department for the second grade students based on a phonological approach to have the efficiency according to the criterion of 80/80 and 2) to compare English vocabulary pronunciation skills based on a phonological approach for the second grade students before and after learning. The samples were 30 students studying in the second grade in the second semester in the academic year of 2022 at Naluang School under Bangkok Metropolitan. They were randomized by cluster sampling. The research instruments were 12 sets of English vocabulary pronunciation kits and a multiple-choice-question test with 30 items. The statistics were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows.

1. The efficiency of the English vocabulary pronunciation kits the researchers developed was 83.52/82.11.

2. The mean score of the English vocabulary pronunciation skills of the students after learning by using the English vocabulary pronunciation kits was higher than that before learning with the statistical significance at the level of .01.

Keywords: Learning Activity Kits, English Vocabulary Pronunciation Skills, Phonology

บทนำ

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาสากลและมีบทบาทสำคัญไปทั่วโลกมากที่สุดภาษาหนึ่งประกอบกับปัจจุบันเป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษจึงกลายเป็นทักษะที่จำเป็นเพื่อใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เพื่อการปฏิสัมพันธ์สื่อสารกับนานาชาติและอยู่ร่วมกัน ในสังคมสำหรับการจัดการศึกษาในประเทศไทยนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาแต่ละระดับมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากขึ้น โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้และพัฒนาในกระบวนการเรียนการสอนด้วย ซึ่งทำให้ผู้สอนและผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้น ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษและเกิดทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน สถานศึกษารวมทั้งครูผู้สอนควรตระหนักและเห็นความสำคัญในการปรับเทคนิคกระบวนการจัดการเรียนรู้และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับระดับวัยและธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย โดยเฉพาะการส่งเสริมผู้เรียนในวัยเริ่มต้น เพื่อปูพื้นฐานภาษาอังกฤษระดับพื้นฐานให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ อีกทั้งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือภาษาอังกฤษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ไว้ 6 ด้านซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) โดยยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ได้กำหนดให้ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย ร้อยละ 100 ของผู้เรียนมีทักษะ

การอ่าน การเขียนผ่านเกณฑ์ตามช่วงวัย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถอ่านออกเขียนได้ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 สามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) นโยบายนี้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยในการสอนการอ่านออกเสียงแก่นักเรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องโดยหลักสูตรกำหนดไว้ว่านักเรียนต้องสามารถระบุตัวอักษรและเสียง อ่านออกเสียงและสะกดคำง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน นักเรียนต้องเรียนรู้ตัวอักษรเสียงตัวอักษรและสระ และการสะกดคำเรียนหลักการอ่านออกเสียงต่าง ๆ เช่น การออกเสียงพยัญชนะต้นคำ และพยัญชนะท้ายคำการออกเสียงเน้นหนัก-เบาในคำ และกลุ่มคำและการออกเสียงตามระดับเสียงสูง-ต่ำในประโยค (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

ผลการประเมินทักษะการอ่านของนักเรียนไทย พบว่ายังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร โดยจากผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในรายวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาหลวงเขตทุ่งครุ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563-2564 ดังนี้ ในปีการศึกษา 2563 คือ 43.55 และปีการศึกษา 2564 คือ 39.22 และปีการศึกษา 2565 คือ 37.62 จากคะแนนเฉลี่ยดังกล่าวพบว่า มีคะแนนลดลง (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2563)

ทักษะการเรียนรู้การออกเสียงในการอ่านเป็นพื้นฐานที่ผู้สอนควรจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล นอกจากนี้การสอนอ่านโดยวิธีการดังกล่าวถือเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เนื่องจากจะทำให้ให้นักเรียนมีความเข้าใจในระบบการออกเสียงในภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น ปัญหาสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยนั้นคือ การออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานและเป็นรากฐานของการเรียนรู้ภาษาที่ผู้เรียนได้รับการสอนและฝึกหัดตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล แต่ว่าเด็กไทยจำนวนมากยังมีปัญหาในเรื่องของการออกเสียงภาษาอังกฤษ ทั้งที่ไม่สามารถออกเสียงได้เลยหรือออกเสียงผิดไปจากเจ้าของภาษา ดังนั้นการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์หรือสรีวิทยาถือเป็นหลักการเบื้องต้นที่สำคัญในการสร้างพื้นฐานการอ่านและการสะกดคำอย่างถูกต้องด้วยตนเองอย่างไรก็ตามการสอนอ่านตามหลักสัทศาสตร์นี้ควรเป็นการสอนที่ควบคู่ไปกับการสอนให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย เทบอท (Talbot, 1997)

แนวคิดสรีวิทยา (Phonology) เป็นการศึกษาที่เกี่ยวกับเรื่องเสียงในภาษา โดยแยกย่อยออกเป็น 2 แขนงคือ สัทศาสตร์ (Phonetics) และสรีศาสตร์ (Phonemics) (ฉลวย บุญประเสริฐ, 2552) จึงเป็นตัวเลือกที่สำคัญที่จะนำมาพัฒนาการออกเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุไพบรมา ลีลามณี (2553) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านคำ และแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi-Sensory Approach) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านคำภาษาไทยหลังการสอน โดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์กับวิธีพหุสัมผัสอยู่ในระดับดีมาก และจิราภรณ์ เสืออินทร์ (2559) ศึกษาการพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบโฟนิกส์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญคุ้มราษฎร์บำรุง พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้น จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ เป็นหนึ่งใน 7 ขั้นตอนที่สำคัญ ในการช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง การออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้เรียนจะต้องอ่านออกเสียงด้วยความมั่นใจ ออกเสียงอย่างชัดเจน ซึ่งผู้สอนเองต้องเริ่มจากการให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะหน่วยเสียงภาษาอังกฤษก่อนที่จะ อ่านเป็นคำ ซึ่งหากเอาหน่วยเสียงมาทำการเชื่อมกับตัวอักษร ผู้เรียนก็จะสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและชัดเจน (สุชาติ อินมี, 2556)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษา การพัฒนาทักษะการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามแนวคิดสรววิทยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ ที่นักเรียนออกเสียงนั้น ตลอดจนจดจำได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งวิธีการสอนตามแนวคิดสรววิทยา จะสามารถพัฒนานักเรียนในด้านการออกเสียงและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นแนวทางในการสอนอ่านภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนที่สอนผู้เรียนที่มีปัญหาทางด้าน การอ่านต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดสรววิทยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษตามแนวคิดสรววิทยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนในเครือข่ายเขตทุ่งครุ จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนคลองรางจาก โรงเรียนชูสินทองประดิษฐ์อนุสรณ์ โรงเรียนนาหลวง โรงเรียนบางมด โรงเรียนนราชนาถกษณ์ภูมิวิฑิต โรงเรียนราชภัฏรบูรณะ โรงเรียนวัดทุ่งครุ และโรงเรียนสามัคคีบำรุง จำนวนนักเรียน 250 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนนาหลวง จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การสอนตามแนวคิดสรววิทยา

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น มีจำนวน 12 ชุด ชุดที่ 1 เรื่อง Ch /tʃ/ sound, ชุดที่ 2 เรื่อง Sh /ʃ/ sound, ชุดที่ 3 เรื่อง Ng /ŋ/ sound, ชุดที่ 4 เรื่อง J /dʒ/ sound, ชุดที่ 5 เรื่อง Th /ð/ sound, ชุดที่ 6 เรื่อง /ph/ sound, ชุดที่ 7 เรื่อง /z/ sound, ชุดที่ 8 เรื่อง a /æ/ sound, ชุดที่ 9 เรื่อง e /ɛ/ sound, ชุดที่ 10 เรื่อง i /i/ sound, ชุดที่ 11 เรื่อง o /ɔ/ sound, ชุดที่ 12 เรื่อง u /ʌ/ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.69 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการอ่าน จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.90 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2. คู่มือการใช้แบบฝึกทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยการหาคุณภาพของแบบทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนนาหลวง ที่เคยเรียนเรื่องนี้มาแล้ว และเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ 40 ข้อ เพื่อนำมาใช้กับนักเรียนตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการออกเสียง คำศัพท์ภาษาอังกฤษตามแนวคิดสรวทยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 ข้อ โรงเรียนนาหลวง เขตทุ่งครุ จังหวัด กรุงเทพมหานคร ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง

2. ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 ชุด โดยก่อนที่จะเรียนด้วยชุดกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียน ให้ตัวอย่างเข้าใจก่อน จากนั้นให้ตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสร็จแล้วให้ทำแบบฝึกทักษะ การออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษรายบุคคล ขณะเรียนผู้วิจัยได้สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมและเมื่อทำแบบฝึก แต่ละเล่มเสร็จ ผู้วิจัยให้ตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน

3. เมื่อสิ้นสุดการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทั้ง 12 ชุดแล้ว ผู้วิจัยให้ตัวอย่าง ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน เพื่อดูการพัฒนาการของผู้เรียน

4. นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนในชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามแนวคิด สรวทยาแต่ละชุด และคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษตามแนวคิดสรวทยา กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t-test แบบ Dependent

3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ตั้งไว้ และวัดความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง เพื่อเป็นการตอบ วัดวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80

จำนวนนักเรียน (n)	กระบวนการ			ผลลัพธ์		
	คะแนนเต็ม (A)	คะแนนรวม	ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E ₁)	คะแนนเต็ม (B)	คะแนนรวม	ประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ (E ₂)
30	240	6014	83.52	30	739	82.11

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่าประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสรวทยาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) คิดเป็นร้อยละ 83.52 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) คิดเป็นร้อยละ 82.11 ดังนั้น ชุดกิจกรรมการออกเสียงภาษาอังกฤษตามแนวคิดสรวทยา มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.52/82.11

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	n	\bar{x}	S	t	p
ก่อนเรียน	30	14.97	2.04	17.32**	0.001
หลังเรียน	30	24.63	2.43		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 24.63 และค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.97

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.91/83.75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษตามแนวคิดสรวทยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.52/82.11 หมายความว่า ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ 83.52 และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหลังจากเรียนด้วยชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เฉลี่ยร้อยละ 82.11 แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทุกประการ ทั้งนี้เพราะชุดกิจกรรมการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนอย่างมีระบบและมีวิธีที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตรและการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ อาศัยแนวคิดและทฤษฎีของนักการศึกษาหลายท่าน ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการทดลอง

ใช้ชุดกิจกรรมและการพัฒนาชุดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศ จากนั้นกำหนดกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษ การนำชุดกิจกรรมการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามแนวคิดสรวิตยามาใช้สอนอ่านช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น และช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษ เช่น การเข้าใจหลักการสะกดและความหมายของคำศัพท์ จากคำศัพท์ที่อ่านได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของชูลี กลิ่นสุวรรณ (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อ่านออกเสียงได้ร้อยละ 84.93 มีคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 74.30 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีดัชนีประสิทธิผลคิดเป็นร้อยละ .70 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกิติมาพร ตูยหล้า (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษตามแนวคิดสรวิตยามาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในเขตทุ่งครุ จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้จัดฝึกอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการฝึกและกำหนดการเก็บข้อมูลแต่ละขั้นตอน การอบรมครั้งนี้ คือ คณะครูจำนวน 51 คน มีนักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวน 28 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพร้อมในการอ่าน คือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการออกเสียงภาษาอังกฤษตามแนวคิดสรวิตยามาสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริพร สุทธิยา (2546) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) แบบฝึกทักษะการเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.22/76.53 (2) นักเรียนที่เรียนโดยแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมเท่ากับ 0.62 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 62 มีประสิทธิผลด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เท่ากับ 0.66, 0.66, 0.46 และ 0.72 ตามลำดับ แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 66, 66, 46 และ 72 ตามลำดับ (3) นักเรียนที่เรียนโดย แบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมและรายด้านการฟัง การพูด การเขียน สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอ่านไม่แตกต่างกันและ (4) นักเรียนที่เรียนโดยแบบฝึกทักษะมีความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษร้อยละ 99.58 นักเรียนที่เรียนโดยแผนการเรียนปกติมีความคงทนในการเรียนรู้ ร้อยละ 96.03

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนควรอ่านคู่มือครูอย่างละเอียดและเตรียมการสอนเป็นอย่างดีทุกครั้งก่อนเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในอ่านสะกดคำและการออกเสียงคำศัพท์อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การใช้สื่อประสมควรมีความหลากหลายและสามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้ ครูควรให้นักเรียนร้องเพลงภาษาอังกฤษบ่อย ๆ จะทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก การเล่นเกมเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกทักษะไหวพริบของนักเรียน และก่อให้เกิดความสนุกสนาน นักเรียนจะไม่คิดว่าเป็นการเรียนการสอนหากแต่จะคิดว่าเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนโดยใช้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เช่นในรูปแบบ VC CCVC CCVCC ฯลฯ ในระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อโฟนิกส์ ด้วยชุดกิจกรรมกับการเรียนรู้แบบอื่นๆ เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริสุตา ทองเฉลิม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.กชกร ธิปัตติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความกรุณา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ การเอาใจใส่ และเป็นกำลังใจให้เป็นอย่างดี จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ได้เครื่องมือในการวิจัยที่มีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิติมาพร ด้อยหล้า. รายงานการวิจัยเรื่องการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองถ้ำ. เชียงใหม่: สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่แตง, 2541.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. **หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.
- . **หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว, 2560.
- จิราภรณ์ เสืออินทร์. การพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบโฟนิกส์ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญคุ้มราษฎร์บำรุง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559.
- ฉลวย บุญประเสริฐ. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2552.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1-5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.
- ชูลี กลิ่นสุวรรณ. การพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, สถาบัน. **ผลสอบ o-net**. (ออนไลน์) 2563. จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx,2563>.
- สุชาติ อินมี. “การพัฒนาการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยสื่อโฟนิกส์โปสเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3,” **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal**. 6, 3 (กันยายน-ธันวาคม 2556): 140-152.
- สุไพบรมา ลีลามณี. ศึกษาความสามารถในการอ่านคำและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi- Sensory Approach). ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.

ศิริพร สุทธิยา. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

Talbot, Virginia. **Teaching Reading, Writing and Spelling**. California: Corwin Press, 1997.

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้น
ภาระงานสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5
Development of English Reading Comprehension Kits Using Task-Based Learning
Activities for the Fifth Grade Students

สุภาวดี เขียวสะอาด สิริสุดา ทองเฉลิม และกชกร ธิปัตดี
Supawadee Khiewsaard, Sirisuda Thongchaleram, and Goachagorn Thipatdee

สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Master of Education Program in Curriculum and Instructional Development,
Ubon Ratchathani Rajabhat University
E-mail: Supawadee.kh61@ubru.ac.th

Received: June 12, 2023; Revised June 30, 2023; Accepted: July 3, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนางาม (ผลแก้วอุปถัมภ์) และโรงเรียนบ้านโนนค้อลู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายระหว่าง .52 ถึง .78 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .26 ถึง .41 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.15/76.5

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop English reading comprehension kits using task-based learning activities to have the efficiency according to the criterion of 75/75 and 2) to compare the reading comprehension learning achievement of the students before and after learning by using the English reading comprehension kits using task-based learning activities for the fifth grade students. The samples were 40 students studying in the fifth grade at Nangam (Polkae Wuppatham) School and Ban Nonkholuku School under Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 3 in the second semester in the academic year of 2022. They were randomized by cluster sampling. The research instruments were 6 sets of the English reading comprehension kits using task-based learning activities for the fifth grade students and a learning achievement test for reading comprehension with 30 items, the item difficulty ranged between .52-.78, and the item discrimination ranged between .26-.41 that the researchers created. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows.

1. The efficiency of the English reading comprehension kits using task-based learning activities for the fifth grade students was 77.15/76.5.
2. The mean score of the reading comprehension achievement of the students taught by the English reading comprehension kits using task-based learning activities for the fifth grade students after learning was higher than that before learning with the statistical significance at the level of .05.

Keywords: English Reading Comprehension Kits, Task-Based Learning

บทนำ

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ ช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุด การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง อาทิเช่น การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันกล่าวคือ การอ่านเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านมากย่อมรู้มากและถ้านำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม สังคมนั้นย่อมมีประสิทธิภาพในการพัฒนาไปในทางที่ถูกที่ควรอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่เยาว์วัยจึงเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นอกจากนี้การอ่านยังมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ กล่าวคือ การอ่านเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนการสอนและมีความสำคัญต่อความสำเร็จ การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญอันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในทุก ๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา หากเริ่มต้นดี รากฐานการอ่านของเด็กก็จะดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ความสำคัญนี้ จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้นในโรงเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา เป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อให้สามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เพราะผู้เรียนต้องใช้ทักษะการอ่านในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ทักษะในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างเข้าใจจึงต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับเอกรินทร์ สังข์ทอง (2555) กล่าวว่า ทักษะที่จำเป็นและมีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 คือการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถอ่านภาษาอังกฤษที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันได้อย่างเกิดประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์เนื้อหาสาระและการใช้ภาษา จัดลำดับเนื้อเรื่องและแนวคิดจากเรื่อง สามารถแสดงความคิดเห็น และเห็นคุณค่าของเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเข้าใจและจดจำเรื่องราวจากสิ่งที่อ่าน เช่น เข้าใจความหลักสำคัญของเรื่องและรายละเอียดต่าง ๆ สามารถตีความ และเรียนรู้การอ่านอย่างมีความสุข

ในปัจจุบันแนวทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีหลายรูปแบบ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบต่าง ๆ ที่สามารถแก้ปัญหาการจัดการเรียนในด้านกรอ่านภาษาอังกฤษได้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ รู้จักเชื่อมโยง ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะ ความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อการเรียนรู้นั้นซึ่งการจัดการเรียนรู้นั้นซึ่งการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบเน้นภาระงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Willis (1996) ที่กล่าวว่ากิจกรรมที่กิจกรรมที่ผู้เรียนใช้ภาษา เป้าหมายเพื่อวัตถุประสงค์ (เป้าหมาย) เพื่อการสื่อสารและบรรลุผล” โดยเน้นการสื่อสารความหมาย มากกว่ารูปแบบของภาษาพร้อมทั้ง มีการประเมินผลของงานด้วย การสอนเน้นภาระงานเป็นฐานมี 3 ขั้นตอน ขั้นแรก คือ ขั้นก่อนปฏิบัติการภาระงาน (Pre-Task) เป็นขั้นเตรียมตัวผู้เรียนก่อนปฏิบัติงาน ขั้นที่สอง ขั้นปฏิบัติงาน (Task Cycle) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้ทำงาน โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ โดยเน้นความเข้าใจเนื้อหาของรูปแบบของงานปฏิบัติที่กำหนดให้ และ ขั้นตอนสุดท้ายคือ ขั้นหลังปฏิบัติงาน (Language Focus) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อเรื่องอีกครั้ง เพื่อพัฒนาในด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องที่ชัดเจน รวมถึงเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานที่ตนได้กระทำ งานวิจัยของศิริญา ทางนะที่ (2555) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาอังกฤษ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (TBL) ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของมัทวาน ศรีบุญลือ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ในวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาระงานเป็นฐาน พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมภาระงานเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ Sayd (2020) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานกับการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชาวอิหร่าน ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบค่าที พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองเกี่ยวกับตัวแปรตามความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับประเทศ มีคะแนนระดับเฉลี่ย 39.22 ขณะที่โรงเรียนนางาม (ผลแก้วอุปถัมภ์) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28.06 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2564) ซึ่งมีคะแนนผลการทดสอบคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับประเทศ และมีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศลดลง จากปีการศึกษา 2563 คือ 5.27 จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่าสาระและมาตรฐานที่นักเรียนโรงเรียนนางาม (ผลแก้วอุปถัมภ์) ทำคะแนนได้น้อยที่สุดคือ สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก มาตรฐานที่ 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 16.67 จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น กล่าวได้ว่านักเรียนโรงเรียนนางาม (ผลแก้วอุปถัมภ์) ประสบปัญหาในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับขั้นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างเร่งด่วน การจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการฝึกฝนทักษะจากการปฏิบัติด้วยตนเองภายใต้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

และเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้บรรลุวัตถุประสงค์

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาวิธีการสอน กิจกรรม หรือสื่อประกอบต่าง ๆ มาเพิ่มพูนความสามารถด้านการอ่านแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดประสบการณ์ทางภาษา วิธีการฝึกทักษะการอ่านให้ได้ดีคือการฝึกการอ่านด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนโดยชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านอย่างเป็นระบบ เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนจะได้ใช้ความสามารถในการอ่าน ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ในชุดกิจกรรมด้วยตนเอง และสรุปความรู้ที่ได้รับอย่างถูกต้อง ดังนั้นกิจกรรมที่ถูกออกแบบไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กับนักเรียน จึงมีส่วนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพควบคู่กันไปด้วย

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจากการปฏิบัติจริงตามศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถวางแผน การทำงานเป็นขั้นตอน แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงานได้อย่างเป็นระบบ และสามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาของตนเองอย่างอิสระ เพื่อให้ได้งานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และได้เรียนรู้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ให้มีประสิทธิภาพและพัฒนานักเรียนให้มีความรู้เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำการศึกษาแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 6 โพธิ์ไทร-ไร่ใต้ จำนวน 8 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว 40 คน โรงเรียนบ้านไร่ใต้ 39 คน โรงเรียนบ้านโนนค้อลุด 21 คน โรงเรียนบ้านโนนสุข 20 โรงเรียนบ้านสนามชัย(พิมพ์ประชานุกูล) 14 คน โรงเรียนบ้านท่าช้าง 18 คน โรงเรียนบ้านถิ่นสำราญ 10 คน โรงเรียนนางาม (ผลแก้วอุปถัมภ์) 19 คน จำนวน 180 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 6 โพธิ์ไทร-ไร่ใต้ โรงเรียนนางาม (ผลแก้วอุปถัมภ์) 19 คน และโรงเรียนบ้านโนนค้อลุด 21 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุด เวลา 12 ชั่วโมง ชุดที่ 1 เรื่อง My family ชุดที่ 2 เรื่อง Amazing animals ชุดที่ 3 เรื่อง My friends ชุดที่ 4 เรื่อง Our favorite dishes ชุดที่ 5 เรื่อง Go and Get in Touch ชุดที่ 6 เรื่อง Holiday โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.74 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย แบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าเฉลี่ย 0.9 แปลผล คือใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขี้แจงทำความเข้าใจกับผู้บริหาร ครูประจำชั้นของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือและตัวอย่างขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มทดลองและตัวอย่างทดลองใช้เครื่องมือและเก็บข้อมูล

2. จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจไปทดสอบก่อน (Pre-test) 1 วันก่อนการสอน โดยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. ดำเนินการสอนตามขั้นตอนของการใช้ชุดกิจกรรมในแต่ละชุด โดยให้นักเรียนทำชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกชุด จำนวน 12 ชุด ใช้เวลาชุดละ 1 ชั่วโมง และตรวจให้คะแนนบันทึกคะแนนไว้ แล้วแจ้งให้นักเรียนทราบทุกครั้ง

5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจชุดเดิม ตรวจแล้วบันทึกคะแนนไว้

6. นำคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายชุดกิจกรรมทุกชุด และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน นำมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานตามเกณฑ์ 75/75 โดยหาคะแนนระหว่างเรียนของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและคะแนนผลการทดสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน แบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าประสิทธิภาพเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ตามวิธีที่เสนอแนะ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการอ่าน ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน โดยใช้สถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ตั้งไว้ เพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

กิจกรรม	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S	ค่าเฉลี่ย
1. ทำชุดกิจกรรมระหว่างเรียน (E_1)	40	180	138.88	10.53	77.15
2. ทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E_2)	40	30	22.95	1.37	76.50

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบระหว่างเรียนชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุดกิจกรรมนั้นมีค่าเท่ากับ 138.88 จากคะแนนเต็ม 180 คิดเป็นร้อยละ 77.15 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.95 จากคะแนนเต็ม 30 คิดเป็นร้อยละ 76.50 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุดกิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 77.15/76.50

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S	ค่าเฉลี่ย
ก่อนการใช้ชุดกิจกรรม	40	30	14.48	2.32	26.30**
หลังการใช้ชุดกิจกรรม	40	30	22.95	1.37	

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.32 ในขณะที่หลังเรียนคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.37 ค่าสถิติทดสอบที เท่ากับ 26.30 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนนั้น พบว่าผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.15/76.50

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการทำการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือ

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 77.15/76.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 แสดงว่าชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เหมาะสมในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นระบบโดยเริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตรและการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เอกสารเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม ได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎีของนักการศึกษาหลายท่าน ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานั้น มี 3 ขั้นตอน ตามทฤษฎีของ Willis (1996) มาประยุกต์ใช้ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความสอดคล้องกับการสอน คือ ขั้นแรก ขั้นก่อนปฏิบัติการภาระงาน (Pre-Task) เป็นขั้นเตรียมตัวผู้เรียนก่อนปฏิบัติงาน ขั้นที่สอง ขั้นปฏิบัติการ (Task Cycle) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้ทำงานโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ โดยเน้นความเข้าใจเนื้อหาในรูปแบบของงานปฏิบัติที่กำหนดให้ และ ขั้นตอนสุดท้ายคือ ขั้นหลังปฏิบัติการ (Language Focus) มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาใช้ภาษาให้มีความถูกต้องตามรูปแบบและโครงสร้างไวยากรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของนพรัตน์ ทองมาก (2558) ที่ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่องภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่ามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 72.75 /77.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 75/75 และเพ็ญภา ทัพพันธ์ (2560) ที่ได้ทำการศึกษากการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากับ 77.40/76.44 มี ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ตามศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถวางแผน การทำงานเป็นขั้นตอน แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงานได้อย่างเป็นระบบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาของตนเองอย่างอิสระ เพื่อให้ได้งานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และได้เรียนรู้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องและ

เหมาะสม สอดคล้องกับ Willis (1996) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานไว้ว่าสร้างกิจกรรมที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จ เข้าใจประโยชน์ขององค์ประกอบในภาระงานและสามารถช่วยให้ผู้เรียนย้อนคิดขั้นตอนการปฏิบัติงานและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวิจัยของ Apriliah (2016) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน ของนักเรียนเกรด 7 โรงเรียน SMP N 2 Ogoeide ประเทศอินโดนีเซีย โดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการอ่านอธิบายความหมายข้อความ เป็นการวิจัยที่เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ผลการทดสอบทักษะการอ่านของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับจันทร์กานต์ จรรยา (2559) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนเสริมผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชดำริ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังใช้บทเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้แล้ว เพ็ญภา ทัพพันธ์ (2560) ยังได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าทักษะทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปารวี งามอนันต์ (2564) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบเน้นภาระงานเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการสอนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มมากยิ่งขึ้นกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ตรงตามมาตรฐานตัวชี้วัดและหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น
2. การนำชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียด ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจ เนื่องจากมีขั้นตอนที่ต่างจากสิ่งที่นักเรียนเคยเรียน
3. ในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติภาระงาน ครูควรแจ้งระยะเวลาให้นักเรียนทราบ เพื่อที่นักเรียนจะได้วางแผนการปฏิบัติภาระงานได้อย่างเหมาะสม และเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ในระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ในด้านอื่น ๆ เช่น คือ การฟัง การพูด และการเขียน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริสุดา ทองเฉลิม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.กชกร ธิปัตติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความกรุณา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ การเอาใจใส่ และเป็นกำลังใจให้เป็นอย่างดี จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ดร.ณรงฤทธิ์ อินทนาม ดร.สาวิตรี เถาว์โท รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ คุณครูวัลย์วัล มาหา และคุณครูณภัสนันท์ มิ่งแนน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและให้ ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์กานต์ จรรยา. การพัฒนาบทเรียนเสริมผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชดำริ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.
- ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, สถาบัน. สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564. (ออนไลน์) 2564 (อ้างเมื่อ 24 มีนาคม 2565). จาก <http://www.new.onetresult.niets.or.th>
- นพรัตน์ ทองมาก. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่องภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2558.
- ปารวี งามอนันต์. การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามแนวคิดแบบเน้นภาระงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564.
- เพ็ญญา ทัพพันธ์. การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560.
- มัชวาน ศรีบุญลือ. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ในวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมภาระงานเป็นฐาน. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.
- ศิริญา ทางนะที. การพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (TBL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- ศีกษาธิการ, กระทรวง. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- เอกรินทร์ สังข์ทอง. “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม: ทบทวนแนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติ,” วารสาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 20, 1 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2555): 1-16.
- Apriliah, R. Improving students' reading ability by using task-based learning of VII grade at SMP N 2 Ogodeide. Indonesia: Madako University, 2016.

- Sayd, M. "The Study of Task-based Cycle: Case of Reading Comprehension Classes in Iran," **The International Journal of Language and Cultural**. (serial online), 1 (March 2020): 22.
- Willis, J. **A Framework for Task-Based Learning**. Edinburgh: Longman limited, 1996.

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด
การสืบเสาะหาความรู้ เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL

An Action Research to Develop Mathematical Communicative Ability in Writing for the
Fifth Grade Students by Using the Action Research through Learning Activities According
to Inquiry-Based Learning Supplemented with a KWDL Technique

ศรุตตา พิชัยภูษิต และพงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์
Saruta Pichaipusit and Phongsak Srichan

สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
Master of Education Program in Educational Research and Evaluation,
Udon Thani Rajabhat University
E-mail: 64120610109@udru.ac.th

Received: July 6, 2023; Revised August 21, 2023; Accepted: August 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL 2) ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน หลังการใช้วิธีการสืบเสาะหาความรู้ เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 1 จำนวน 14 คน ระเบียบวิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ จำนวน 9 แผน การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 วงจรปฏิบัติการ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู และแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน สังเกตโดยครูผู้ช่วยวิจัย แบบสัมภาษณ์ผู้เรียนในทำวงจรปฏิบัติการ โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย และแบบทดสอบทำวงจรปฏิบัติการ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของนักเรียนมี 6 ขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ ขั้นระบุหัวข้อในการศึกษาและจัดกลุ่มให้นักเรียน ขั้นวางแผนในการเรียนรู้ ขั้นดำเนินการสืบเสาะหาความรู้ ในขั้นนี้นักเรียนแก้ปัญหาและสื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ผ่านใบกิจกรรมตามเทคนิควิธีการแบบ KWDL 4 ขั้นตอน ขั้นเตรียมนำเสนอรายงานของกลุ่ม ขั้นนำเสนอรายงานเป็นกลุ่ม และขั้นการประเมินผล

2. นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน จากการทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.57 คิดเป็นร้อยละ 90.48 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.85 ซึ่งนักเรียนทุกคนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

คำสำคัญ: การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เทคนิควิธีการแบบ KWDL ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop learning activities enhancing mathematical communicative ability in writing by using inquiry-based learning in groups supplemented with a KWDL technique and 2) to study the findings of the development of the mathematical communicative ability in writing after learning by using the inquiry-based learning in groups supplemented with a KWDL technique. The target group consisted of 14 students studying in the fifth grade in the second semester in the academic year of 2022 at a school under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1. The research methodology was conducted by using the action research. The research instruments were divided into 3 parts: 1) the instruments used were 9 sets of mathematical learning management plans on percentage with 3 operating cycles, 2) the instruments used to reflect the findings of the operation consisting of the teachers' behavior observation form, the students' learning behavior observation form observed by the research assistant teachers, an interview form used to interview the students at the end of the operating cycles done by the researchers and the research assistants, and a test at the end of the operating cycles, and 3) the instrument used to evaluate the research findings was a mathematical communicative ability test in writing. The statistics used were percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows.

1. The development of the mathematical learning activities on percentage by using the inquiry-based learning in groups supplemented by a KWDL technique that could develop the mathematical communicative ability in writing for the fifth grade students consisted of 6 important procedures: identifying the study topics and arranging the groups of the students, planning for learning, operating inquiry-based learning that the students solved problems and communicated the mathematical concepts through activity handouts based on a KWDL techniques consisting of 4 steps, preparing the presentation of the groups' reports, presenting the groups' reports, and evaluating the findings.

2. According to the test of the mathematical communicative ability in writing, the students had the mathematical communicative ability in writing based on the criterion the researchers regulated with the mean score of 32.57, 90.48%, and the standard deviation of 2.85. All students had the mean scores of at least 75%.

Keywords: An Action Research, Inquiry-Based Learning in Groups, a KWDL Technique, Mathematical Communicative Ability in Writing

บทนำ

รายวิชาคณิตศาสตร์มีความจำเป็นอย่างมากในการเรียนรู้ของนักเรียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (สิริพร ทิพย์คง, 2545) กล่าวว่า คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ช่วยก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคิดค้นทางวิทยาศาสตร์จะช่วยให้โลกเจริญและพัฒนาขึ้นซึ่งจำเป็นต้องใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ ดังนั้นคณิตศาสตร์จึงเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของสมองในด้านทักษะและกระบวนการคิด ทำให้สามารถคิดแก้ปัญหาได้ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2551)

จากความสำคัญของคณิตศาสตร์ที่ได้กล่าวไปข้างต้น จึงมีการวัดประเมินผลความสามารถทางคณิตศาสตร์ด้วยการจัดการทดสอบ พบว่าผลคะแนนในแต่ละการทดสอบมีคะแนนเฉลี่ยในรายวิชาคณิตศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนไม่สามารถสื่อสารความคิดหรือสื่อสารผลที่เกิดขึ้นได้ อัมพร ม้าคนอง (2553) กล่าวว่า การสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ ครูยังไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะของนักเรียนเรื่องการสื่อสารเท่าที่ควร นักเรียนจึงยังขาดทักษะความสามารถในด้านนี้ ซึ่งจากการที่นักเรียนจำนวนมากไม่สามารถเรียบเรียงและนำเสนอแนวคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ส่วนใหญ่เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์อยู่ในลักษณะนามธรรมเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องมีการใช้สัญลักษณ์ ตัวแปร ตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ เข้ามาช่วยอธิบายแนวคิด เพื่อที่จะสื่อสารและนำเสนออธิบายแนวคิดที่ตนเองนั้นคิดออกมา ให้มีความกระชับ ถูกต้องและให้เกิดการชัดเจน

เนื่องด้วยปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสังเกตนักเรียนในบริบทของโรงเรียน พบว่า ในรายวิชาคณิตศาสตร์นักเรียนยังมีปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ในการอธิบายการแสดงวิธีทำในการหาคำตอบ การคิดหาคำตอบด้วยวิธีของตนเอง นักเรียนมักจะทำให้ครูอธิบายและพาแสดงวิธีทำหลายครั้ง โดยไม่ได้เกิดจากความเข้าใจของนักเรียนเอง และไม่สามารถสื่อสารเพื่ออธิบายวิธีการของตนเองได้ ซึ่งคุณครูมีแนวทางการสอนแบบเดิม เน้นการอธิบาย การทำตาม การท่องจำ และทำแบบฝึกหัด ทำให้เมื่อต้องแก้ปัญหาโจทย์ด้วยตนเอง นักเรียนสับสนวิธีการทำ และไม่สามารถสื่อสารออกมาได้ สอดคล้องกับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2551) ที่ว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่จะเน้นการสอนในด้านความรู้ทางคณิตศาสตร์และทักษะการคำนวณโดยให้นักเรียนฝึกฝนการคำนวณ โดยครูผู้สอนให้นักเรียนท่องจำ โดยมีวิธีการหาคำตอบที่ถูกต้องเพียงไม่กี่วิธี ไม่มีความหลากหลายในการแก้ปัญหา นักเรียนขาดทักษะใน ด้านการแก้ปัญหา ด้านการให้เหตุผล ความสามารถในการนำเสนอแนวคิด ความสามารถในการเชื่อมโยงแนวคิด นักเรียนต้องมีทักษะการพูดและความสามารถในการเขียนอธิบายแสดงแนวคิดออกมา เป็นการอธิบายและสื่อสารแนวคิดของตนเองได้ ทั้งนี้เป็นการแสดงวิธีทำ โดยนำ สัญลักษณ์ ตัวแปร สมการ หรืออื่น ๆ มาช่วยให้การสื่อสารทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอแนวคิดนั้นสมบูรณ์ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2551)

การจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์มีหลากหลายวิธี ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ การสอนด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องใช้การสื่อสารให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียนสนใจ โดยการให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผนการทำงาน ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกกลุ่ม และนำความรู้ที่ได้จากการพูดคุยกันในกลุ่มมาสรุปเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสื่อสารจะแสดงผ่านการพูดและการเขียนแนวคิดของตนเอง ดังงานวิจัยของอภิวรรณ แก้วภูสี (2556) ที่กล่าวว่า การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม ทำกิจกรรมซ้ำ ๆ หลายครั้ง ส่งผลให้การสื่อสารของนักเรียนดีขึ้น โดยผู้วิจัยได้ใช้ขั้นตอนแนวคิดของ Slavin (1995) จำนวน 6 ขั้นตอน ทำให้เห็นว่าเป็นวิธีการสอนที่เป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน และให้คุณครูมีเวลาในการตรวจสอบและสังเกตนักเรียน ขณะทำงานกลุ่ม เพื่อให้เห็นว่าการเกิดปัญหาหรือได้แนวคิดเพิ่มเติม แล้วนำมาปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเองในครั้งต่อไปได้

ซึ่งในการแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988) เป็นการศึกษาซึ่งมีกระบวนการ

ปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติมีการวิเคราะห์ วิจัย ผลการปฏิบัติ จากการใช้วงจรปฏิบัติการใน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นสังเกต และ 4) ขั้นสะท้อนผล แต่ละวงจรดำเนินการเชื่อมโยงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนได้บทสรุปของการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุวิมล ว่องวานิช (2555) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัย ที่ทำโดยครูที่สอนในชั้นเรียน มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ของตนเอง และนำผลที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและดียิ่งขึ้นไป

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ สืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการสอนแบบ KWDL ที่ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน เนื่องจากส่งผลต่อความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของนักเรียน ในชั้นการทำงานกลุ่มที่ได้สืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูล ออกมาเป็นขั้นตอน การนำเสนอรายงานที่มีการอภิปรายและแสดง ความคิดเห็น โดยมีขั้นตอนที่เป็นระบบ มีการจัดระเบียบการคิด เพื่อเรียบเรียงเป็นขั้นตอนการแสดงแนวคิด และอธิบาย แนวคิดของตนเองได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง พร้อมทั้งศึกษาผลของความสามารถในการสื่อสารด้านการเขียนของนักเรียนภายหลัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งการวิจัยจะช่วยแก้ปัญหาภายในชั้นเรียนจริงของนักเรียน ทั้งช่วยส่งเสริมความสามารถ ในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ทำให้นักเรียนมีกระบวนการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ที่สามารถนำไป ปรับใช้กับสถานการณ์ปัญหาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน และโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการสืบเสาะหา ความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศ ึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการสืบเสาะหา ความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 1 ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 14 คน

ตัวแปรที่ศึกษา 1) ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่ใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL 2) ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แผนการจัดการ เรียนรู้ด้วยการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL จำนวนทั้งหมด 9 แผน แต่ละแผน ใช้เวลา 2 ชั่วโมง โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ด้านหลักสูตร และการสอน ด้านการวิจัยและการประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ระหว่าง

จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมและการวัดผลประเมินผล ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของคะแนน อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 ทุกองค์ประกอบ ตามเกณฑ์ของค่าดัชนีความสอดคล้องที่เหมาะสมต้องมีค่า IOC ไม่น้อยกว่า 0.50 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการได้ผ่านการพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งผ่านการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มี 1) แบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบสัมภาษณ์นักเรียน 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และ 5) แบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการวิจัย คือ แบบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน เป็นแบบวัดในรูปแบบอัตนัย จำนวน 9 ข้อ มีผลคะแนนที่ได้จากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ไม่น้อยกว่า .50 (มณีญา สุราช, 2558) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง .60–1.00 ทุกองค์ประกอบ ค่าดัชนีความยาก (p) อยู่ระหว่าง .10–.83 ค่าอำนาจจำแนก (D) อยู่ระหว่าง 0.02–0.42 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .82

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย ก่อนที่จะมีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นอาสาสมัครและผู้ปกครองของนักเรียนอ่าน ศึกษาทำความเข้าใจ เอกสาร คำชี้แจงสำหรับอาสาสมัครในการวิจัย ก่อนยินยอมเข้าร่วม สามารถกรอกแบบฟอร์มยินยอมพร้อมลงลายมือชื่อด้วยตนเองต่อผู้วิจัย ตามเลขที่รับรองโครงการ อว 0622.7/012 เลขที่ยื่นขอโครงการ จย.มน.03/2566 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2566

การดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติการของ Kemmis and McTaggart (1988) จำนวน 3 วงจรปฏิบัติการ มีผลดังนี้ วงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนร้อยละ 2.14 มีผลการทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จึงดำเนินการต่อใน วงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนร้อยละ 50 มีผลการทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จึงดำเนินการต่อในวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนทุกคนมีผลการทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยได้ดำเนินการแต่ละวงจร ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ วิเคราะห์สภาพปัญหาในปัจจุบันได้ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งทำให้ทราบว่าจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ที่ใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation) เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่จะพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ของนักเรียน แล้วดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ปฐมนิเทศผู้ช่วยวิจัยให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยวิธีการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation) เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action) ดำเนินการปฏิบัติตามแผนจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งสังเกตการจัดการเรียนรู้ เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นแต่ละวงจรแล้วให้นักเรียนทำการทดสอบวัดท้ายวงจรปฏิบัติการ เมื่อสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการ นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน

3. ขั้นการสังเกต (Observation) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ทำการสังเกตการณ์พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และสัมภาษณ์นักเรียนท้ายวงจรปฏิบัติการทุกวงจร

4. ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์และการทดสอบมาวิเคราะห์ร่วมกัน ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เพื่อหาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องร้อยละ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ ท้ายวงจรปฏิบัติการ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน นำมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยของคะแนนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 และผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์คะแนนของแบบทดสอบ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ ปรับปรุง และสรุปเกณฑ์การประเมินเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย ตามเกณฑ์พิจารณาการให้คะแนนของ Kennedy and Tipps (1994) เพื่อดูว่านักเรียนได้พัฒนาถึงเกณฑ์ที่ได้กำหนดหรือไม่ และข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีการตรวจสอบสามเส้า (Investigation Triangulation) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ (ภัทรพร เกษสังข์, 2559)

สรุปผลการวิจัย

1. พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีวงจรการปฏิบัติการอยู่ 3 วงจร มีผลดังนี้

วงจรการปฏิบัติการที่ 1 เมื่อได้ปฏิบัติไปในระยะหนึ่ง ทำให้นักเรียนเริ่มเข้าใจและสามารถแก้สถานการณ์ปัญหา ได้ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม ที่เสริมด้วยเทคนิควิธีการ KWDL นักเรียนต้องใช้ ความคิดในการหาวิธีแก้ปัญหาย่างมาก ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่าย เมื่อคิดไม่ออกต้องใช้เวลามากในการค้นหาคำตอบ แต่เมื่อนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเองจากกระบวนการคณิตศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีความรู้ที่คงทนและเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง ถูกต้อง แต่จากการทำแบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 เพื่อวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน พบว่า นักเรียนส่วนน้อยที่หาคะแนน ได้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 เนื่องจากนักเรียนยังไม่คุ้นชินกับการเรียนแบบนี้ ผู้วิจัยจะพยายามพัฒนาวิธีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนนำความรู้และทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีเนื้อหาที่ละเอียดครอบคลุมยิ่งขึ้นปัญหาที่สำคัญคือ เรื่องเวลาที่ผู้วิจัยต้องแก้ไข เพื่อให้ทันกับเวลาในการสอนปกติ และเป็นการฝึกฝนให้นักเรียนได้วิธีการและบริหารเวลาอย่างคุ้มค่าไปด้วยกัน จากนักเรียนมีคะแนนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ทุกคน ผู้วิจัยจึงดำเนินปฏิบัติการพัฒนาในวงจรปฏิบัติการที่ 2 ต่อไป

วงจรการปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนเริ่มเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ดีขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม ที่เสริมด้วยเทคนิควิธีการ KWDL นักเรียนต้องใช้ความคิดในการหาวิธีการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ ด้วยตนเองเมื่อนักเรียนได้ฝึกทำความเข้าใจในการศึกษาค้นคว้า และค้นหาค้นคว้าจนเกิดองค์ความรู้ใหม่จากกระบวนการต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ ทำให้ความรู้ที่คงทนอยู่กับนักเรียนได้นาน และเข้าใจอย่างแท้จริง ถูกต้อง สังเกตได้จากขณะที่นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนทำเสร็จในเวลาที่กำหนด จากการตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน พบว่านักเรียนทำได้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 เพิ่มมากขึ้น และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนสูงขึ้น ซึ่งทำได้ดีกว่าวงจรที่ 1 เนื่องจากนักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น จึงสามารถเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ เมื่อทำแบบทดสอบที่เป็นสถานการณ์เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จึงทำให้นักเรียนเกิดมโนทัศน์ในการประยุกต์คณิตศาสตร์ใช้ในชีวิตประจำวันที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากนักเรียนมีคะแนนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ทุกคน ผู้วิจัยจึงดำเนินปฏิบัติการพัฒนาในวงจรปฏิบัติการที่ 3 ต่อไป

วงจรการปฏิบัติการที่ 3 เมื่อได้ปฏิบัติไปแล้วทำให้นักเรียนเข้าใจและสามารถแก้สถานการณ์ปัญหาได้ดี ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม ที่เสริมด้วยเทคนิควิธีการ KWDL นักเรียนต้องใช้ความคิดอย่างมาก เพื่อที่จะหาวิธีในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ แต่เมื่อนักเรียนได้ฝึกทำความเข้าใจการศึกษาค้นคว้า และค้นหาจนเกิดองค์ความรู้ใหม่จากกระบวนการทางคณิตศาสตร์แล้ว ทำให้ความรู้ที่อยู่นอกตนกับนักเรียน และเข้าใจอย่างแท้จริง ถูกต้อง สังกัดได้จาก ขณะที่นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนทำได้รวดเร็ว จากการตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน พบว่า นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งจากคะแนนเฉลี่ยนักเรียนทำได้ดีกว่าวงจรที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา คณิตศาสตร์เรื่องร้อยละมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน เมื่อทำแบบทดสอบที่เป็นสถานการณ์เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จึงทำให้นักเรียนสามารถประยุกต์คณิตศาสตร์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงทำการยุติการพัฒนาหลังสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการนี้

2. ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จากการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการทั้ง 3 วงจร พบว่า คะแนนความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ด้านการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม) เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL จากแบบวัดท้ายวงจรปฏิบัติการ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของนักเรียน ที่ได้จากแบบวัดท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 วงจรปฏิบัติการที่ 2 และวงจรปฏิบัติการที่ 3

นักเรียน คนที่	คะแนน (เต็ม 12 คะแนน)					
	วงจรปฏิบัติการที่1	ร้อยละ	วงจรปฏิบัติการที่2	ร้อยละ	วงจรปฏิบัติการที่3	ร้อยละ
1	9	75.00	11	91.67	12	100.00
2	2	16.67	7	58.33	10	83.33
3	8	66.67	11	91.67	12	100.00
4	7	58.33	8	66.67	12	100.00
5	10	83.33	11	91.67	12	100.00
6	2	16.67	6	50.00	11	91.67
7	3	25.00	3	25.00	9	75.00
8	7	58.33	11	91.67	12	100.00
9	8	66.67	11	91.67	12	100.00
10	9	75.00	11	91.67	12	100.00
11	3	25.00	9	75.00	10	83.33
12	3	25.00	6	50.00	12	100.00
13	5	41.67	7	58.33	12	100.00
14	6	50.00	5	41.67	12	100.00
นักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ในวงจรปฏิบัติการที่ 3						
จำนวน 14 คน						100

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละวงจรปฏิบัติการ พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละวงจรมานั้น นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนสูงขึ้น และในวงจรปฏิบัติการที่ 3 มีนักเรียนที่มีความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 อยู่ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด

และผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังเรียน เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ ทำการทดสอบด้วยแบบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน จำนวน 9 ข้อ ข้อละ 4 คะแนน คะแนนเต็ม 36 คะแนน ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน

เลขที่	คะแนนที่ได้ (คะแนนเต็ม 36 คะแนน)	ร้อยละ
1	33	91.67
2	31	86.11
3	36	100.00
4	33	91.67
5	36	100.00
6	30	83.33
7	29	80.56
8	32	88.89
9	36	100.00
10	36	100.00
11	29	80.56
12	28	77.78
13	33	91.67
14	34	94.44
\bar{x}	32.57	90.48
S	2.85	

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ โดยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.57 คิดเป็นร้อยละ 90.48 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.85 ซึ่งนักเรียนทุกคนมีคะแนนความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาการเรียนรู้อยู่โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL เป็นการร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในรูปแบบวงจรปฏิบัติการเป็นวงรอบ ดำเนินการโดยผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย และนักเรียน กล่าวคือ มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ การสะท้อนผล การวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งวางแผน ค้นหาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือค้นหาแนวทางอื่น ๆ ที่ดีและประโยชน์ต่อนักเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในคาบเรียนต่อไป ผู้ช่วยวิจัยและนักเรียนในชั้นเรียนมีบทบาทในการสะท้อนผลจากการสังเกต หรือการเข้าร่วมกิจกรรมถึงสภาพปัญหาตามจริงที่พบ ข้อเสนอแนะ หรือประเด็นต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นภาพรวมในการสอนของตนเองนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง หรือลดปัญหาที่ส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในวงจรปฏิบัติการต่อไป ซึ่งมีผลทำให้คะแนนความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของนักเรียนสูงขึ้น และผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับภัทรพร เกษสังข์ (2559) ที่กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการวิจัยที่เกิดจากการทดลองปฏิบัติการจริงเพื่อศึกษา หาแนวทางแก้ไขปัญหาคือเป็นแบบแผน ตรงตามสภาพจริงที่เกิดขึ้น โดยมีผู้การสังเกตการณ์ และสะท้อนผลร่วมกันถึงการปฏิบัติการที่มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามวงจร จนได้ผลตามที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับสุวิมล ว่องวานิช (2555) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำได้โดยครูที่สอนในชั้นเรียน มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของตนเอง แล้วนำวิธีการวิจัยนี้มาใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาคือที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของตนเอง และนำผลที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในครั้งนั้น หรือส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้อยู่ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและดียิ่งขึ้นไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนมากที่สุด เป็นการวิจัยที่ต้องนำผลไปใช้ทันที และครูผู้สอนสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการสอนและการดำเนินปฏิบัติการต่าง ๆ ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสวิพากษ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ทั้งของครูและนักเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ร้อยละ ช่วยให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และเป็นธรรมชาติ ช่วยพัฒนากระบวนการทางคณิตศาสตร์โดยเฉพาะความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของนักเรียนได้ดี ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการสืบค้นความรู้เป็นกลุ่มอย่างอิสระ ซึ่งการเรียนรู้อยู่เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างหนึ่งที่ให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบ โดยการได้รับมอบหมายงานให้นักเรียนว่าจะเรียนรู้อะไร โดยใช้วิธีใดในการเรียนรู้ ซึ่งในการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์และตีความหมายนั้นจะเน้นการสื่อความหมาย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการอภิปรายในการทำงาน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่นี้จะประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ การระบุหัวข้อในการศึกษาและจัดกลุ่มให้นักเรียน การวางแผนในการเรียนรู้ การดำเนินการสืบเสาะหาความรู้ การเตรียมนำเสนอรายงานของกลุ่ม การนำเสนอรายงานเป็นกลุ่ม และการประเมินผล ซึ่งสถานการณ์ปัญหาสามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกร่วม สนุกสนาน กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจในปัญหา และเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ทั้งการจัดกิจกรรมยังเน้นให้นักเรียนมีการนำเสนอ อภิปรายเรียนรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียน ช่วยเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ อาทิ เช่น การนำเสนอ การสื่อสาร การให้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ เป็นต้น เมื่อนักเรียนได้อภิปราย เปรียบเทียบถึงประเด็นความรู้ร่วมกันแล้ว จากนั้นนักเรียนก็จะร่วมกันสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง นำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ร่วมกัน

ทั้งชั้นเรียน ซึ่งเสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL ที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ซึ่งในขั้นตอนการดำเนินการสืบเสาะหาความรู้ นักเรียนได้สื่อสารแนวคิดทางคณิตศาสตร์ด้วยการเขียน ตามขั้นตอนดังนี้ 1) K (What we know) นักเรียนทราบอะไรบ้าง หรือสถานการณ์ปัญหาต้องการบอกระไร 2) W (What we want to know) นักเรียนต้องการทราบอะไร สถานการณ์ปัญหาให้หรือบอกระไรบ้าง 3) D (What we do to find out) นักเรียนจำดำเนินการทำอะไร, อย่างไร หาคำตอบ วิธีการ เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องอย่างไร และ 4) L (What we learned) นักเรียนเรียนรู้จากอะไร สรุปวิธีการแก้ปัญหา วิธีการคิดคำนวณ และแนวคิดในการหาคำตอบ หรือสาระสำคัญของความรู้ ที่ได้มาซึ่งคำตอบ สอดคล้องกับ Parchment (2009) กล่าวว่า การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มนี้พัฒนาโดย Sharan and Sharan (1990) ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เป้าหมายหลักของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม คือ การสร้างเงื่อนไขให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนในขั้นตอนต่าง ๆ คุณสมบัติพื้นฐานของการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มคือ การมีปฏิสัมพันธ์กันของนักเรียน การตีความ และการมีแรงจูงใจภายใน กระบวนการของการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มในขั้นแรกจะกำหนดหัวข้อย่อยภายหลังจากครูกำหนดหัวข้อหลักให้นักเรียน โดยในชั้นเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และให้แต่ละกลุ่มวางแผนว่าจะมีการสืบค้นอย่างไร จากนั้นดำเนินการตามแผน มีวางแผนการนำเสนอ เพื่อนำเสนอผลการค้นคว้าในชั้นเรียน และต่อจากการนำเสนอครูและนักเรียนจะร่วมกันประเมินการนำเสนอ วิธีการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มจึงช่วยส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน นำมาซึ่งกระบวนการสื่อสารแนวคิดตามเทคนิควิธีการแบบ KWDL ดังที่ วัชรวิภา เลาเรียนดี (2553) กล่าวว่า การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ไม่ควรวัดผลด้วยแบบทดสอบแบบเลือกตอบเพียงอย่างเดียว ควรมีข้อสอบให้แสดงวิธีทำด้วย ซึ่งจะเป็นเครื่องยืนยันได้ว่านักเรียนเข้าใจจริง ไม่ได้คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือนำวิธีทำของเพื่อนมาตอบ ดังนั้นควรกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน การแสดงวิธีทำ การอธิบายวิธีทำ ที่นอกเหนือจากคำตอบที่ถูกต้อง ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL, KWDL และ KWL plus ในสาระวิชาอื่น ๆ ควรมีการทดสอบความสามารถในการใช้เทคนิคดังกล่าวในการเรียนรู้ เช่น คำตอบหรือสาระในด้านความรู้มีอะไรบ้าง (K) นักเรียนเขียนคำตอบมาได้ครบถ้วนครอบคลุมหรือไม่ มาก น้อยแค่ไหน เป็นต้น ต้องการรู้อะไร (D) นักเรียนเขียนคำถามที่อยากรู้อย่างไร นักเรียนใช้วิธีอะไรบ้างเพื่อหาคำตอบ (L) การระบุวิธีคิดหลายวิธีและแสดงวิธีคิดช่วยตรวจสอบคำตอบได้เป็นอย่างดี เป็นต้น และการให้สรุปท้ายสุดช่วยในการพัฒนาการคิดรวบยอดและสรุปสาระสำคัญ

จากแนวคิด ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิจัยในครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL ตามขั้นตอนดังกล่าว ผลที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนได้ สอดคล้องกับปารวดีน เห่งโคกงาม (2562) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคำนวณเรื่องปริมาณสารสัมพันธ์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิค KWDL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิค KWDL มีประสิทธิภาพเท่ากับ 70.36/70.00 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 10.3 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 21 คิดเป็นร้อยละ 70 3) ทักษะการคำนวณของนักเรียน โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิค KWDL พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยขั้น K เท่ากับ 4 คะแนน ขั้น W เท่ากับ 4 คะแนน ขั้น D เท่ากับ 2.7 คะแนน และขั้น L เท่ากับ 1 คะแนน แสดงว่านักเรียนสามารถหาคำตอบในขั้น K และ W ได้ถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือขั้น D และน้อยที่สุดคือขั้น L และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิค KWDL ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนจำนวน 14 คน ที่ได้รับการพัฒนาโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL จำนวน 3 วงจรปฏิบัติการ ได้ทำแบบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน ผลออกมาพบว่าแบบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียน และนักเรียนมีผลคะแนนความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนเฉลี่ยเท่ากับ 32.57 คิดเป็นร้อยละ 90.48 ซึ่งนักเรียนทุกคนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.85 จากการตรวจสอบพัฒนาการสัมพัทธ์สะท้อนให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนได้รับการพัฒนาในแต่ละวงจรปฏิบัติการ นักเรียนทุกคนมีความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL ช่วยพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนได้ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และได้แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ตามสถานการณ์ ปัญหาปลายเปิดที่สอดคล้องกับโลกจริงอย่างอิสระ นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีการเชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้เดิมทางคณิตศาสตร์มาประยุกต์ใช้นำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาที่สมเหตุสมผล ทั้งขั้นตอนเทคนิควิธีการแบบ KWDL ช่วยให้นักเรียนเกิดการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ขั้นตอนจำแนกให้เห็นชัดเจน เข้าใจได้ง่าย ฝึกการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ด้านการเขียนของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกรวิภา ปานศักดิ์ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเสริมต่อการเรียนรู้ เรื่อง จำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 37 คน โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ คือ การใช้กิจกรรมกลุ่มที่เน้นการสนทนา อภิปราย สนับสนุนให้นักเรียนได้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน การเลือกตัวอย่างที่ดีและครอบคลุมสาระสำคัญ เพื่อให้นักเรียนได้สังเกตรูปแบบการแสดงแนวคิด การแสดงเหตุผล หรือการเขียนแสดงวิธีทำ โดยใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ที่ถูกต้อง รวมถึงการฝึกการเขียนด้วยตัวเอง ภายใต้การช่วยเหลือของครูใน 6 รูปแบบ นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอในเรื่อง จำนวนจริง อยู่ในระดับดี นักเรียนสามารถพูด หรือเขียนอธิบายโดยใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้ สามารถแสดงแนวคิด แสดงเหตุผล โดยใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ในการอ้างอิง สามารถถ่ายทอดความรู้ทางคณิตศาสตร์ได้ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ รวมถึงแบบกลุ่มสามารถแปลงโจทย์คณิตศาสตร์ไปสู่รูปแบบที่เข้าใจง่ายได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL ในขั้นตอนที่ครูสอน ครูควรมีการเสริมแรงนักเรียน อาทิเช่น การให้รางวัลนักเรียน คำชมเชยที่สร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น มีแรงบันดาลใจ และภาคภูมิใจในตนเองในการเรียน
2. การใช้กระดานและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ของครูในกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL เป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนมองเห็นความเชื่อมโยงของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งคาบเรียน นำไปสู่การอภิปรายสรุปองค์ความรู้ โดยครูไม่ควรหลบส่วนใดออกจากกระดาน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทน
3. ในการแก้ปัญหาตามเทคนิควิธีการแบบ KWDL ครูควรอธิบายและเน้นย้ำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ

ในจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติของแต่ละชั้นตอนทั้ง 6 ชั้นตอนก่อน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและได้รับแนวทางต่าง ๆ นำไปสู่การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่เหมาะสม

4. เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL มีสื่อการเรียนรู้ค่อนข้างมาก ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละคาบเรียน ครูควรวางแผนการจัดการสื่อการเรียนรู้ จำลองการใช้เบื้องต้น และตรวจสอบสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL ในบทเรียนอื่น ๆ หรือในระดับชั้นอื่น ๆ

ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลาย และเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและโรงเรียน

2. ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation) เสริมด้วยเทคนิควิธีการแบบ KWDL เกี่ยวกับตัวแปรอื่น เช่น การให้เหตุผล การแก้ปัญหา การนำเสนอ และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ครบทุกทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และนักเรียนจะได้เกิดการเรียนรู้ที่มีความมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร เกษสังข์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีญา สุราษ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์ ที่ได้กรุณาาร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำ อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- วิชาการ, กรม. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2551.
- กรวิภา ปานศักดิ์. “การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเสริมต่อการเรียนรู้ เรื่อง จำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4,” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 13, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2562): 32-44.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. **การนิเทศการสอน สาขาหลักสูตรและการนิเทศ**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- ปารวณ เหง้าโคกงาม. **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคำนวณเรื่องปริมาณสารสัมพันธ์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิค KWDL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2562.
- ภัทรพร เกษสังข์. **การวิจัยปฏิบัติการ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559.
- มณีญา สุราษ. **การวัดและประเมินผลการศึกษา**. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2558.
- ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน. **คู่มือครูรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.
- สิริพร ทิพย์คง. **หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพชีวิต, 2545.

- สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.
- อภิวรรณ แก้วภูสี. ความสามารถในการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2556.
- อัมพร ม้าคนอง. ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ การพัฒนาเพื่อพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- Kemmis, S. and R. McTaggart. **The Action Research Planer 3rd ed.** Stale: Victoria Deakin University, 1988.
- Kennedy, Leonard M. and Steve Tipps. **Guiding Children's Learning of Mathematics.** 7th ed. California: Wadsworth, 1994.
- Parchment, Garonia L. **A Study Comparing Cooperative Learning Methods: Jigsaw and Group Investigation.** Mathematical and Computing Sciences Masters St. John Fisher University, 2009.
- Sharan, Y. and S. Sharan. "Group Investigation Expands Cooperative Learning," **Educational Leadership.** 47, 4 (December1989-January 1990): 17-21.
- Slavin, R. E. **Cooperative learning 2nd ed.** U.S.A.: Allyn and Bacon, 1995.

ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ
Information System Management Factors for Community Businesses in Sisaket
Province

เอกพิสิฐ คำเอี่ยมรัตน์, จิตติมา พลศักดิ์, นนทยา อิทธิชินบัญชร, ลัลนา ยุกต์วัฒนพงษ์ และวีระยุทธ มั่งคั่ง
Akpsit Kamiamrat, Jittima Phonsak, Nonthaya ItthiChinnabanchorn,
Lalana Yukwatanapong, and Weerayut Wungkung

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University
E-mail: eakpsit2502@gmail.com

Received: July 20, 2023; Revised August 26, 2023; Accepted: September 11, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ 2) เปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ประเภทธุรกิจ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการในชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกนได้ขนาดของตัวอย่างจำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที สถิติทดสอบเอฟ และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่ง เพศ และอายุ การศึกษา อาชีพ ภาพรวมไม่แตกต่างกันแต่พิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาด อายุ และประเภทธุรกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยการจัดการ ระบบสารสนเทศ ธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study information system management factors for community businesses in Sisaket Province and 2) to compare information system management factors for community businesses in Sisaket Province classified by genders, ages, education levels, and types of businesses. The samples used in this research were 100 entrepreneurs in the communities in Sisaket Province. The sample size was determined by Krejcie and Morgan's Table. The research instrument was a questionnaire asking for the information system management factors for the community businesses. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and pair comparison by using Scheffe's Method.

The research findings were as follows.

1. The information system management factors for community businesses in Sisaket Province in the overall were at a high level.
2. According to the comparison of the information system management factors for community businesses in Sisaket Province classified by genders, ages, education levels and occupations, the factors in the overall were not different. When each aspect was considered, the information system factors in marketing, ages, and types of businesses were different with the statistical significance at the level of .05.

Keywords: Management Factors, Information Systems, Community Businesses in Sisaket Province

บทนำ

ปัจจุบันนี้โลกได้เข้าสู่ยุคแห่งข่าวสารข้อมูล ดังนั้น องค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ จำเป็นต้องมีความรู้เพื่อมาช่วยพัฒนางานของตนให้ดีขึ้น การจัดการความรู้ (Knowledge Management) คือ การรวม การสร้าง การจัดระเบียบการแลกเปลี่ยน และการประยุกต์ใช้ความรู้ภายในองค์กร โดยพัฒนาระบบจากข้อมูลรวมไปสู่สารสนเทศ เพื่อให้เกิดความรู้และปัญญาภายในองค์กร การจัดการความรู้ยังช่วยจัดระเบียบความรู้ที่มีความกระจัดกระจายมาไว้ที่เดียวกัน เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้บุคลากรคิดค้นเรียนรู้และสร้างความรู้ใหม่ ๆ ขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างช่องทาง รวมทั้งเงื่อนไขในการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำไปใช้พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพต่อไป (หทัยรัตน์ อัครมงคลธัญกร, 2559)

ซึ่งเกิดปัญหาการระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ตั้งแต่การดำเนินชีวิต พื้นฐานการประกอบอาชีพ การค้าขาย การเดินทาง และแม้แต่การเรียนการสอนของสถานศึกษาทุกระดับชั้น ส่งผลให้การเว้นระยะของคนและสังคมเดิมที่มีความใกล้ชิดกันน้อยมากอยู่แล้ว จากการใช้ Social network กันอย่างแพร่หลาย แต่เมื่อได้หันมามองระบบ Social network ที่มีการใช้อย่างแพร่หลายในประเทศไทยมากมายหลายตัว Line, Facebook, Tik Tok และอื่น ๆ ไม่มีแม้แต่ระบบเดียวที่เป็นของคนไทย แต่มีการใช้กันตั้งแต่ส่วนตัวในครอบครัว ในธุรกิจ และแม้แต่ระบบการสื่อสารของภาครัฐเอง อาจเป็นต้นเหตุของการรั่วไหลของข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลธุรกิจ และแม้แต่ข้อมูลราชการ อาจส่งผลกระทบต่อการละเมิดและการรั่วไหลของข้อมูลที่สำคัญไปอยู่ใน Server ของการสื่อสารผ่าน Social media ที่ประชาชนคนไทยธุรกิจ และภาครัฐ ใช้อย่างแพร่หลาย สอดคล้องกับ Siadat Abdolvand and Harandi (2015) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้ มาใช้ในระบบการศึกษา ระดับสูงโดยได้กล่าวไว้ว่า การจัดการความรู้มีผลอย่างมากต่อการดำเนินงานในเชิงแข่งขันขององค์กรในยุคปัจจุบัน

โดยเฉพาะธุรกิจการศึกษาในระดับสูง และงานวิจัยชิ้นนี้จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำการจัดการความรู้มาใช้ในระบบการศึกษาระดับสูง ซึ่งปัจจัยดังกล่าวถูกแบ่งออกเป็น 4 ประเภท อันได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัฒนธรรม ด้านองค์กร และด้านเทคนิค ผลของปัจจัยในแต่ละด้าน นั้นได้ถูกประเมินในมหาวิทยาลัยอาซาด (Azad University) ประเทศอิหร่านด้วยการตอบคำถามแบบสอบถามโดยเน้น ที่หัวข้อของการสร้างความรู้และขั้นตอนการถ่ายทอดความรู้ผลสำรวจพบว่ามี 3 ปัจจัยคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านองค์กร และด้านวัฒนธรรมไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้มาใช้ในระบบการศึกษาระดับสูง ขณะที่ปัจจัยด้านเทคนิค เช่น โครงสร้างพื้นฐาน ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้มาใช้ในระบบการศึกษาระดับสูง ทั้งนี้ได้มีข้อเสนอแนะที่จะช่วยปรับปรุงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้นอีกด้วย

การรวบรวมข้อมูลจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและบูรณาการข้อมูลเหล่านั้นด้วยกันจะช่วยให้การปฏิบัติงานทางการบัญชีมีศักยภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และหากผู้บริหารฝ่ายบัญชีสามารถผสมผสานความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี สารสนเทศที่หลากหลายเข้าไว้ด้วยกันแล้วเชื่อว่าจะทำให้การปฏิบัติงานทางการบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นความสามารถที่กำลังจะกลายเป็นความสามารถหลักของนักวิชาชีพบัญชี กลายเป็นปัจจัยที่ 5 ของนักวิชาชีพบัญชีก็ได้ ซึ่งเป็นผลมาจากผลกระทบการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจที่จะต้องเกิดขึ้นภายใต้นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลและกำลังจะก้าวไปสู่ยุคระบบอัตโนมัติที่จะมีหุ่นยนต์นักบัญชีเข้ามามีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ การนำเอาอุปกรณ์ที่ทันสมัย ซอฟต์แวร์ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทำงานร่วมกับระบบเชื่อมต่อภายนอกที่มากขึ้น มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้รับการ สนับสนุนผลักดันจากหน่วยงานภาครัฐ การให้ความสำคัญจากผู้บริหารระดับสูง การให้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในองค์กร ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการปรับตัวและพยายามสร้างความสามารถให้นักวิชาชีพบัญชีให้มีความสามารถที่รอบด้านมากยิ่งขึ้นให้สมกับความคาดหวังของคนในสังคม (อุเทน เลาน้ำทา, 2562)

การพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายโดยใช้ออนไลน์เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน ซึ่งช่องทางจัดจำหน่ายโดยใช้การตลาดออนไลน์ การพัฒนาโครงสร้างการปฏิบัติงานการตลาดดิจิทัล การออกแบบช่องทางจัดจำหน่าย การส่งเสริมการด้วยช่องทางออนไลน์ (เพชร บุดิสทา, 2564) และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อส่งเสริมการตลาดและขายสินค้าออนไลน์ของผู้ประกอบการในการเผยแพร่สินค้า การจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลวิสาหกิจชุมชน ทำให้เก็บข้อมูลเป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น และในการทำธุรกิจปัจจุบันมีทั้งผู้ประกอบการที่เกิดจากการสร้างเป็นบริษัท ร้านค้า หรือการรับสินค้าหรือบริการต่าง ๆ มาเพื่อจำหน่ายในแบบมีหน้าร้านและแบบจำหน่ายออนไลน์ และในส่วนบุคคลชุมชนที่รวมตัวกันเป็นลักษณะของชุมชนและการรวมกลุ่มของคนในชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นมาในลักษณะของวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การบริการ ซึ่งจัดการด้วยทุนของชุมชนเพื่อสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน และงานวิจัยของแสงเพชร พระฉาย และคณะ (2562) พบว่าเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นให้ผู้บริโภคที่ต้องการซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนโดยมีรายละเอียดของสินค้า เช่น ชื่อภาพสินค้า ราคา สัญลักษณ์และชื่อของร้าน ข้อมูลสำหรับการติดต่อสื่อสาร และสมทบ แก้วเชื้อ, บัณฑิต ผังนรินทร์ และธนพล ก่อฐานะ (2565) ได้กล่าวว่าผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในยุคดิจิทัลต้องใช้เทคโนโลยีและเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ทางการตลาด เพิ่มยอดขายและขยายตลาดให้มากยิ่งขึ้นโดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาธุรกิจแบบออนไลน์

ซึ่งทางผู้วิจัยได้เห็นปัญหาดังกล่าว จึงได้เริ่มศึกษาข้อมูลและตั้งทีมทำงาน เริ่มต้นพัฒนาระบบเพื่อให้เป็นระบบสื่อสารโดยเริ่มจากการสื่อสารของครูอาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการของธุรกิจการค้าพาณิชย์ เพื่อใช้

ในการเรียนการสอนและถ้าใช้ได้ดีภายในค่อย ๆ เพิ่มให้ชุมชนในพื้นที่เข้ามาใช้ร่วม เพื่อช่วยเหลือการสื่อสาร การค้าขาย ผ่านระบบออนไลน์ของสินค้าชุมชนออกสู่พื้นที่อื่น ๆ จนถึงการค้าระหว่างประเทศและที่สำคัญข้อมูลทุกอย่าง ที่ถูกเพิ่มเข้าไปในระบบจะถูกนำไปใช้เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของครู อาจารย์ และผู้ประกอบการของธุรกิจการค้าพาณิชย์ และประชาชน เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปของเทคโนโลยี ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชน ของจังหวัดศรีสะเกษ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศึกษาปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษโดยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ประเภทธุรกิจ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการในชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ อำเภอเมืองจำนวน 140 คน
2. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการในชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ ที่ผู้วิจัยจัดทำโดยอาศัยแนวคิดหลักสำหรับการวิจัย จึงนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าตั้งแต่ .60-1.00 สามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ กับประชากรจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรแอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค พบว่าแบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษเท่ากับ .87 จากนั้นนำแบบสอบถามทำการทดลองและปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างโดยแบ่งออก เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศด้านการบัญชี ด้านระบบสารสนเทศด้านการเงิน ด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาด ด้านระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามไปให้ตัวอย่าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบเอฟ โดยการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพส่วนตัว

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	48	48.00
2. หญิง	52	52.00
รวม	100	100.00
อายุ		
1. ต่ำกว่า 20 ปี	5	5.00
2. 20-30 ปี	52	52.00
3. 31-40 ปี	35	35.00
4. 41 ปี ขึ้นไป	8	8.00
รวม	100	100
ระดับการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	24	24.00
2. ปริญญาตรี	73	73.00
3. ปริญญาโท	3	3.00
4. สูงกว่าปริญญาโท	0	0.00
รวม	100	100
ประเภทธุรกิจ		
1. ธุรกิจค้าปลีก	29	29.00
2. ธุรกิจค้าส่ง	12	12.00
3. ธุรกิจออนไลน์	59	59.00
รวม	100	100

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 48 หญิงคิดเป็นร้อยละ 52 มีอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 52 ระดับการศึกษาปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 73 ประเภทธุรกิจออนไลน์คิดเป็นร้อยละ 59

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 2 ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S	แปลผล
ด้านระบบสารสนเทศด้านการบัญชี	3.83	.86	มาก
ด้านระบบสารสนเทศด้านการเงิน	4.04	.79	มาก
ด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาด	3.99	.82	มาก
ด้านระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล	4.14	.75	มาก
เฉลี่ย	4.00	.80	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล ($\bar{x} = 4.14$) ด้านระบบสารสนเทศด้านการเงิน ($\bar{x} = 4.04$) ด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาด ($\bar{x} = 3.99$) และด้านระบบสารสนเทศด้านการบัญชี ($\bar{x} = 3.83$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 3 ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ

ข้อ	รายการ	t	P-value
1	ด้านระบบสารสนเทศด้านการบัญชี	0.877	0.375
2	ด้านระบบสารสนเทศด้านการเงิน	0.815	0.989
3	ด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาด	1.333	0.182
4	ด้านระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล	0.232	0.815
	รวม	0.814	0.590

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษจำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีค่า sig มากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามเพศที่ต่างกันก็มีผลต่อปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษทุกคู่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามอายุ

ข้อ	ปัจจัยการจัดการระบบ	F	P-Value
1	ด้านระบบสารสนเทศด้านการบัญชี	1.266	0.290
2	ด้านระบบสารสนเทศด้านการเงิน	0.651	0.585
3	ด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาด	4.120	0.009*
4	ด้านระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล	2.278	0.084
เฉลี่ย		2.078	0.242

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามอายุพิจารณาว่า ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาดที่อายุ 20-30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอายุที่แตกต่างก็มีผลต่อปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษทุกคู่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามการศึกษา

ข้อ	ปัจจัยการจัดการระบบ	F	P-value
1	ด้านระบบสารสนเทศด้านการบัญชี	0.866	0.462
2	ด้านระบบสารสนเทศด้านการเงิน	1.038	0.379
3	ด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาด	0.648	0.586
4	ด้านระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล	1.369	0.257
เฉลี่ย		0.980	0.421

จากตารางที่ 5 ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษจำแนกตามการศึกษาโดยภาพรวมมีค่า sig มากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการศึกษาที่แตกต่างก็มีผลต่อปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษทุกคู่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ
จำแนกตามธุรกิจชุมชน

ข้อ	ปัจจัยแนวทางการจัดการระบบ	F	P-value
1	ด้านระบบสารสนเทศด้านการบัญชี	1.481	0.233
2	ด้านระบบสารสนเทศด้านการเงิน	.318	0.729
3	ด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาด	4.420	0.015*
4	ด้านระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล	1.245	0.293
เฉลี่ย		1.866	0.318

จากตารางที่ 6 ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาดของธุรกิจออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และธุรกิจชุมชนที่แตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษทุกคู่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากและในรายด้านของระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการจัดการระบบของสารสนเทศและสามารถนำไปต่อยอดได้เร็วซึ่งสอดคล้องกับภริภรณ์ บุตรชอ และคณะ (2565) ศึกษาการพัฒนาสารสนเทศเพื่อจัดจำหน่ายสินค้าวิสาหกิจชุมชน พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมวกยางพาราสามารถนำเสนอข้อมูลรายละเอียดหมวกยางพาราผ่านช่องทางออนไลน์เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการวิสาหกิจชุมชนหรือส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำธุรกิจ และสอดคล้องกับอรจิรา แก้วสว่าง, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล และวราพร ดำรงกุลสมบัติ (2564) ปัจจัยด้านการใช้บริการส่วนบุคคลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Shopee ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากซึ่งประชาชนให้ความสำคัญกับบนแอปพลิเคชันออนไลน์ (Shopee) เจ้าหน้าที่ (Contact Center) สามารถตอบกลับ และมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าในทันทีมีช่องทางการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ (Contact Center) ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการจัดการระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ โดยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ธุรกิจออนไลน์ โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยด้านระบบสารสนเทศด้านการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของภทรานิชรุ้ง ฉายสุวรรณศิริ (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าจากร้านค้าในเครือข่ายเฟซบุ๊กและอินสตาแกรมที่พบว่าปัจจัยด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ด้านอาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าจากร้านค้าในเครือข่ายเฟซบุ๊กและอินสตาแกรมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกันงานวิจัยของจิระพงษ์ วรรณสุทธิ (2560) ที่ศึกษาการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊กไลฟ์ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊กไลฟ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาชีพ รายได้ งบประมาณการซื้อต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊ก ไลฟ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) การยอมรับนวัตกรรมเทคโนโลยี มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์

ผ่าน เฟซบุ๊กไลฟ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการยอมรับนวัตกรรมเทคโนโลยีสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊กไลฟ์ได้ร้อยละ 71

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่ต้องการขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรมีสินค้าที่หลากหลายมากขึ้น มีการเพิ่มความดึงดูดในการโฆษณาสินค้า
2. ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนควรมีการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการใช้งาน เช่น การสมัครเป็นสมาชิกที่ง่ายขึ้น มีการใส่รหัสผ่านทุกครั้งในการเข้าใช้งานเพื่อความปลอดภัยของบัญชีผู้ใช้ มีข้อมูลและรูปภาพจริงของสินค้าที่ต้องการซื้อเพื่อความมั่นใจของลูกค้า
3. ปัจจุบันกลุ่มผู้ประกอบการบางส่วนอยู่ในวัยกลางคนและผู้สูงอายุ การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศและระบบการค้าขายทางออนไลน์ เพื่อช่วยให้เกิดการแข่งขันและการกระจายรายได้สู่ชุมชนเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาปัจจัยเชิงกลยุทธ์ขององค์กรในการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจชุมชนให้ครอบคลุมด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านงบประมาณ บัญชี การเงิน การตลาด ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศใหม่ ด้านความรับผิดชอบต่อองค์กรต่อสังคม รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่กระตุ้นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่ครอบคลุมหลายด้านที่ส่งผลต่อความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจชุมชนอันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจ นอกจากนี้ปัจจัยเชิงกลยุทธ์ขององค์กรแล้ว ควรศึกษาในธุรกิจชุมชนอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธุรกิจบริการประเภทการขนส่ง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จิระพงษ์ วรรณสุทธิ. การตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่าน Facebook live. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2560.
- เพชร บุดสีทา. “การพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายโดยใช้การตลาดดิจิทัลเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร,” วารสารวิชาการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. 8, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564): 48-59.
- ภิราภรณ์ บุตรชอ และคณะ. “ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อจัดจำหน่ายสินค้าวิสาหกิจชุมชนกรณีศึกษา กลุ่มผลิตหมวกยางพาราอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง,” วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 2, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2565): 43-53
- ภัทรานิษฐ์ ฉายสุวรรณศิริ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าจากร้านค้าในเครือข่ายเฟซบุ๊กและอินสตาแกรม. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559.
- แสงเพชร พระฉาย และคณะ. “การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อสนับสนุนรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม,” วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 5, 1 (มิถุนายน 2562): 88-100.

- สมทบ แก้วเชื้อ บัณฑิต ฝั่งนรินทร์ และธนพล ก่อฐานะ. “ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในยุคดิจิทัล,” วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. 15, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2565): 33-44.
- หทัยรัตน์ อัครมงคลฐากร. การศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล ความคิดเห็นพฤติกรรมการใช้พฤติกรรมการตัดสินใจและแรงจูงใจที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแบ่งปันความรู้ภายในองค์กร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2559.
- อรจิรา แก้วสว่าง, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล และวราพร คำรงค์กุลสมบัติ. “ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Shopee ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร,” วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา. 11, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2564): 308-321.
- อุเทน เลาน้ำทา. “ความสามารถด้านดิจิทัลเทคโนโลยีของนักบัญชี,” เอกสารภาชีอากร. 38, 454 (กรกฎาคม 2562): 108.
- Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. “Determining sample size for research activities,” *Educational and Psychological Measurement*. 30,3 (May 1970): 607–610.
- Shahidi, S., N. Abdolvand and S.R. Harandi. “Assessing the organization readiness for implementing knowledge management in organizations,” Unpublished master’s thesis, Alzahra University, Iran. 2015.

การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
Implementation Based on the School Guidance Standards Affecting the
Competencies of the Students in the Schools under the Secondary Educational
Service Area Office Chonburi Rayong

พลอยไพลิน การินทร์ นีวัตต์ น้อยมณี และกัญญา เอี่ยมพญา
Ploypailin Karin, Niwat Noymanee, and Kanyaporn lamphaya

การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครสุวรรณภูมิ
Educational Administration, Graduate School, Bangkok Suvarnabhumi University
E-mail: ploye18@gmail.com

Received: July 15, 2023; Revised: September 28, 2023; Accepted: October 2, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาและระดับสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และ 2) ศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียน ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตัวอย่าง ได้แก่ ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 289 คน ได้มาจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของแคร์ซีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) และสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$)

2. การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าอำนาจการพยากรณ์ .722 แสดงว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษา สามารถพยากรณ์สมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 72.20 และผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา มีจำนวน 3 ตัว ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน (X_1) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว (X_3) และคุณภาพการปฏิบัติงานแนะแนว (X_2) สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์คะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\text{ในรูปแบบคะแนนดิบ } Y = (-.64) + .630 (X_1) + .142 (X_2) + .245 (X_3)$$

$$\text{ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน } Z = .588 (X_1) + .247 (X_3) + .119 (X_2)$$

คำสำคัญ: มาตรฐานการแนะแนว สถานศึกษา สมรรถนะนักเรียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the implementation level based on the school guidance standards and the competency level of the students in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong and 2) to study the implementation based on the school guidance standards affecting the competencies of the students in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong. The samples were 289 teachers consisting of the guidance teachers and the consultant teachers in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong. They were randomized by multi-stage sampling. The sample size was determined by Krejcie and Morgan's Table. The research instrument was a questionnaire asking for the opinions of the teachers. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and a stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows.

1. The implementation based on the school guidance standards in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong in the overall was at a high level ($\bar{x} = 4.24$) and the competencies of the students in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong in the overall were at a high level ($\bar{x} = 4.11$).

2. The implementation based on the school guidance standards affecting the competencies of the students in the schools with the statistical significance at the level of .05 had the predictive power of .722. This indicated that the implementation based on the school guidance standards could predict the competencies of the students in the schools by 72.20%, and the analysis findings of the best implementation based on the school guidance standards affecting the competencies of the students in the schools consisted of 3 variables: student quality (X_1), guidance management quality (X_3), and guidance practice quality (X_2). The 3 variables could be used to write the raw score predictive equation and the standard score predictive equation as follows:

$$\text{The raw score predictive equation: } Y = (-.64) + .630 (X_1) + .142 (X_2) + .245 (X_3)$$

$$\text{The standard score predictive equation: } Z = .588 (X_1) + .247 (X_3) + .119 (X_2)$$

Keywords: Guidance Standards, Schools, the Competencies of the Students

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 6 มีความมุ่งหมายและหลักการว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดให้กิจกรรมแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สามารถวางแผนการเรียน อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิตและสังคม สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มอบหมายให้สถานศึกษาในสังกัดเร่งรัดพัฒนางานแนะแนวให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนานักเรียนเพื่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยมอบหมายให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินงานตามแนวปฏิบัติเพื่อการดำเนินงานแนะแนวใน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

สมรรถนะของผู้เรียน เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้หรือปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในชั้นเรียน ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554) ซึ่งบทบาทของกิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อการส่งเสริมสมรรถนะและคุณภาพชีวิตของผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวต้องคำนึงถึงสมรรถนะสำคัญของนักเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่นักเรียนจะได้รับการประเมินตามจุดหมายของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ โดยกำหนดกลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาว่า “สร้างความเข้มแข็งของระบบแนะแนวในสถานศึกษา และจัดระบบแนะแนวการศึกษา ทั้งด้านอาชีพ และทักษะชีวิต เพื่อการศึกษาต่อ การทำงาน และการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ” นอกจากนี้ยังกำหนดกลยุทธ์ข้อที่ 4 ว่า “ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวและบริการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และรูปธรรม” โดยสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดบริการแนะแนวและส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ครอบคลุมกับมาตรฐานการแนะแนวทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) คุณภาพผู้เรียน 2) คุณภาพการดำเนินงานแนะแนว และ 3) คุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว รวมทั้งกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพอันนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา จากการศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะของนักเรียน พบว่า ยังไม่เป็นไปดังวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ ระบบแนะแนวในสถานศึกษามีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี อินตา (2562) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนวในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนางานแนะแนวคือ โรงเรียนควรมีห้องรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมแนะแนวที่หลากหลายและน่าสนใจ เพื่อเพิ่มสมรรถนะและยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาวิธีการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานแนะแนวด้านคุณภาพการดำเนินงานแนะแนวและสะท้อนปัญหาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและนำเสนอเป็นแนวทางในการแก้ไขให้งานแนะแนวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาและระดับสมรรถนะ ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยะเวลาของ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,165 คน

ตัวอย่าง ได้แก่ ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยะเวลาของ จำนวน 289 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครซี่และมอร์แกน (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2562) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ดำเนินการสุ่ม โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก (Lottery method) โดยเริ่มจากการสุ่ม หน่วยโรงเรียน และสุ่มครูในแต่ละโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษามี 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน (X_1) ด้านคุณภาพการดำเนินงานแนะแนว (X_2) และด้านคุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว (X_3)

ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะของนักเรียนมี 5 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของครู จำนวน 1 ฉบับ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง .80-1.00 และมีค่าความเชื่อถือ (r) ทั้งฉบับเท่ากับ .83 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยะเวลาของ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณภาพการดำเนินงานแนะแนว และด้านคุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว

ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยะเวลาของ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดเตรียมแบบสอบถาม และทำหนังสือขอความร่วมมือจากภาคีวิชา ส่งไปยังโรงเรียนและครูที่เป็นตัวอย่าง พร้อมเครื่องมือวิจัย ด้วยวิธีการส่งทางไปรษณีย์และออนไลน์
2. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถส่งข้อมูลกลับคืนให้ผู้วิจัยได้ 2 ช่องทาง คือ ช่องทางไปรษณีย์ และตอบกลับในรูปแบบออนไลน์ ตามวันและเวลาที่ผู้วิจัยได้ประสานงานและนัดหมายไว้ล่วงหน้า
3. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบกลับทางไปรษณีย์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และตรวจผลการตอบผ่านช่องทาง Google Drive
4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ระดับสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาและระดับสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .76) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านคุณภาพการดำเนินงานแนะแนว ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .72) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .78) และด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = .79) ตามลำดับ
2. ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ระดับสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .79) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .77) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = .77) ด้านความสามารถในการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .80) ด้านความสามารถในการคิด ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = .80) และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = .82) ตามลำดับ
3. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) และค่าอำนาจจำแนกการพยากรณ์ (R Square) พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .850 และมีค่าอำนาจการพยากรณ์ เท่ากับ .772 หมายความว่า ดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษาทั้งหมดร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษาได้ร้อยละ 70.72 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรสมการพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ สมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่ดีที่สุดคือ ด้านคุณภาพผู้เรียน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์เท่ากับ .558 รองลงมาคือ ด้านคุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์เท่ากับ .247 และด้านคุณภาพการปฏิบัติงานแนะแนว (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์เท่ากับ .119 ตามลำดับ

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Y = (-.64) + .630 (X_1) + .142 (X_2) + .245 (X_3)$$

$$Z = .588 (X_1) + .247 (X_3) + .119 (X_2)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ค้นพบ ยังมีประเด็นที่น่าสนใจอีกมาก ผู้วิจัยจึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .76) ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการดำเนินงานแนะแนวในด้านต่างๆตามมาตรฐานการแนะแนวเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา ทั้ง 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา สอดคล้องกับวิเชียร จงดี (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 327 คน พบว่า สภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอรินทรา อยู่หลาบ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารกับการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน 1 คน และครูแนะแนว 1 คน จาก 52 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 112 คน พบว่า การบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ประเด็นที่ 2 ระดับสมรรถนะของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .76) ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการจัดการเรียนการสอนแนะแนว และระบบการบริหารจัดการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ข้อมูลระเบียบนักเรียนที่เป็นระบบ มีการใช้เครื่องมือคัดกรองและแบบทดสอบเพื่อจำแนกนักเรียนเป็นรายบุคคล จึงส่งผลให้การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับอริศคุณ วิเชียรศรี (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะนักเรียนตามหลักทฤษฎี 4 ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนวิเศษเมืองทองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า สมรรถนะนักเรียนกลุ่มโรงเรียนวิเศษเมืองทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับฉวีวรรณ คำสี (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ประเด็นที่ 3 ตัวแปรที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย ด้านคุณภาพผู้เรียน (X_1) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว (X_2) และคุณภาพการดำเนินงานแนะแนว (X_3) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

1) ด้านคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการจัดกิจกรรมและดำเนินงานแนะแนวที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก เห็นคุณค่าในตนเอง มีการพัฒนาตนเองและสังคม จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวางแผนด้านการศึกษา สามารถวางแผนด้านอาชีพ ปรับตัวและพัฒนาตนเองด้านเชาวน์อารมณ์ (EQ) เชาวน์ปัญญา (IQ) และความสามารถในการเผชิญปัญหา (AQ)

ซึ่งสถานศึกษานำมีการดำเนินงานด้านคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33, S.D. = .78$) จึงส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับวิชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และ ปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้สอน ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 และสอดคล้องกับอมรรัตน์ คำหอม, ยงยุทธ ยะบุญธง และชูชีพ พุฒประเสริฐ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านวิธีการบริหาร ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

2) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง มีการบริหารจัดการงานแนะแนวอย่างมีคุณภาพเป็นระบบ ผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนินงานผ่านการกำหนดนโยบายการแนะแนวในสถานศึกษา มีโครงสร้างการบริหารงาน แต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบกำหนดภารกิจขอบข่ายงาน มีการประเมินผลและนำผลการประเมินมาพัฒนางาน อีกทั้งยังสรรหาครูแนะแนวที่มีคุณวุฒิทางการแนะแนวและมีคุณสมบัติอื่นที่เหมาะสมกับงานแนะแนวมาปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดมีการดำเนินงานด้านคุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33, S.D. = .78$) จึงส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับวิชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยด้านคุณภาพของครูผู้สอนส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวา เหล่าป่าสี และจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเขต 1 พบว่า วัฒนธรรมองค์การในสถานศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ด้านคุณภาพการดำเนินงานแนะแนว สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง มีครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานแนะแนวที่ดำเนินงานแนะแนวตามหลักการปรัชญา ขอบข่าย เป้าหมาย และจรรยาบรรณทางการแนะแนวโดยคำนึงถึง ศักยภาพและความแตกต่างของนักเรียน อีกทั้งยังจัดบริการแนะแนวและส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ จัดกิจกรรมแนะแนวสอดคล้องกับบริบทของตามหลักสูตรสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมมีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งมีการดำเนินงานด้านคุณภาพการดำเนินงานแนะแนว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37, S.D. = .72$) จึงส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ Anup (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสำคัญของการแนะแนวและการให้คำปรึกษาในระบบการศึกษา ปัจจุบัน: บทบาทของครู พบว่า บทบาทของการแนะแนวและการให้คำปรึกษาของครูมีส่วนสำคัญในการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยการที่ครูตระหนักถึงคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนางานที่ภายใน ช่วยพัฒนาทัศนคติของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ebizie (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของการแนะแนวและการให้คำปรึกษา

ในการสอนและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน พบว่า การดำเนินงานแนะแนวของครูมีส่วนช่วยให้นักเรียนรับรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเอง เนื่องจากครูทราบปัญหาและแรงบันดาลใจส่วนตัว พรสวรรค์และความสามารถของนักเรียน ซึ่งใช้เป็นข้อมูลที่เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะนักเรียน ซึ่งเป็นบทบาทครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาต้องตระหนัก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรแนะนำให้ครูแนะแนวส่งเสริมให้นักเรียนรู้จัก เข้าใจ รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ให้ผู้เรียนสำรวจตนเอง ระบุบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้เรียนสำรวจตนเองด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจด้านการศึกษา
2. ครูแนะแนวควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ สามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างชัดเจนและมากขึ้น
3. สถานศึกษาในสังกัดควรมีการพัฒนางานแนะแนว โดยจัดให้มีโครงสร้างการบริหารจัดการแนะแนว มีคณะกรรมการพร้อมทั้งกำหนดบทบาทและภารกิจที่ชัดเจน มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานที่เพียงพอ ให้อำนวยให้มีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง ในด้านอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ถูกต้องสามารถนำไปใช้ได้ทั่วไป
2. ควรศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสังกัดอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลและหาระดับคุณภาพแท้จริง
3. ควรมีส่งเสริมขยายผลแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการแนะแนวไปสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบขอบคุณ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา เอี่ยมพญา ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการทดลองใช้ เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

เขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง, สำนักงาน. **แผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.** (ออนไลน์) 2564 (อ้างเมื่อ 26 ธันวาคม 2565). จาก http://www.spm18.go.th/itasp18/file/58510204820220709_232651.pdf.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. **การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559.

- ฉวีวรรณ คำสี. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอกบินทร์บุรีจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560.
- ทดสอบทางการศึกษา, สำนัก. คู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3). นครปฐม: สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554.
- ทิวา เหล่าป่าสี และจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. “วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ตามมาตรฐานความรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1,” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 9, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2560): 286-298.
- มนตรี อินตา. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนว ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2562.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564.
- วัชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33,” วารสารพิษเนศวร์สาร. 13, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2560): 97-115.
- วิเชียร จงดี. การศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2561.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2553
- อรินทรา อยู่หลาย. การบริหารกับการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560.
- อมรรัตน์ คำหอม, ยงยุทธ ยะบุญธง และชูชีพ พุทประเสริฐ. “การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานแนะแนวในโรงเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสะเมิง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต,” วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต. 14, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2561): 75-89.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. การวิจัยทางการศึกษา: แนวคิดและการประยุกต์ใช้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2562
- อริศคุณ วิเชียรศรี. แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะนักเรียนตามหลักทฤษฎี 4 ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนพิเศษเมืองทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2564.
- Anup, Baugh. “The importance of guidance and counseling in present education system: Role of the teacher,” *International Journal of Advanced Educational Research*. 3, 2 (March 2018): 384-386.
- Ebizie, Elizabeth Nkechi. “The Role of Guidance and Counselling in Effective Teaching and Learning in Schools,” *International Journal of Multidisciplinary Studies*. 1, 2 (October 2016): 36-48.

ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมี
ร่วมกับโมเดล CIPPA ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและความสามารถในการ
ให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ พิษณุโลก

Effects of Learning Management Using a Learning Design from Creating
Chemistry Visualization Coupled with a CIPPA Model Affecting Chemistry Learning
Achievement and Scientific Reasoning Ability of the High School Students at
Triamudom Suksa School in the Northern Region in Phitsanulok Province

ญาติา ม่วงแก้ว และณัฐกานต์ ประจันบาน
Yada Muangkaew and Nattakan Prachanban

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Faculty of Education, Naresuan University
E-mail: Yadam@nu.ac.th

Received: September 5, 2023; Revised: October 28, 2023; Accepted: November 3, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับนักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับนักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ และ 4) เปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับเกณฑ์ร้อยละ 80 ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ พิษณุโลก ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.2 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.3 จำนวน 42 คน เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA แผนการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี และแบบวัดความสามารถในการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่านักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: มโนภาพทางเคมี โมเดล CIPPA ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare between the chemistry learning achievement of the students taught by learning management using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model and the chemistry learning achievement of the students taught by regular learning management, 2) to compare between the chemistry learning achievement of the students taught by learning management using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model and the criterion of 80%, 3) to compare the scientific reasoning ability between the students taught by using learning management using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model and the students taught by regular learning management, and 4) to compare between the scientific reasoning ability of the students taught by learning management using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model and the criterion of 80%. The samples were the students studying in the 10th grade at Triamudom Suksa School in the Northern Region in Phitsanulok Province. They were selected by purposive sampling from 2 rooms: 43 students from Room 4.2 for an experimental group and 42 students from Room 4.3 for a control group. The research instruments were a learning management plan using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model, a regular learning management plan, a chemistry learning achievement test, and a test used to evaluate the scientific reasoning ability.

The research findings were as follows.

1. The students taught by learning management using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model had the mean score of the chemistry learning achievement higher than the students taught by regular learning management with the statistical significance at the level of .05.

2. The students taught by learning management using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model had the mean score of the chemistry learning achievement higher than the criterion of 80% with the statistical significance at the level of .05.

3. The students taught by learning management using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model had the scientific reasoning ability higher than the students taught by regular learning management with the statistical significance at the level of .05.

4. The students taught by learning management using a learning design from creating chemistry visualization coupled with a CIPPA model had the scientific reasoning ability higher than the criterion of 80% with the statistical significance at the level of .05.

Keywords: Chemistry Visualization, a CIPPA Model, Chemistry Learning Achievement, Scientific Reasoning Ability

บทนำ

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในสังคมโลก เปรียบเสมือนเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน และอนาคต ศาสตร์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรม (Chomphunuch and Sanna, 2020) การศึกษาในยุคปัจจุบันจึงจำเป็นต้องการพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะวิทยาศาสตร์ทำให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความเป็นเหตุเป็นผล ความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุมีผล (Boonkong and Thamprateep, 2016)

ความสามารถประการหนึ่งที่ยังขาดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ตามตัวบ่งชี้ขององค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) คือ การให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ (Scientific reasoning) ซึ่งจัดว่าเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยเป็นกระบวนการสร้างความรู้ทางวิทยาศาสตร์ผ่านการให้เหตุผลโดยมีหลักฐานประกอบการให้เหตุผล (Schen, 2007) นักวิทยาศาสตร์หรือบุคคลผู้รู้ทางวิทยาศาสตร์จะให้การให้เหตุผลในการประเมินหลักฐานและสืบค้นข้อมูล เพื่อสนับสนุนหรือปฏิเสธสมมติฐานทำให้การให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญ เพราะเป็นวิธีการที่นักวิทยาศาสตร์ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ในธรรมชาติ แล้วนำเสนอผลการค้นคว่านั้นในรูปของการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ (McNeill and Krajcik, 2007)

ปัจจุบันความสามารถในการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เรียนไปสังเคราะห์และบูรณาการความรู้ในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ และไม่สามารถวิเคราะห์แบบมีเหตุผลในการตอบคำถามทางวิทยาศาสตร์ อีกทั้งนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเชื่อมโยงระหว่างการอธิบายและการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้เหตุผลของการตัดสินใจ (Chomphunuch and Sanna, 2020) เช่นเดียวกับในต่างประเทศที่พบว่า การให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ยังคงเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของนักเรียน โดยนักเรียนส่วนใหญ่สามารถให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และไม่สามารถให้เหตุผลที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ในเรื่องที่ซับซ้อนได้ (Bides et al, 2017) อันเนื่องมาจากเมื่อนักเรียนพบกับความรู้วิทยาศาสตร์ที่มีความซับซ้อนและยากต่อการทำความเข้าใจ นักเรียนจึงเลือกใช้วิธีการเรียนแบบท่องจำโดยไม่เข้าใจเนื้อหา นั้น ๆ และไม่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล โดยอาศัยประจักษ์พยานทางวิทยาศาสตร์เพื่อสรุปความรู้ความเข้าใจในวิชาวิทยาศาสตร์ได้

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ พิษณุโลก มีการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จากการสังเกตการณ์สอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ไม่สามารถให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ได้ สังเกตได้จากการตอบคำถามจากแบบฝึก

ในบทเรียนที่ยังไม่สามารถให้เหตุผลในการตอบคำถามทางวิทยาศาสตร์ได้ นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง พันธะเคมี สอดคล้องกับปัญหาที่พบสำหรับการจัดการเรียนการสอน เคมีในเรื่องของพันธะเคมีในต่างประเทศ ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนเรื่องพันธะเคมี มีสาเหตุมาจากนักเรียน มีแนวคิดที่เกิดความคลาดเคลื่อน เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไม่เข้าใจพันธะเคมี เนื่องจากนักเรียน มองไม่เห็นภาพของอะตอม ทำให้นักเรียนเกิดแนวคิดของพันธะเคมีที่เกิดคลาดเคลื่อน (Taber, 2003) ทั้งนี้ เนื่องมาจากวิชาเคมีเป็นวิชาที่ยากต่อการทำความเข้าใจ เนื้อหาวิชามีความซับซ้อนและมีลักษณะค่อนข้างเป็นนามธรรม (Gudyanga and Madambi, 2014) การเรียนวิชาเคมีจึงต้องอาศัยการสร้างมโนภาพ (Visualization) เพื่อช่วย ในการทำความเข้าใจโมเลกุลทางเคมีในรูปแบบภาพวาด โมเดลหรือการเขียนอธิบาย ทำให้การเรียนรู้เคมีสามารถ มองเห็นภาพและมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น (Tasker and Dalton, 2008; Rinla, 2016)

จากการศึกษางานวิจัยของ Tasker and Dalton (2008) พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่ใช้การออกแบบ การเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการพิจารณาลักษณะสำคัญของตัวแทนความคิด ทางวิทยาศาสตร์ มีความเข้าใจในรูปร่างพันธะเคมี และเกิดความสนใจในการเรียนเคมีมากขึ้น และ Salta and Tzougraki (2004) พบว่า การใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีสามารถช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ของบทเรียนเคมีไปสู่โมเลกุลและสัญลักษณ์ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้เคมี นอกจากนี้ Lor (2002) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนแบบ CIPPA ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการให้เหตุผล ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA มีค่าเฉลี่ย ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA มีค่าเฉลี่ยของคะแนน ความสามารถในการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยศึกษารจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพ ทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและความสามารถในการให้เหตุผล เชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พิษณุโลก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับนักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการ เรียนการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการ เรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับนักเรียนที่เรียน ในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียน การสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับเกณฑ์ร้อยละ 80

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัย 2 แบบ ได้แก่ 1) การวิจัยทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research) โดยมีรูปแบบการวิจัยแบบ One-Shot Case Design และ 2) การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยมีรูปแบบการวิจัยแบบ Non-equivalent Control Group Design ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA และกลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ มีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและตัวอย่างวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ พิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,222 คน

ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ พิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกห้องที่มีคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่แตกต่างกัน จำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.2 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.3 จำนวน 42 คน เป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งทั้ง 2 ห้องเรียน มีนักเรียนที่มีคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนการสอน 2 ฉบับ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA จำนวน 3 แผน ใช้เวลา 6 ชั่วโมง และ 2) แผนการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ จำนวน 3 แผน ใช้เวลาเท่ากัน ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ฉบับ ($M = 4.80$, $SD = 0.54$ และ $M = 4.68$, $SD = 0.49$ ตามลำดับ)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 3 ประเภท ได้แก่

2.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี มีลักษณะเป็นข้อสอบปรนัย (multiple choice) ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระเรื่องพันธะเคมี ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการวัดความสอดคล้อง IOC จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง .60-1.00 ทุกข้อ และเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างวิจัยจำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี พบว่า มีค่าความยากตั้งแต่ .30-.73 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.65 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .86

2.2 แบบวัดความสามารถการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ มีลักษณะเป็นข้อสอบอัตนัย เขียนและอธิบายจากสถานการณ์ที่กำหนดให้จำนวน 4 ข้อ โดยจะวัดความสามารถในการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ข้อสรุป 2) เหตุผลสนับสนุนในข้อสรุป และ 3) การเชื่อมโยงข้อสรุปและหลักฐาน ซึ่งการประเมินจะมุ่งเน้นการวัดความเข้าใจของผู้เรียนที่ออกมาในรูปแบบการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์มากกว่าการรู้จัก ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวัดความสอดคล้อง IOC จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง .60-1.00 ทุกข้อ และเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างวิจัยจำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี พบว่า มีค่าความยากตั้งแต่ .37-.78 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.67 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .76

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัย 2 แบบ ได้แก่ 1) การวิจัยทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research) โดยมีรูปแบบการวิจัยแบบ One-Shot Case Design และ 2) การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยมีรูปแบบการวิจัยแบบ Non-equivalent Control Group Design ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ พิษณุโลก และกลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคเหนือ พิษณุโลก ผู้วิจัยให้ครูผู้สอนดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นทั้ง 2 กลุ่ม และเก็บรวบรวมข้อมูลหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี เรื่องพันธะเคมี จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน แบบวัดความสามารถให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ที่แบบวัดเชิงสถานการณ์จำนวน 4 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และเก็บข้อมูลกับกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ ได้แก่ Independent sample t-test และ One sample t-test ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับนักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่านักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีในกลุ่มทดลอง ($\bar{x} = 27.395$, $S = 2.014$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีในกลุ่มควบคุม ($\bar{x} = 22.262$, $S = 2.061$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)

กลุ่ม	n	\bar{x}	S	t	Sig. (1-tailed)
กลุ่มทดลอง	43	27.395	2.014	11.616	.000
กลุ่มควบคุม	42	22.262	2.061		

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่เรียนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ (M = 27.395, SD = 2.014) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S	t	Sig. (1-tailed)
หลังทดลอง	43	30	27.395	2.014	11.058	.000

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับนักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองมีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ในกลุ่มทดลอง (M = 17.120, SD = 1.892) และค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ในกลุ่มควบคุม (M = 15.190, SD = 1.627) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับนักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

กลุ่ม	n	\bar{x}	S	t	Sig. (1-tailed)
กลุ่มทดลอง	43	17.120	1.892	5.026	.000
กลุ่มควบคุม	42	15.190	1.627		

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA กับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S	t	Sig. (1-tailed)
หลังทดลอง	43	20	17.120	1.892	3.868	.000

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่านักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบประเด็นและข้อสังเกตที่น่าสนใจสามารถนำมาสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่านักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีในกลุ่มทดลอง ($\bar{x} = 27.395$, $S = 2.014$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีในกลุ่มควบคุม ($\bar{x} = 22.262$, $S = 2.061$) และนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะ การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเคมี จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจโมเดลเชิงลึกทางเคมีในระดับมหภาค ระดับจุลภาค และระดับสัญลักษณ์ สามารถมองเห็นภาพโครงสร้างและสมบัติของสารทางกายภาพและทางเคมี ทำให้การเรียนวิชาเคมีมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมทั้งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่อยู่บนพื้นฐานแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ดังนั้นการออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีจึงช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในวิชาเคมีมากขึ้น (Tasker et al, 2003; Tasker and Dalton, 2008) สอดคล้องกับ Salta and Tzougraki (2004) ที่กล่าวว่า การออกแบบการเรียนรู้โดยการสร้างมโนภาพทางเคมี จะสามารถช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของบทเรียนเคมี ไปสู่โมเดลและสัญลักษณ์ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้เคมีมากยิ่งขึ้น และช่วยทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงขึ้นตามไปด้วย

2. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองมีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนในรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ในกลุ่มทดลอง ($\bar{x} = 17.120$, $SD = 1.892$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ในกลุ่มควบคุม ($\bar{x} = 15.190$, $SD = 1.627$) และนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA มีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โมเดล CIPPA เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง โดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก อาทิ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มความสามารถในการให้เหตุผล กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และกระบวนการแสวงหาความรู้ เป็นต้น ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การทบทวนความรู้เดิม 2) การแสวงหาความรู้ใหม่ 3) การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม 5) การสรุปและจัดระเบียบความรู้ 6) การปฏิบัติและ/หรือการแสดงผลงาน และ 7) การประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งขั้นตอนที่ 1-6 เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ (Construction of knowledge) ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน (Interaction) และฝึกฝนกระบวนการต่าง ๆ (Process learning) อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขั้นตอนแต่ละขั้นตอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย ที่มีลักษณะให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และทางสังคมอย่างเหมาะสม อันช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว (Active) สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างดี จึงกล่าวได้ว่า ขั้นตอนทั้ง 6 มีคุณสมบัติตามหลัก CIPP ส่วนในขั้นตอนที่ 7 เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application) (Khammanee, 2017) สอดคล้องกับ Lor (2002) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนแบบ CIPPA ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและมีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์สูงขึ้นกว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งนี้หากครูจะนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพทางเคมีร่วมกับโมเดล CIPPA ไปใช้ในการสอนควรจะศึกษาแผนการจัดการเรียนการสอนให้ชัดเจนก่อนที่จะนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพร่วมกับโมเดล CIPPA เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ควรจะมีการศึกษาในวิชาอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะทำได้

ทราบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้จากการสร้างมโนภาพร่วมกับโมเดล CIPPA สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาอื่น ๆ ได้หรือไม่

2. ควรมีศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ในรูปแบบวิธีการเรียนอื่น ๆ หรือแนวคิด ทฤษฎีอื่นที่แตกต่างออกไปให้มากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- Bides, A. V. et al. **Scientific reasoning ability of special science class students.** Ilocos Sur: Candon National High School Senior High School, 2017.
- Boonkong, F. and C. Thamprateep. "The Effects of Learning Activities Management Using the Analogy Approach of Learning Management in the Topic of Rates of Chemical Reactions on Scientific Concepts and Scientific Reasoning for Mathayom Suksa V Students at Lamphraphloeng Pitthayakhom School in Nakhonratchasima Province," **The National Conference & Research Presentation 2016.** 3, 1 (June 2016): 668-677.
- Chomphunuch, P. and P. Sanna. "Academic Hardiness and the effect of Inquiry-based learning of Scientific reasoning of 10th graders on Cell structure and Cell division," **The 7th NEU National Conference 2020 North Eastern University.** 7, 1 (May 2020): 529-538.
- Gudyanga, E. and T. Madambi. "Students' Misconceptions about Bonding and Chemical Structure in Chemistry," **International Journal of Secondary Education.** 2, 1 (February 2014): 24-40.
- Khammanee, T. **Teaching sciences.** 5th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press, 2017.
- Lor, B. **Effect of employing The CIPPA instructional model in organizing learning activities on learning achievement, science process skills and science attitude of prathom suksa five students.** Bangkok: Chulalongkorn University, 2002.
- McNeill, K. L. and J. Krajcik. "Scientific explanations: Characterizing and evaluating the effects of teachers' instructional practices on student learning," **Journal of Research in Science Teaching.** 45, 1 (July 2007): 53-78.
- Rinla, C. **Effects of instruction using visualization of chemistry learning design on scientific representations and attitude toward learning chemistry of upper secondary school students.** Bangkok: Chulalongkorn University, 2016.
- Salta, K. and C. Tzougraki. "Attitudes toward chemistry among 11th grade students in high schools in Greece," **Science Education.** 88, 4 (April 2004): 535-547.

- Schen, M. S. **Scientific reasoning skills development in the introductory biology courses for undergraduates.** The Degree Doctor of Philosophy in the Graduate School of The Ohio State University, 2007.
- Taber, K. S. "Mediating mental models of metals: Acknowledging the priority of the learner's prior learning," **Science Education.** 87, 5 (July 2003): 732-758.
- Tasker, R. et al. **Web Site for General Chemistry-an American Chemical Society Project.** New York: WH Freeman & Co. See, 2003.
- Tasker, R. and R. Dalton. **Visualizing the molecular world-Design, evaluation, and use of animations.** In **Visualization: Theory and practice in science education.** 3rd ed. Netherlands: Springer Dordrecht, 2008.

การพัฒนาแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

Development of a Management Model to Reinforce Students' Moralities and
Ethics by Integrating the Sufficiency Economy Philosophy at Nasaiwittaya School
under Udon Thani Provincial Administration Organization 2, Phibunrak District,
Udon Thani Province

กิติกร ขันติยะ
Kitikorn Kuntiya

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2
Deputy Director of Nasaiwittaya School, Udon thani Provincial Administration Organization 2
E-mail: kitikorn.kk2520@gmail.com

Received: August 21, 2023; Revised: October 20, 2023; Accepted: October 21, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนา
รูปแบบการบริหารงาน เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี 2) พัฒนารูปแบบ
การบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ทดลอง
ใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง และ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน
27 คน และนักเรียน จำนวน 207 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ คู่มือการดำเนินงาน แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์
แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้
ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($U = 4.44$, $S = 0.19$)
และข้อเสนอแนะว่าควรเป็นรูปแบบที่ใช้ใช้กระบวนการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติก่อเกิด
ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ควบคู่กับวงจรการทำงาน
ที่มีคุณภาพ ขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี
และมีน้ำใจ

2. รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($U = 4.47$, $S = 0.14$)

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1. ผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการบริหาร งานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับดี ($\bar{u} = 2.57$ คิดเป็นร้อยละ 85.67)

3.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{u} = 4.31$, $\bar{\sigma} = 0.24$)

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{u} = 4.40$, $\bar{\sigma} = 0.11$)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร คุณธรรมจริยธรรม บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of this research were 1) to study basic information, related theories, and opinions towards the conditions in developing a management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy at Nasaiwittaya School under Udon Thani Provincial Administration Organization 2, Phibunrak District, Udon Thani Province, 2) to develop a management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy, 3) to try out the management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy, and 4) to evaluate the management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy. The samples were a school director, 27 teachers, and 207 students. The research instruments were an instruction manual for operating activities, a questionnaire, an interview form, an evaluation form used to evaluate 8 basic moralities, an evaluation form used to evaluate the satisfaction, and an evaluation form used to evaluate the model. The statistics used to analyze the data were percentage (%), mean (\bar{u}), standard deviation ($\bar{\sigma}$), and content analysis.

The research findings were as follows.

1. The findings of the evaluation of the opinions towards the conditions in developing the management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy showed that the opinions were at a high level ($\bar{u} = 4.44$, $\bar{\sigma} = 0.19$) and the recommendations were that the model should use the Sufficiency Economy Philosophy to bring the management to the implementation that could create sufficiency, rationality, and good immunization, to have knowledge and moral conditions coupled with a qualitative work cycle, and to drive 8 basic moralities and ethics including hard-working, economical, honest, self-discipline, polite, clean, harmonious, and generous.

2. The management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy was appropriate at a high level ($\bar{u} = 4.47$, $\bar{\sigma} = 0.14$).

3. The findings of the use of the management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy showed as follows:

3.1 the 8 basic moralities and ethics of the students after participating activities by using the management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy were at a good level ($\mu = 2.57$ or 85.67%),

3.2 the students were satisfied the management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy at a high level ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.24$).

4. The findings of the evaluation showed that the management model to reinforce the students' moralities and ethics by integrating the Sufficiency Economy Philosophy was at a high level ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.11$).

Keywords: the Management Model, Moralities and Ethics, the Integration of the Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้เกิดการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาสู่ประเทศไทยผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไร้พรมแดนได้ก่อให้เกิดการผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมพื้นถิ่น ซึ่งส่งผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในสังคมแ่งมุมต่าง ๆ ทั้งด้านค่านิยม พฤติกรรม และระบบคุณค่าของคนในสังคม ปรากฏการณ์ในเชิงลบที่สังคมไทยกำลังเผชิญอย่างเด่นชัด คือ ความแปลกแยกขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคม ความผูกพันในครอบครัวลดลง เยาวชนปฏิเสธวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง รวมทั้งการเกิดวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลงและมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ขณะเดียวกันวัฒนธรรมและระบบคุณค่าที่ดั้งเดิมของสังคมไทยเริ่มเสื่อมถอย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนยังขาดทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี นอกจากนี้สื่อสารมวลชนทั้งสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวนมากขาดความเข้มงวดทางจรรยาบรรณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงลบ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนค่านิยมพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมบริโภคนิยมมากขึ้น และขาดจิตสำนึกสาธารณะ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง นำไปสู่ปัญหาทางสังคมต่าง ๆ (กระทรวงวัฒนธรรม, 2559)

นอกจากนี้ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยม ที่เป็นผลกระทบมาจากการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติ เข้าสู่ประเทศไทยทั้งทางสื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสารสนเทศโดยขาดการคัดกรองและเลือกสรรวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม ทำให้คุณธรรมจริยธรรมของคนไทยลดน้อยลงโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนไทย อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มาพร้อมกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่สามารถสื่อสารกันได้ ทั่วโลกในระยะเวลาอันสั้นทำให้เด็กส่วนหนึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในดำเนินชีวิตในทางที่ถูกที่ควร และมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สังคมและประเทศ ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560–2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนรับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการคือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนารคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำพาประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศที่ลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ในด้านแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ไว้ดังนี้ “ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะที่จำเป็น มีความสุขและมีเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ” รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้นจึงให้ความสำคัญอย่างมากกับการพัฒนาคุณภาพคน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ จึงต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติ เพื่อให้มี “คุณธรรม” และ “ความรู้” นำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนิน ชีวิตได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบูรณาการการเรียนการสอนกลุ่มสาระต่าง ๆ ตามหลักสูตร รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงเป็นวิธีการที่นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสและเวลาได้เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ยังเอื้อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำปรัชญาไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อันจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและการปฏิบัติ ซึ่งเมื่อเกิดความชำนาญ สามารถทำได้ดี ก็สามารถนำไปสู่การพัฒนาเป็นอุปนิสัยหรือลักษณะนิสัยได้ในที่สุดดังนั้น การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้อื่นๆ จึงเป็นวิธีที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมาก (ทิตินา แคมมณี, 2559)

นอกจากนี้การสอนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เด็กและเยาวชนนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำปรัชญาไปใช้ในการคิดและการกระทำต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตระหนักในประโยชน์และคุณค่าของปรัชญาไปใช้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาเป็นคุณลักษณะ/ลักษณะนิสัยพอเพียง ในที่สุด สามารถช่วยให้การพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ (ทิตินา แคมมณี, 2566) และโรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 พุทธศักราช 2565 หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) โดยใช้กรอบและทิศทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และจุดเน้นของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด การดำเนินการบริหารจัดการภายใต้ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2566 ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารทั่วไป มีข้าราชการครู ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 29 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 27 คน จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนจำนวน 207 คน จำนวนห้องเรียน 10 ห้องเรียน

ในการบริหารและจัดการศึกษาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันโรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 พบว่า มีประเด็น ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนวินัยนักเรียนในทุกระดับการศึกษาได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและสุขภาพอนามัยที่ดี ส่งเสริมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมประเพณี สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นการปรับตนให้มีชีวิตอยู่ในสังคมและชุมชนได้อย่างมีคุณค่า

มีความสุขตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน “โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 มุ่งเน้นจัดการศึกษาได้มาตรฐานมุ่งสู่ไทยแลนด์ 4.0 บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เน้นผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม นำสังคมด้วยจิตอาสา” (โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2, 2566)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้ารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการเสริมสร้างและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้รับไปดำเนินการพัฒนาสู่กระบวนการที่เป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืนให้กับนักเรียนในสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

3.1 ประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้รูปแบบการบริหารงาน เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียว มีการประเมินก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) ระยะเวลาดำเนินการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนโรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 27 คน และนักเรียน จำนวน 207 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์สภาพปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

การบริหารงาน เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .60-1.00

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่อสภาพการพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 70 ข้อ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ .60-1.00 และทดลองใช้แบบประเมินกับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากร ได้ค่าความเชื่อมั่น สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .902

3. คู่มือการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ที่ระดับความเหมาะสมมาก ($\mu = 4.47$) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

4. แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ จำนวน 24 ข้อ 72 คะแนน นำแบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ .60-1.00 และทดลองใช้แบบประเมินกับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากร ได้ค่าความเชื่อมั่น สัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .719

5. แบบสอบถามความพึงพอใจรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.60-1.00 และทดลองใช้แบบประเมินกับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากร ได้ค่าความเชื่อมั่น สัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .753

6. แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ .60-1.00 และทดลองใช้แบบประเมินกับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากร ได้ค่าความเชื่อมั่น สัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .762

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสัมภาษณ์สภาพปัจจุบันและแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่อสภาพการพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากร จำนวน 28 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 27 คน

2. จัดทำร่างคู่มือการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสม

3. ปฐมนิเทศและการประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียน จำนวน 207 คน

4. ดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา 2) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน) 3) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 4) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน 5) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอบธรรมศึกษา 6) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตอบปัญหาธรรมะทางก้าวหน้า 7) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสวดมนต์ประจำสัปดาห์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของครูและนักเรียน 8) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม 9) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วันไหว้ครู 10) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อบรมคุณธรรมจริยธรรม 11) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 12) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการทำนา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

5. ประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียน จำนวน 207 คน ที่ปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรม

6. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 207 คน ต่อการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการประเมินหลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรม

7. ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยเก็บข้อมูลกับประชากรจำนวน 28 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 27 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	9	31.14
หญิง	19	67.86
รวม	28	100.00
2. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	15	53.57
สูงกว่าปริญญาตรี	13	46.43
รวม	28	100.00
3. ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหาร	1	3.57
ครูผู้สอน	27	96.43
รวม	28	100.00

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1-10 ปี	9	32.14
11-20 ปี	15	53.57
21-30 ปี	4	14.29
รวม	28	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ แยกเป็นเพศชายร้อยละ 31.14 และแยกเป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.86 จำแนกตามวุฒิการศึกษา แยกเป็นระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.57 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 46.43 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 3.57 และแยกเป็นครูผู้สอน ร้อยละ 96.43 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แยกเป็นประสบการณ์ 1-10 ปี ร้อยละ 32.14 แยกเป็นประสบการณ์ 11-20 ปี ร้อยละ 53.57 และแยกเป็นประสบการณ์ 21-30 ปี ร้อยละ 14.29

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

รายการ	จำนวน (N= 207)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	100	48.31
หญิง	107	51.69
รวม	207	100.00
2. ระดับชั้นเรียน		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	43	20.77
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	34	16.43
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	39	18.84
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	34	16.43
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	38	18.36
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	19	9.18
รวม	207	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนจำแนกตามเพศ แยกเป็นเพศชายร้อยละ 48.31 และแยกเป็นเพศหญิงร้อยละ 51.69 จำแนกตามระดับชั้นเรียน แยกเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 20.77 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 16.43 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 18.84 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 16.43 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 18.36 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 9.18

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ กิจกรรมตามรูปแบบการบริหารงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

ระดับชั้น	จำนวน	ก่อนจัดกิจกรรม (N = 207)		หลังจัดกิจกรรม(N = 207)	
		คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 1	43	1.55	ปานกลาง	2.51	ดี
มัธยมศึกษาปีที่ 2	34	1.65	ปานกลาง	2.56	ดี
มัธยมศึกษาปีที่ 3	39	1.57	ปานกลาง	2.52	ดี
มัธยมศึกษาปีที่ 4	34	1.68	ปานกลาง	2.61	ดี
มัธยมศึกษาปีที่ 5	38	1.63	ปานกลาง	2.57	ดี
มัธยมศึกษาปีที่ 6	19	1.82	ปานกลาง	2.63	ดี
รวม	207	1.65	ปานกลาง	2.57	ดี
ร้อยละ		55.00	ปานกลาง	85.67	ดี

จากตารางที่ 3 พบว่า การประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ หลังกิจกรรมรูปแบบการบริหารงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับ ดี คะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 2.57, ร้อยละ 85.67) และคะแนนประเมินหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

รายการประเมิน	ผลการประเมิน (N = 207)		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}	σ	
ด้านรูปแบบ	4.28	0.37	มาก
ด้านกระบวนการนำไปใช้	4.31	0.29	มาก
ด้านผลการนำรูปแบบไปใช้	4.33	0.33	มาก
รวมทั้งหมด	4.31	0.24	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก (\bar{X} = 4.31, σ = 0.24)

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผลการนำรูปแบบไปใช้มีความพึงพอใจระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.33$) ด้านกระบวนการนำไปใช้มีความพึงพอใจระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.29$) และด้านรูปแบบมีความพึงพอใจระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

รายการประเมิน	ผลการประเมิน (N = 28)		ระดับความเหมาะสม
	μ	σ	
ด้านความขยัน	4.37	0.27	มาก
ด้านความประหยัด	4.48	0.22	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	4.37	0.30	มาก
ด้านความมีวินัย	4.51	0.23	มากที่สุด
ด้านความสะอาด	4.46	0.23	มาก
ด้านความสุภาพ	4.39	0.26	มาก
ด้านความสามัคคี	4.30	0.40	มาก
ด้านความมีน้ำใจ	4.32	0.31	มาก
รวมทั้งหมด	4.40	0.11	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.11$) เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความมีวินัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.23$) ด้านความประหยัดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.22$) ด้านความสะอาดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.23$) ด้านความสุภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.26$) ด้านความขยันมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.27$) ด้านความซื่อสัตย์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.30$) ด้านความมีน้ำใจมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.31$) และด้านความสามัคคี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.40$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ระดับมาก ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.19$)

และข้อเสนอแนะว่าควรเป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติก่อเกิดความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ควบคู่กับวงจรการทำงานที่มีคุณภาพ ขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ

2. รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี โดยใช้ SPACE Model ดังนี้ 1) S = Study การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน 2) P = Plan การวางแผน ประชุมชี้แจง มอบหมายหน้าที่ 3) A = Action ลงมือปฏิบัติ ทำตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน 4) C = Check การตรวจสอบ นิเทศกำกับติดตามและสะท้อนผล และ 5) E = Evaluation การประเมินผล กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้ปฏิบัติอย่างเดิม และปรับปรุงพัฒนาหากเกิดข้อบกพร่อง เพื่อศึกษาวิเคราะห์และวางแผนต่อไปมีระดับความเหมาะสมมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.14$)

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1. ผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการบริหาร งานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับดี ($\mu = 2.57$ คิดเป็นร้อยละ 85.67)

3.2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.24$)

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.11$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ระดับมาก ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.19$) และมีความเห็นว่าควรเป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติก่อเกิดความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ควบคู่กับวงจรการทำงานที่มีคุณภาพ ขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคีและมีน้ำใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพระเกรียงไกร รัตนสีหา (2561) การส่งเสริมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดฝ่องพลอยวิริยาราม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา ผลการวิจัยพบว่า ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง ขาดคู่มือการส่งเสริมคุณธรรมขาดการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมาร่วมเป็นวิทยากรอบรม ขาดการติดตามประเมินผลความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และขาดสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี

โดยมีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับปัญหาทั้ง 5 ประการ คือ ควรประสานผู้ปกครองให้เข้าใจเพื่อให้ความร่วมมือทุกด้าน ควรมอบหมายคณะทำงานจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรมควรประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมาร่วมเป็นวิทยากรอบรม ควรมีแผนติดตามประเมินผลความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ควรจัดหาสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีอย่างเพียงพอและเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาชานนท์ ชัยมงคล (2561) การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยาศูต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยาศูต ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้ ด้านการมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความประหยัด และด้านความเมตตา 2) แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยาศูต มีดังนี้ (1) ด้านการมีวินัยและรับผิดชอบ การส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน (2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ควรส่งเสริมให้นักเรียนเมื่อเก็บสิ่งของผู้อื่นได้แล้วนำไปมอบให้ครูเพื่อส่งคืนเจ้าของ (3) ด้านความเมตตา ควรส่งเสริมนักเรียนให้มีความเมตตาและรู้จักช่วยเหลือผู้ปกครองทำงานบ้านอยู่เสมอเมื่อว่างจากการเรียน (4) ด้านความประหยัด ควรส่งเสริมนักเรียนในเรื่องความประหยัด เช่น ไม่ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ให้หมดเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ (5) ด้านความกตัญญูกตเวที ควรส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของท่าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระวัฒน์ โรจนศิลป์ (2565) การบูรณาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงอย่างยั่งยืน สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า การพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงนั้นต้องเริ่มต้นจากการสร้างนโยบายการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โดยการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ปฏิบัติตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านครูหรือบุคลากรทางการศึกษาดำเนินตามนโยบายศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังแนวคิดการถอดบทเรียน 2 เจื้อนไข ความรู้ คุณธรรม 3 ท่วง พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน 4 มิติ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม 3 ศาสตร์ ประกอบด้วย ศาสตร์พระราชาศาสตร์สากลและศาสตร์ชาวบ้าน เพื่อให้เกิดเป็นคลัสเตอร์ความพอเพียงภายในโรงเรียนจากโรงเรียนสู่ครอบครัว นักเรียนนำหลักการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในครอบครัวส่งผลให้เกิดเป็นวิถีของครอบครัวที่ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดเป็นคลัสเตอร์ครอบครัวพอเพียงจากครอบครัวสู่ชุมชนสมาชิกในชุมชนเปิดรับและให้ความสำคัญกับ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดเป็นคลัสเตอร์ความพอเพียงในชุมชน เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเมื่อนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าช่วยในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพื่อการรู้จักการดำเนินชีวิตให้เกิดความพอดี เป็นแนวทางของการแก้ทุกข์ที่เรียกว่า “อริยมรรคมีองค์ 8” โดยมุ่งเน้นให้มีความสุขกายและสุขใจเพื่อนักเรียนจะได้มีทั้งความรู้และคุณธรรมพร้อมที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมสืบไป

2. รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี โดยใช้ SPACE Model ดังนี้ 1) S = Study การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน 2) P = Plan การวางแผนประชุมชี้แจง มอบหมายหน้าที่ 3) A = Action ลงมือปฏิบัติ ทำตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน 4) C = Check การตรวจสอบ นิเทศกำกับติดตามและสะท้อนผล และ 5) E = Evaluation การประเมินผล มีระดับความเหมาะสมมาก ($U = 4.47$, $\sigma = 0.14$) เนื่องจากเป็นจัดกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมตามแนวทางหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติก่อเกิดความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม กับรูปแบบวงจรการทำงาน P-D-C-A หรือวงจรเดมมิ่ง คือขั้นตอนการพัฒนางาน

พัฒนาสถานศึกษาและขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 นอกจากนี้มีการจัดทำคู่มือการจัดการกิจกรรมรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน) 3) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 4) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน 5) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสอบธรรมศึกษา 6) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตอบปัญหาทางธรรมะทางก้าวหน้า 7) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสวดมนต์ประจำสัปดาห์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของครูและนักเรียน 8) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม 9) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วันไหว้ครู 10) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อบรมคุณธรรม จริยธรรม 11) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 12) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การทำนา นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารที่สมบูรณ์ ก่อนนำมาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน มีการกำกับติดตามการจัดกิจกรรม ประเมินการจัด กิจกรรมเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงกิจกรรม ประชุมผู้สอนเพื่อสะท้อนผล ประเมินผล การจัดกิจกรรมเพื่อสรุปรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุระ อ่อนแพง (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สร้างขึ้น มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา 14 ประการ 1) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ความเมตตากรุณา 3) ความซื่อสัตย์สุจริต 4) ความมีระเบียบวินัย 5) ความขยันหมั่นเพียรและมุ่งมั่นในการทำงาน 6) ความกตัญญูกตเวทีและรักความเป็นไทย 7) ความรับผิดชอบ 8) ความอดทนอดกลั้น 9) ความเคารพและอ่อนน้อมถ่อมตน 10) ความพอเพียง 11) ความมีจิตสาธารณะ 12) ความยุติธรรม 13) ความสามัคคี 14) ความใฝ่เรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน มี 4 วิธี ดังนี้ 1) การบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การจัดกิจกรรมโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม 4) การจัดกิจกรรมพัฒนาตามวิถีชีวิตในชุมชนองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การทบทวนพันธกิจ 2) การวางแผน 3) การดำเนินงาน 4) การติดตาม ประเมินผล 5) การรายงานผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สร้างขึ้น มีความเป็นไปได้ใน ระดับมาก และความมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตตรา บัวพันธ์ (2558) ได้ศึกษารูปแบบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานีเขต 1 ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ 1) รูปแบบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพปัจจุบันคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านอยู่อย่างพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของพินิจ เครือเหลา (2561) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคมในด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีข้อเสนอแนะดังนี้ (1) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (2) สถานศึกษามีการส่งเสริมการดำเนินงานนี้เทศ ติดตาม ประเมินผล ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (3) ผู้บริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ (4) สถานศึกษากำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของศิรินทร์ทิพย์

ศิริภักดิ์ (2561) กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงประชารัฐ บำรุง ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปฏิบัติ ที่คือโรงเรียนโคกเมยประชาพัฒนา ใช้กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 8 กิจกรรม ได้แก่ (1) กิจกรรมระเบียบ วินัยนักเรียนและการแต่งกายที่ถูกต้อง (2) กิจกรรมฝากตัวเป็นศิษย์ (3) กิจกรรมขับเคลื่อนวัฒนธรรมไทยและมารยาท ทางสังคม (4) กิจกรรมรักตัวเอง (5) กิจกรรมรักเพื่อน (6) กิจกรรมรักครู (7) กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือสังคม และ (8) กิจกรรมรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยครูผู้สอนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนให้มีความเป็นกันเองกับนักเรียน ตามสมควรเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างจริงใจและต่อเนื่องให้คำปรึกษา แนะนำตักเตือนด้วยความเป็นกัลยาณมิตร จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม มีการศึกษาสภาพปัญหาคุณธรรม จริยธรรมในชั้นเรียน และศึกษาเชิงลึกเป็นรายบุคคลร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการส่งเสริมสนับสนุน ดูแลเอาใจใส่ คอยสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากนักเรียนปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญชิต ทัพพณี (2564) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์รูปแบบ ประกอบด้วย 1) เพื่อพัฒนาครูให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ อาชีพครู และเสริมสร้างจริยธรรมในโรงเรียน 2) เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยเน้นความคิดเชิงระบบ และผ่านโครงการคุณธรรม 3) เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาคุณธรรมโดยใช้หลักทรงงานหลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความเป็นเจ้าของด้วยภาคภูมิใจ องค์ประกอบที่ 2 หลักการรูปแบบการประกอบด้วย 1) หลักการทรงงาน 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักความรับผิดชอบ 4) หลักความเป็นเจ้าของด้วยความภาคภูมิใจ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการ 2) วิธีการพัฒนาคุณธรรม องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดคุณธรรมเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมการ ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการพัฒนา ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล องค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย 1) ครู และ 2) ผู้เรียน องค์ประกอบที่ 6 แนวทาง การประเมิน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการประเมิน 2) ประเด็นการประเมิน 3) วิธีการประเมิน และ 4) เครื่องมือ ที่ใช้ในการประเมิน และเงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดี 2) การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมต้องร่วมมือกันทั้งโรงเรียน โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผลการตรวจสอบ ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือ ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่ามี ความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียน คุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่ามี ความ เป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

3.1 หลังการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ส่งผลให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดี ($t = 2.57$ คิดเป็นร้อยละ 85.67) แสดงว่านักเรียนประสบผลสำเร็จจากการใช้รูปแบบการบริหารการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ตามคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคีและมีน้ำใจ เนื่องจากได้มีการจัดกิจกรรมตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ตามขั้นตอนดังนี้ มีการสำรวจสภาพปัญหา ข้อมูลพื้นฐาน ความคิดเห็น จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีการปรับปรุงตามคำแนะนำเป็นขั้นตอน จากผู้เชี่ยวชาญ วางแผนจัดกิจกรรม ตามรูปแบบที่สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาธศรี อินธิสิทธิ์ (ตฤชปญโญ) (2563) การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ต้นแบบ: กรณีศึกษาโรงเรียนในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัย

พบว่า ประสิทธิภาพต่อนักเรียนประกอบด้วย (1) นักเรียนมีความตระหนักรู้และให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาดมากขึ้น (2) มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเองมากขึ้น (3) มีระเบียบวินัยมากขึ้น (4) มีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโสมากขึ้น (5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมากขึ้น (6) มีจิตอาสาช่วยงานโรงเรียน และชุมชนมากขึ้น และ (7) เป็นแบบอย่างที่ดีได้รับการยกย่อง สำหรับประสิทธิผลต่อโรงเรียน ประกอบด้วย (1) ได้รับการประเมินเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ระดับ 3 ดาว (2) ได้รับคัดเลือกเป็นหน่วยขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมต้นแบบ (3) ผู้บริหารโรงเรียนบ้านกลางนาเตือ ครู และนักเรียนมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ได้รับเกียรติบัตรดีเด่นในหลาย ๆ ด้านจากองค์กรในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและในระดับประเทศ (4) ได้แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ (5) ได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และ(6) ผู้บริหาร ครู นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นมากกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 90 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bonowitz (2002) ได้ศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาที่จะต้องเรียนรายวิชาจริยศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่เรียนรายวิชาจริยศาสตร์ มีระดับการพัฒนาจริยธรรมสูงศึกษานักศึกษาที่ไม่ได้เรียนรายวิชานี้ แต่นักศึกษาชายที่เรียนวิชาแตกต่างกันมีพัฒนาจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนนักเรียนหญิงมีระดับการพัฒนาจริยธรรมเพิ่มขึ้นหลังจากเรียนรายวิชานี้ แต่นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน มีการพัฒนาจริยธรรมหลังจากเรียนแล้วไม่แตกต่างกัน

3.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก ($t = 4.31, \sigma = 0.24$) เนื่องจากรูปแบบมีเนื้อหาคุณธรรมจริยธรรมเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจกระตือรือร้น และสนุกสนาน มีการจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน และนักเรียนปฏิบัติตามอยู่ในระเบียบวินัยเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนระดับประถมศึกษาทั้ง 6 ภูมิภาค มีคุณธรรมจริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกภูมิภาค โดยภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ ภาคเหนือ รองลงมา คือ ภาคใต้ และภาคกลาง ตามลำดับโดยภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภาคตะวันออก และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระวัฒน์ โจรนศิลป์ (2565) การบูรณาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงอย่างยั่งยืน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการบูรณาการ การพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงอย่างยั่งยืน พบว่า การพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงนั้นต้องเริ่มต้นจากการสร้างนโยบายการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โดยการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ปฏิบัติตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านครูหรือบุคลากรทางการศึกษาดำเนินตามนโยบายศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในด้านการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังแนวคิดการถอดบทเรียน 2 เจื้อนไข ความรู้ คุณธรรม 3 ห่วง พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน 4 มิติ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม 3 ศาสตร์ ประกอบด้วย ศาสตร์พระราชา ศาสตร์สากล และศาสตร์ชาวบ้าน เพื่อให้เกิดเป็นคลัสเตอร์ความพอเพียงภายในโรงเรียนจากโรงเรียนสุรนครบัว นักเรียนนำหลักการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในครอบครัวส่งผลให้เกิดเป็นวิถีของครอบครัว ที่ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดเป็นคลัสเตอร์ครอบครัวพอเพียง จากครอบครัวสู่ชุมชนสมาชิกในชุมชนเปิดรับและให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดเป็นคลัสเตอร์ ความพอเพียงในชุมชน เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเมื่อนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าช่วยในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพื่อการรู้จักการดำเนินชีวิตให้เกิดความพอดี เป็นแนวทางการแก้ทุกข์ที่เรียกว่า “อริยมรรคมีองค์ 8” โดยมุ่งเน้นให้มีความสุขกายและสุขใจเพื่อนักเรียนจะได้มีทั้งความรู้และคุณธรรมพร้อมที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมสืบไป

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุตรธานี อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.11$) เนื่องจากรูปแบบที่ใช้กระบวนการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติก่อให้เกิดความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีเงื่อนไขความรู้ และคุณธรรม ควบคู่กับวงจรการทำงานที่มีคุณภาพ ขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคีและมีน้ำใจ มีสาระการเรียนรู้ที่นำไปใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดความสนใจกระตือรือร้น และสนุกสนานเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน และมีกิจกรรมช่วยให้นักเรียนปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีนทร์ทิพย์ ศิริภักดิ์ (2561) กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแวงประชารัฐบารุง ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปฏิบัติที่ดีคือ โรงเรียนโคกเมยประชาพัฒนา ใช้กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 8 กิจกรรม ได้แก่ (1) กิจกรรมระเบียบวินัยนักเรียนและการแต่งกายที่ถูกต้อง (2) กิจกรรมฝากตัวเป็นศิษย์ (3) กิจกรรมขับเคลื่อนวัฒนธรรมไทยและมารยาททางสังคม (4) กิจกรรมรักตัวเอง (5) กิจกรรมรักเพื่อน (6) กิจกรรมรักครู (7) กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือสังคม และ (8) กิจกรรมรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยครูผู้สอนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนตามสมควรเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างจริงใจและต่อเนื่องให้คำปรึกษาแนะนำตักเตือนด้วยความเป็นกัลยาณมิตร จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม มีการศึกษาสภาพปัญหาคุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียน และศึกษาเชิงลึกเป็นรายบุคคลร่วมกับผู้ปกครองในการส่งเสริมสนับสนุน ดูแลเอาใจใส่คอยสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากนักเรียนปกติ และ 2) กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแวงประชารัฐบารุง ใช้กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม 6 กิจกรรม ได้แก่ (1) กิจกรรมระเบียบวินัยนักเรียนและการแต่งกายที่ถูกต้อง (2) กิจกรรมขับเคลื่อนวัฒนธรรมไทยและมารยาททางสังคม (3) กิจกรรม รักตัวเอง (4) กิจกรรมรักเพื่อน (5) กิจกรรมรักครู และ (6) กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือสังคม ซึ่งทำให้กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ อันประกอบด้วย มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนา ที่ตนนับถือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความประหยัด มีความกตัญญูทดแทนใจ ตลอดทั้งมีความสามัคคีมากยิ่งขึ้น และเมื่อสิ้นสุดโครงการ ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาและอุปสรรคคือ การมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองและชุมชนยังมีส่วนร่วมน้อย การดำเนินโครงการยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาการดำเนิน และการติดตามตรวจสอบผลของโครงการขาดความต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญชิต ทัพพณี (2564) รูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์รูปแบบประกอบด้วย 1) เพื่อพัฒนาครูให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอาชีพครู และเสริมสร้างจริยธรรมในโรงเรียน 2) เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยเน้นความคิดเชิงระบบ และผ่านโครงการคุณธรรม 3) เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาคุณธรรมโดยใช้หลักทรงงานหลักการมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความเป็นเจ้าของด้วยภาคภูมิใจ องค์ประกอบที่ 2 หลักการรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ องค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย 1) ครู และ 2) ผู้เรียน องค์ประกอบที่ 6 แนวทางการประเมิน และเงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดี 2) การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมต้องร่วมมือกันทั้งโรงเรียน โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมิน

รูปแบบผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีคุณภาพตามเกณฑ์กำหนด ทำให้นักเรียนมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ครูผู้สอนสามารถใช้การจัดกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนใกล้เคียงต่อไป

2. จากผลการวิจัย พบว่า กระบวนการเรียนรู้ใช้รูปแบบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ทำให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดี ในทุกด้าน ดังนั้น สถานศึกษาควรที่จะนำไปประยุกต์ใช้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. นำรูปแบบฯ ไปใช้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีขอบเขตกว้างมากขึ้น เพื่อจะทำให้ได้ผล ที่สามารถนำไปสรุปอ้างอิงได้อย่างกว้างขวาง

2. ควรมีการศึกษาข้อมูลผลที่เกิดขึ้นกับครูด้านความรู้และทักษะในการสอน หรือจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลที่เกิดขึ้นกับครูและผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนมีความเป็นเหตุ และผลต่อกันอย่างไร และมีปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว

3. ควรมีการศึกษามูลในระยะยาว (Longitudinal study) เพื่อตรวจสอบความคงเส้นคงวา และความยั่งยืนของผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้ผลงานทางวิชาการมีความสมบูรณ์ที่สุดทางคุณค่าวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

จิระวัฒน์ โรจนศิลป์. “การบูรณาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่อย่างพอเพียงอย่างยั่งยืน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร,” วารสารวิจัยวิชาการ. 5, 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2565): 309-324.

ชาญชิต ทัทหมี่. รูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564.

ทิตนา เขมมณี. ถอดรหัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2559.

- . **ถอดรหัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2566.
- พระเกรียงไกร รัตนสีหา. “การส่งเสริมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดผ่องพลอยวิริยาราม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ,” **วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**. 1, 1 (มกราคม-เมษายน 2561); 32-44.
- พระมหาชานนท์ ชัยมงคล. **การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก, 2561.
- พระมหาธศรี อินธิสิทธิ์ (ติ๊กขุญญ). **การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ต้นแบบ : กรณีศึกษาโรงเรียนในจังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2563.
- พินิจ เครือเหลา. **การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม**. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561.
- โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2. **รายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565**. อุดรธานี: กลุ่มงานบริหารวิชาการ โรงเรียนนาทรายวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี, 2566.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2553.
- . **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2560.
- วัฒนธรรม, กระทรวง. **แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2559**. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา, 2559.
- ศิรินทร์ทิพย์ ศิริภักดิ์. **กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเวงประชารัฐบำรุง**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2561.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **แนวทางการดำเนินโครงการการขับเคลื่อนสถานศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา, 2560.
- . **แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา, 2560.
- สุจิตตรา บัวจันทร์. **การศึกษารูปแบบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเอกชน**. อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1, 2558.
- สุระ อ่อนแพง. **รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556.
- Bonawiz, Mary Feency. “Analysis and comparison of the Moral Development Required to Graduate with an Ethics Course,” **Dissertation Abstracts International**. 63, 04 (2002): 1433-A; OCTOBER, 2002.

การพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี
Development of Participatory Safe Communities in the Fragile Border Areas,
Ubon Ratchathani Province

ชัยกฤต ยกพลชนชัย วิลาวรรณย์ ซาดา และเพ็ญมาศ สุคนธ์จิตต์
Chaiyakrit Yokphochanacha, Wilawan Chada, and Penmat Sukonthajit

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University
E-mail: chaiyakrit.y@ubru.ac.th

Received: September 24, 2023; Revised: November 6, 2023; Accepted: November 9, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 7 หน่วยงาน 2 หมู่บ้าน โดยศึกษาจากประชากร จำนวน 200 คน เข้าร่วมกิจกรรมจากผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน อาสาสมัคร สตรีแม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ ผ่านกิจกรรมค่ายสุขภาพและความปลอดภัยติดต่อกันจำนวน 3 วัน 2 คืน โดยกระบวนการแรงบันดาลใจสนับสนุนทางสังคมอย่างมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน อาสาสมัคร สตรีแม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ เกิดการเรียนรู้เชิงแลกเปลี่ยนกันอย่างมีส่วนร่วม ชุมชนผู้นำชุมชนนักศึกษาได้เข้าถึงปัญหาระดับชุมชนจากการระดมความคิดและการพูดคุยกันสรุปประเด็นปัญหาได้ 3 ประเด็นหลักคือการจัดการขยะในครัวเรือนและชุมชน การขาดการแยกขยะ ห้องน้ำสะอาด ตลาดปลอดภัย ทำให้เกิดการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมกันเหมาะสมปลอดภัย โดยอาจารย์อบรมเรื่องอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน ประชาชนชุมชนออกแบบเตาเผาขยะพร้อมสอนนักศึกษา นักเรียนร่วมเรียนรู้เทคนิคการทำงาน อุปกรณ์แยกขยะในชุมชนอย่างง่ายเพื่อความปลอดภัย นักศึกษาช่วยเรื่องห้องน้ำสะอาดตลาดปลอดภัย เกิดการเรียนรู้วิถีพึ่งพากันในชุมชนการเติมอาหารที่บ้านฉันมี การทำบุญตักบาตรเช้า การห่อข้าวต้มมัดโบราณ ไบomesพร้าวอ่อน และการบายศรีสู่ขวัญรับแขกเยี่ยมบ้านอย่างอบอุ่นเกิดเป็นลูกรักลูกแพง ผลการประเมินความพึงพอใจในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมากที่สุดร้อยละ 98.50 และมีคะแนนเฉลี่ย 4.89 (SD.= 0.17) สรุปผลการเรียนรู้พัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมและการเข้าถึงรู้จักธรรมชาติชุมชนที่แท้จริงสามารถถึงประชาชนผู้รู้ในชุมชนสามารถสร้างศักยภาพชุมชนแก้ปัญหาชุมชนได้อย่างเหมาะสมปลอดภัยในอนาคตได้

คำสำคัญ: ชุมชน การมีส่วนร่วม พื้นที่เปราะบาง เขตชายแดน

Abstract

This research was a participatory action research to study the development of the participatory safe communities in the fragile border areas, Ubon Ratchathani Province, from 7 agencies in 2 villages by using 200 samples consisting of leaders of communities, representatives of communities, volunteers, housewives, students from high schools, students from Ubon Ratchathani Rajabhat University, and lecturers through health camp and safety activities for 3 consecutive days and 2 nights by using a participatory social support process. The statistics used to analyze data were frequency and percentage.

The research findings were as follows.

The leaders of communities, the representatives of communities, the volunteers, the housewives, the students from high schools, the students from Ubon Ratchathani Rajabhat University, and the lecturers had participatory exchange learning. The communities of the leaders and the students from the university accessed the problems at the community level from brainstorming and discussion. The problems could be concluded into 3 main problems: household and community garbage management, lack of garbage separation, and clean bathrooms and safe markets. These problems caused the implementation to solve the problems together appropriately and safely. The implementation was performed by the lecturers training on the environmental health in the community, the community philosophers designing garbage incinerators and teaching students from the university, the students from high schools learning working techniques on how the devices separating the garbage easily for safety, the students from high schools, and the students from the university helping on the clean bathrooms and the safe markets. These caused the samples learn the ways to depend on each other in the community. The learning included the food filling community that my house had, making merits by offering food to the monks in the morning, wrapping traditional rice porridge by using young coconut leaves, and performing Bai Sri Su Kwan to warmly welcome guests to the house and the guests becoming beloved children. The findings of the evaluation of the satisfaction showed that the activities to develop the participatory safe communities in the fragile border areas, Ubon Ratchathani Province were mostly at the highest level with 98.50% and the mean at 4.89 (SD.=0.17). The conclusion of the findings showed that learning the participatory community development and the access on knowing the real community nature could draw the attention of the philosophers in the communities to create the communities' competency to solve communities' problems appropriately and safely in the future.

Keywords: Communities, Participation, Fragile Areas, Border Areas

บทนำ

ประเทศไทยโดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่เขตแดนติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชาประมาณ 798 กิโลเมตรครอบคลุมพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ สุรินทร์ สระแก้ว จันทบุรี และตราด สถานการณ์ความมั่นคงเชิงพื้นที่บริเวณแนวชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นปัญหาสำคัญ คือ เส้นเขตแดนไม่ชัดเจน โดยเฉพาะจากการเปลี่ยนแปลงของเกาะดอนในแม่น้ำโขง การขยายของชุมชนตามแนวชายแดน การลักลอบขนยาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าว และการลักลอบเข้าเมืองจากประเทศรอบบ้านและประเทศเพื่อนบ้านจัดเป็นพื้นที่เปราะบางเขตชายแดน (ฉัตรชัย ศรีเมืองกาญจนนา, 2564)

พรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งทางบกและทางน้ำซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศไทยในปัจจุบันมีลักษณะผสมผสานระหว่างภัยคุกคามรูปแบบเดิม (Traditional security threats) คือ ภัยคุกคามด้านการทหาร และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Nontraditional security threats) คือ ภัยคุกคามที่เกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์และส่งผลกระทบต่อ การเสริมสร้าง ความมั่นคงของชาติรวมถึงทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาวโดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาวะโลก ไร้พรมแดน อันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอาชญากรรมข้ามชาติและ การก่อการร้าย ส่วนปัญหาที่มีผลต่อการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนของประเทศไทย ประกอบด้วย 5 ปัญหาสำคัญ คือ 1) การสู้รบตามแนวชายแดนและความไม่ชัดเจนจากเส้นเขตแดน 2) การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 3) ยาเสพติด 4) การค้าอาวุธสงคราม และ 5) ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขขนาดใหญ่ (ฉัตรชัย ศรีเมืองกาญจนนา, 2564)

ประเทศไทยมีนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 คือการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง และกระชับความร่วมมือกับประเทศ เพื่อนบ้านในการแก้ปัญหาข้ามพรมแดน เช่น การลักลอบเข้าเมือง ปัญหาแรงงานข้ามชาติการก่อการร้าย การค้าสิ่งผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์โรคระบาด และโรคติดต่อร้ายแรง รวมถึงร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ปรับปรุงกลไก และพัฒนาศักยภาพการตรวจคนเข้าเมือง การติดตาม ตรวจสอบ การเข้า-ออก การขอยุติต่อในประเทศไทย และพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยน ข้อมูลกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมการใช้มิติทางสังคมและวัฒนธรรม ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีทุกระดับกับประเทศเพื่อนบ้าน และพัฒนาความเข้มแข็งของคน ชุมชน และพื้นที่ชายแดนร่วมกัน จัดระเบียบการพัฒนาพื้นที่ชายแดนให้มีศักยภาพด้านเศรษฐกิจ และการเป็นประตูเชื่อมโยงการค้าที่มีความสมดุลทั้งในมิติเศรษฐกิจและสังคมกับมิติความมั่นคง และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการบริหาร จัดการชายแดน การพัฒนาด้านชายแดน และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ส่งเสริมบรรยากาศที่นำไปสู่การสำรวจและจัดทำหลักเขตและเส้นเขตแดนทางทะเลกับประเทศ เพื่อนบ้านให้บรรลุผล (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2559)

อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) ของประเทศไทย โดยเทศบาลตำบลน้ำยืน ได้เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาล (เดิม) ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลตำบล พ.ศ. 2542 ลักษณะภูมิอากาศสภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป ฤดูร้อนอากาศร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศค่อนข้างเย็น มีฝนตกสม่ำเสมอ ไม่แห้งแล้ง ฝนตกเฉลี่ยปีละ 7.1 มิลลิเมตรการเมืองและการปกครอง เทศบาลตำบลน้ำยืน มีนโยบายด้านการเมืองการบริหาร เพื่อพัฒนาการเมืองและการบริหารงานให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น ให้ความสำคัญอิสระแก่ท้องถิ่นในการกำหนดนโยบาย การบริการ การเงินการคลัง พบปัญหาชายแดนทั่วไปคือการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและ ปัญหายาเสพติด และความปลอดภัยในชุมชน (เทศบาลตำบลน้ำยืน, 2566)

การมีส่วนร่วมในชุมชนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อองค์กรพันธมิตรและชุมชนในการส่งเสริมให้พลเมืองในท้องถิ่นมีพลังความสามารถในการดูแลตนเองได้ ความไม่เท่าเทียมกันลดลงและช่วยลดช่องว่างระหว่างพื้นที่

ที่ขาดแคลนมากที่สุดและน้อยที่สุดได้ เกิดการบริการต่าง ๆ ที่ตอบสนองความจำเป็นของผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง และทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ บรรลุความมุ่งมั่นที่จะให้เกิดประชาธิปไตยในชุมชน เกิดการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ซึ่งรวมถึงนโยบายต่าง ๆ จากส่วนกลาง เช่น การสร้างความสามัคคีกัน

จากความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยจึงศึกษาการพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อศึกษาวิถีความเป็นอยู่มาประยุกต์ใช้ในด้านการพัฒนาศักยภาพด้านความปลอดภัยในชุมชนต่อไป

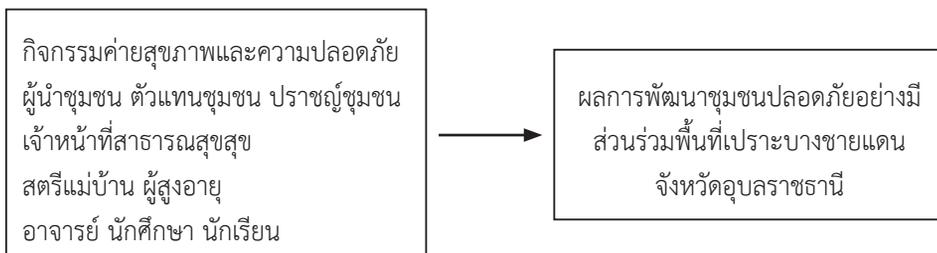
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรจำนวน 7 หน่วยงาน 2 หมู่บ้าน จำนวน 200 คน เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน อาสาสมัคร สตรีแม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ และนักวิชาการสาธารณสุข

การดำเนินการ วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory and action research) โดยใช้กิจกรรมค่ายสุขภาพและความปลอดภัยติดต่อกันจำนวน 3 วัน 2 คืน ผ่านกระบวนการแรงสนับสนุนทางสังคมอย่างมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน อาสาสมัคร สตรีแม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ สร้างการเรียนรู้เชิงแลกเปลี่ยนกันอย่างมีส่วนร่วม ผ่านกระบวนการแรงสนับสนุนทางสังคมอย่างเป็นระบบได้รับการพิทักษ์สิทธิ์จากการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยกับตัวอย่างอย่างเหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ใช้แบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีค่าความตรงของเนื้อหาเฉลี่ยค่า IOC เท่ากับ .81 และความเชื่อมั่นของเครื่องมือเฉลี่ย ค่า Reliability (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .80 โดยมี กรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

มีการดำเนินการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม PAR ดังนี้

1. นักศึกษาแกนนำค่ายสุขภาพและความปลอดภัยลงพื้นที่สำรวจ พบผู้นำชุมชนชี้แจงวัตถุประสงค์ การออกค่ายสุขภาพและความปลอดภัย ขอบเขตการทำงานและระยะเวลา
2. ประชุมอย่างมีส่วนร่วมผู้นำชุมชน นักเรียน อาจารย์ และตัวแทนชุมชน เพื่อวางแผนการทำงาน และการใช้ชีวิตอยู่ของชาวค่าย
3. ดำเนินการตามแผนกำหนดการค่ายสุขภาพและความปลอดภัย ทำกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วมสำรวจชุมชน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก รวบรวมข้อมูล สรุปข้อมูล ทำการประชาคมในชุมชน สรุปประเด็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ เพื่อนำมาดำเนินการแก้ไข

4. ดำเนินการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ ผู้นำชุมชนปราชญ์ชุมชนนักศึกษา และชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ดำเนินการแก้ไขปัญหาในชุมชนอย่างมีส่วนร่วม

5. ประชุมอย่างมีส่วนร่วมปรับปรุงกระบวนการตามความเหมาะสมยึดศักยภาพของชุมชน ข้อจำกัด ด้านระยะเวลา และข้อจำกัดด้านงบประมาณ

6. รวบรวมข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไป ด้วยการแจกแจง ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปประเมินผลและคืนความรู้ให้กับชุมชน

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมค่ายสุขภาพและความปลอดภัยประกอบด้วยนักศึกษาและ อาจารย์ จำนวน 30 คน ร้อยละ 15.0 และ นักเรียนมัธยมตอนปลาย จำนวน 100 คน ร้อยละ 50.0 ตัวแทนชุมชน สตรีแม่บ้าน ผู้สูงอายุ จำนวน 50 คน ร้อยละ 25.0 ผู้นำชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัคร จำนวน 20 คน ร้อยละ 10.0 เข้าร่วมกิจกรรม

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าชุมชนมีปัญหาการใช้สารเคมีทางการเกษตร ยาเสพติดในวัยรุ่น และการจัดการขยะในชุมชนอย่างถูกต้องปลอดภัย การลักลอบประชาชนเขมรข้ามแดนไทยกัมพูชา ตัวแทนชุมชน ผู้นำชุมชน นักศึกษาได้ประชุมสรุปการเข้าถึงปัญหาระดับชุมชนจากการระดมความคิดและการพูดคุยกันสรุปประเด็นปัญหาที่มีความเป็นไปได้ในการแก้ไขได้ 3 ปัญหาหลักคือการจัดการขยะในครัวเรือนและชุมชน การขาดการแยกขยะ ห้องน้ำ สะอาดปลอดภัยโดย ปราชญ์ชุมชนออกแบบเตาเผาขยะพร้อมสอนนักศึกษา นักเรียนร่วมเรียนรู้เทคนิคการทำงาน อุปกรณ์แยกขยะในชุมชนอย่างง่ายเพื่อความปลอดภัย นักศึกษาช่วยเรื่องห้องน้ำสะอาดปลอดภัย นักศึกษา เรียนรู้วิถีพึ่งพากันในชุมชนการเติมอาหารที่บ้านฉันมี ทำบุญตักบาตรเช้า การห่อข้าวต้มมัดโบราณ และการบายศรีสู่ขวัญ รับแขกเยี่ยมบ้านอย่างอบอุ่นเกิดเป็นลูกรักลูกแพง ผลการประเมินความพึงพอใจในกิจกรรม การพัฒนาชุมชนปลอดภัย อย่างมีส่วนร่วมส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมากที่สุดจำนวน 97 คนร้อยละ 98.50 และมีคะแนนเฉลี่ยรวมรายข้อที่คะแนนเฉลี่ย 4.89 (S = 0.17) ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ แผลผลระดับความพึงพอใจในการพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบาง ชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี (N=100)

ระดับความพึงพอใจ	ผล		
	จำนวน	ร้อยละ	แผลผลความพึงพอใจ
คะแนนเฉลี่ย 1.08-1.60	-	-	น้อยมาก
คะแนนเฉลี่ย 1.61-2.41	-	-	น้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.42-3.21	-	-	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.22-4.01	3	1.50	มาก
คะแนนเฉลี่ย 4.02-5.00	97	98.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน ประชาชนชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สตรีแม่บ้าน ผู้สูงอายุ อาจารย์ นักศึกษา นักเรียน มีระดับความพึงพอใจในกิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมากที่สุดจำนวน 97 คน ร้อยละ 98.50 และรองลงมาที่ระดับมากจำนวน 3 คน ร้อยละ 1.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลความพึงพอใจในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	รายละเอียดความพึงพอใจ	μ	σ	แปลผล
ก่อนทำกิจกรรม				
1	การสำรวจพื้นที่และการประสานงานกับพื้นที่ในชุมชน	4.80	.12	มากที่สุด
2	การประชุมวางแผนงานและการออกแบบกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน	4.92	.21	มากที่สุด
3	การประชาสัมพันธ์รับสมัครร่วมค่ายและการประสานเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วม	4.87	.17	มากที่สุด
4	การขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนในพื้นที่และการประสานเข้าร่วมกิจกรรม	4.88	.13	มากที่สุด
5	การกำหนดกิจกรรมอย่างชัดเจน เหมาะสม	4.96	.11	มากที่สุด
ระหว่างการดำเนินการ				
6	การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่นเหมาะสม	4.86	.14	มากที่สุด
7	การดำเนินกิจกรรมเหมาะสมกับระยะเวลาและงบประมาณ	4.90	.22	มากที่สุด
8	การดำเนินกิจกรรมมีส่วนร่วมทุกๆส่วนอย่างเหมาะสม	4.98	.21	มากที่สุด
9	การดำเนินกิจกรรมมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงระหว่างการดำเนินการอย่างเหมาะสม	4.85	.15	มากที่สุด
10	การดำเนินกิจกรรมสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้	4.88	0.17	มากที่สุด
หลังการดำเนินงาน				
11	มีการสรุปกิจกรรมในแต่ละวันอย่างเหมาะสม	4.85	.14	มากที่สุด
12	มีการคืนความรู้ให้กับชุมชนอย่างเหมาะสม	4.89	.16	มากที่สุด
13	มีเครือข่ายผู้นำชุมชน ชุมชน นักเรียน นักศึกษาเพิ่มขึ้น	4.84	.14	มากที่สุด
14	เกิดการเรียนรู้ผ่านวิถีชุมชนชนอย่างมีส่วนร่วม	4.90	.21	มากที่สุด
15	มีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่วางไว้	4.92	.20	มากที่สุด
สรุปคะแนนเฉลี่ย		4.89	.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี มีคะแนนเฉลี่ยที่ระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.89 ($\sigma = 0.17$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory and action research) เพื่อศึกษาและพัฒนาชุมชนปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงทุกคน จำนวน 200 คนเข้าร่วมกิจกรรมจากผู้นำชุมชน ชุมชน อาสาสมัคร สตรีแม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ ผ่านกิจกรรมค่ายสุขภาพและความปลอดภัยติดต่อกันจำนวน 3 วัน 2 คืน ผ่านกระบวนการแรงสนับสนุนทางสังคมอย่างมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนมีปัญหาการใช้สารเคมีทางการเกษตร ยาเสพติดในวัยรุ่น และการจัดการขยะในชุมชนอย่างถูกต้องปลอดภัย การลักลอบข้ามแดนไทยกัมพูชา สอดคล้องกับฉัตรชัย ศรีเมืองกาญจนา (2564) รายงานว่าปัญหาการลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายและปัญหา ยาเสพติดยังเป็นปัญหาต้น ๆ ของชายแดนไทย เกิดการเรียนรู้เชิงแลกเปลี่ยนกันอย่างมีส่วนร่วม ผู้นำชุมชน ชุมชน อาสาสมัคร สตรีแม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ และนักศึกษาได้เข้าถึงปัญหาระดับชุมชนจากการระดมความคิด และการพูดคุยกันสรุปประเด็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ 3 ปัญหาหลักคือการจัดการขยะในครัวเรือน และชุมชน การขาดการแยกขยะ ห้างน้ำสะอาดตลาดปลอดภัย ทำให้เกิดการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างมี ส่วนร่วมกัน เหมาะสมปลอดภัย สอดคล้องกับฐานรินทร์ หาญเกียรติวงศ์ (2561) กล่าวว่าแนวทางในการดำเนินการแก้ปัญหา ควรส่งเสริมบทบาทของภาครัฐ เอกชนและประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหามากขึ้น โดยอาจารย์อบรม เรื่องอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน ปราชญ์ชุมชนออกแบบเตาเผาขยะพร้อมสอนนักศึกษา นักเรียนร่วมเรียนรู้เทคนิค การทำงาน อุปกรณ์แยกขยะในชุมชนอย่างง่ายเพื่อความปลอดภัย นักศึกษาช่วยเรื่องห้างน้ำสะอาด ตลาดปลอดภัย สอดคล้องกับชวลิต สละ (2013) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็น ส่วนที่มีการสะท้อนให้เห็นถึงการให้คุณค่าของอัตลักษณ์ทรัพยากรหรือทุนทางสังคมของชุมชนท้องถิ่น โดยการ ร่วมสร้างเครื่องมือขับเคลื่อนซึ่งประกอบด้วย “ข้อมูล” และ “ผู้นำชุมชน” เกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนและ การเชื่อมโยงเชิงโครงสร้างซึ่งถือว่าเป็นงานเชิงปฏิบัติการของชุมชนหรือพื้นที่ ที่จะประโยชน์ต่อชุมชน ในตัวกระบวนการเองซึ่งอาจเรียกได้ว่า “กระบวนการเรียนรู้ร่วม” นักเรียนนักศึกษาเกิดการเรียนรู้วิถีพึ่งพากันในชุมชน การเติมอาหารที่บ้านฉันมี การทำบุญตักบาตรเช้า การห่อข้าวต้มมัดโบราณใบมะพร้าวอ่อน และการบายศรีสู่ขวัญ รับแขกเยี่ยมบ้านอย่างอบอุ่นเกิดเป็นลูกรักลูกแพ่ง สอดคล้องกับศศิภาญจน์ ศรีโสภณ (2562) กระบวนการมีส่วนร่วม ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนหรือการทำงานในชุมชนด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นแนวทางให้กับนักเรียน นักศึกษาในการทำงาน ร่วมกับกลุ่มคนหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลที่มีประสิทธิภาพ และได้รับการยอมรับสามารถขยายผลไปได้อย่างแท้จริง ผลการประเมินความพึงพอใจในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วมพื้นที่เปราะบางชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมากที่สุดร้อยละ 98.50 และมีคะแนนเฉลี่ย 4.89 ($S = 0.17$) สรุปผลการเรียนรู้พัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมและการเข้าถึงรู้จักธรรมชาติชุมชน ที่แท้จริงสามารถถึงปราชญ์ผู้รู้ในชุมชนสร้างศักยภาพชุมชนแก้ปัญหาชุมชนได้อย่างเหมาะสมปลอดภัยได้ สอดคล้อง กับ กลุ่มพัฒนาระบบบริหารกรมป่าไม้ (2550) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เป็นการสร้างฉันทามติและทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติถือทั้งช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าในกรณีที่น่าจะรุนแรง” ช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม และช่วยให้ทราบความ ห่วงกังวลของประชาชนและค่านิยม ของสาธารณชนรวมทั้งเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญ และ ความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน สอดคล้องกับ Wiyaboon (2018) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในโครงการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าการมี ส่วนร่วมของชุมชน

แสดงให้เห็นว่ามีประสิทธิผลเมื่อมีประชากรในท้องถิ่นให้ความร่วมมือกัน จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านโครงสร้างและความเจริญรุ่งเรืองในประเทศทุกด้านได้ สอดคล้องกับ Caitlin (2019) กล่าวว่าความร่วมมือของชุมชนสามารถเปลี่ยนแปลงชุมชนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยควรมีการจัดการมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงชุมชนทางบวกที่หลากหลายในการแก้ปัญหาในชุมชน
2. จากผลการวิจัยสามารถนำการมีส่วนร่วมไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มอื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการที่ส่งผลกระทบต่อสังคมจะทำให้เกิดความยั่งยืนในชุมชนได้

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน ประชาชนชุมชนเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สตรีแม่บ้าน ผู้สูงอายุ นักศึกษา นักเรียนที่สนับสนุนการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มพัฒนาระบบบริหารกรมป่าไม้. คู่มือการบริหารจัดการราชการแบบมีส่วนร่วม. (ออนไลน์) 2550 (อ้างเมื่อ 20 กันยายน 2566). จาก <https://forestinfo.forest.go.th/Content/file/ParticipateManagementManual.pdf>
- ฉัตรชัย ศรีเมืองกาญจน. การบริหารจัดการด้านความมั่นคงพื้นที่ชายแดนของประเทศไทย.(ออนไลน์) 2564 (อ้างเมื่อ 20 กันยายน 2566). จากhttps://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=53901&filename=house2558_2
- ชวลิต สลละ. การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อเสนอและแก้ไขปัญหาและวิกฤตปัญหาชุมชนบนเส้นทางรอกการพัฒนาสู่ความยั่งยืน. (ออนไลน์) 2566 (อ้างเมื่อ 20 กันยายน 2566). จาก <https://www.gotoknow.org/posts/329656>
- ฐานรินทร์ หาญเกียรติวงศ์. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ปัญหาหมอกควันในจังหวัดเชียงใหม่,” วารสารเกษมบัณฑิต. 19, ฉบับพิเศษ (มีนาคม 2561): 229-241
- เทศบาลตำบลน้ำเย็น. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบลน้ำเย็น อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี. (ออนไลน์) 2566 (อ้างเมื่อ 20 กันยายน 2566). จาก <https://namyuen.go.th/index/?page=newarticle02346917>
- ศศิภาณูจน์ ศรีโสมณ. กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย : กรณีศึกษาชุมชนศรีวิชัย จังหวัดชัยนาท. งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต. 26 เมษายน 2562; ปทุมธานี, 2562. หน้า 458-468.

สภาความมั่นคงแห่งชาติ, สำนักงานยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง. **แผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง พ.ศ. 2559-2564.** (ออนไลน์) 2559 (อ้างเมื่อ 20 กันยายน 2566). จาก <https://www.nsc.go.th/nsc-strategy/>

Caitlin, Ryan. **6 Reasons Why Public Participation and Community Engagement Are important. Social Pin Point Logo.** (Online) 2019 (cited 20 November 2019) from: <https://www.socialpinpoint.com/6-reasons-to-participate-community-engagement/>

Wiyaboon, Saowanee. "Community Participation in Local Development Projects," **The Journal of The International Buddhist Studies College.** 4, 1 (2018): 18-24.

การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา
Development of the Infographic Media of the Human Resource Management
Information at the School of Information and Communication Technology,
University of Phayao

รณชัย ทิพย์มณฑา ดลทิชา เชี่ยวสุวรรณ และวรกรุต แสนโกชน์
Ronnachai Thipmontha, Donticha Chiewsuwan, and Worrakit Sanpote

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา
School of Information and Communication Technology, University of Phayao
E-mail: ronnachai.th@up.ac.th, donticha.ch@up.ac.th, and worrakit.sa@up.ac.th
Received: October 5, 2023; Revised: November 3, 2023; Accepted: November 6, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา 2) ออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา และ 3) ประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ บุคลากรคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 71 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและได้รับความสนใจจากบุคลากรในการดำเนินงานต่าง ๆ และมีการให้บริการบ่อยครั้ง ประกอบด้วย ด้านสวัสดิการ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ด้านการลาของบุคลากร ด้านการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ด้านการขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้น

2. ออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการสร้างสื่อมัลติมีเดียในการออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบการพัฒนา การนำไปใช้ และการประเมินผล

3. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่ออินโฟกราฟิกมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสื่ออินโฟกราฟิกสามารถใช้สำหรับการประชาสัมพันธ์กระบวนการดำเนินงาน และสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงาน สะดวกต่อการเรียนรู้ และเป็นการกระตุ้นให้เกิดรูปแบบการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อบุคลากรและการพัฒนาองค์กร และยังถือเป็นรูปแบบการเผยแพร่ข้อมูลและการสื่อสารที่ทำให้ผู้ใช้สื่อหรือผู้ใช้บริการสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาและรายละเอียดต่าง ๆ ของงานด้านบุคคลได้ง่ายยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: อินโฟกราฟิก การรับรู้ข้อมูล การบริหารงานบุคคล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study and analyze the human resource management information at the School of Information and Communication Technology, University of Phayao, 2) to design and develop the infographic media of the human resource management information at the school of information and communication technology, University of Phayao, and 3) to evaluate the satisfaction towards the infographic media of the human resources management information at the School of Information and Communication Technology, University of Phayao. The samples used in this research were 71 staff at the School of Information and Communication Technology, University of Phayao. The research instrument was a questionnaire used to evaluate the satisfaction towards the infographic media of the human resource management information at the School of Information and Communication Technology, University of Phayao. The statistics used were percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were found as follows.

1. The human resource management information that was important for developing the organizations, interesting by staff in operating various works, and provided frequent services consisted of welfare, promotion and human resource development, employee leaves, academic position requests, and promotion requests.

2. The infographic media design and the development of the human resources management information by using the process of the creation of the multimedia in designing and developing the infographic media consisted of data analysis, design, development, usage, and evaluation.

3. The findings of the evaluation showed that the satisfaction towards the infographic media of the human resource management information in the overall was at the highest level and the item with the highest mean was that the infographic media were interesting and beneficial at the highest level. The infographic media could be used to advertise the operation process, to create knowledge and understanding in the operation process, to be convenient to learn, to stimulate to create the correct implementation model, to be beneficial directly to personals and organizational development, and to be a model for Information dissemination and communication that enabled the users of the media or the services to be able to better understand the contents and the details of the human resource work easily.

Keywords: Infographic, Perception of Information, Human Resource Management

บทนำ

การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ถือเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งปัจจุบันสื่ออินโฟกราฟิกถือเป็นสื่อที่มีความนิยมสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อสร้างการรับรู้และการทำความเข้าใจ เนื่องจากธรรมชาติของมนุษย์รับรู้ข้อมูลผ่านประสาทสัมผัสทางตาหรือการมองเห็นมากถึงร้อยละ 70 และสมองของมนุษย์ถูกออกแบบมาโดยธรรมชาติให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลจากประสาทสัมผัสทางตามากกว่าร้อยละ 50 และมนุษย์สามารถประมวลผลข้อมูลจากภาพได้เร็วกว่าข้อมูลที่เป็นข้อความ เพราะเมื่ออ่านข้อความจะต้องใช้เวลาในการจินตนาการและประมวลผลข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน (พิทักษ์ ภัทรนุชาพร, 2556) ซึ่งรูปภาพอินโฟกราฟิกสามารถช่วยลดเวลาในการรับรู้ได้อย่างมาก

อินโฟกราฟิก มาจากคำว่า Information + Graphics หมายถึง การนำข้อมูลหรือความรู้มาสรุปเป็นสารสนเทศ ในลักษณะของข้อมูลและกราฟที่อาจเป็นลายเส้น สัญลักษณ์ กราฟ แผนภูมิ ไดอะแกรม แผนที่ ฯลฯ ที่ออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ดูแล้วเข้าใจง่ายในเวลารวดเร็วและชัดเจน สามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจความหมายของข้อมูลทั้งหมดได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้นำเสนอ มาช่วยขยายความเข้าใจอีก (จงรัก เทศนา, 2562)

การบริหารงานภายในองค์กรให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร จะต้องมีการบริหารทรัพยากรภายในองค์กรที่ดี ซึ่งทรัพยากรพื้นฐานในการบริหารงานประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ หรือที่เรียกว่า 4m Management ซึ่ง “คน” ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดต่อองค์กร เพราะว่า “คน” มีบทบาทสำคัญในทุกขั้นตอนของกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การบริหารจัดการ การจัดการเกี่ยวกับบุคคล การประสานงาน และการควบคุมงาน ทั้งนี้ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าขององค์กรที่เกิดขึ้น มีผลมาจากคนที่ “คน” ภายในองค์กรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อน ดังนั้น “การบริหารงานบุคคล” จึงถือได้ว่าเป็นหัวใจของการบริหารงานภายในองค์กร เพราะหากมีการบริหารงานบุคคลที่ดีจะสามารถช่วยให้การปฏิบัติงานตามภารกิจขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดการข้อมูล

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการเชิงรุก มีเป้าหมายในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับปรุง และประยุกต์ใช้ในองค์กรให้เป็นไปตามพันธกิจหลัก ทั้ง 5 ข้อของมหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งปัจจุบัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา มีจำนวนบุคลากรทั้งหมด 85 คน โดยแบ่งเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 64 คน และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 21 คน (กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565) ถือได้ว่าเป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่มีจำนวนบุคลากรมากพอสมควร จึงต้องมีการบริหารจัดการภายในองค์กรที่ดีเพื่อตอบสนองความต้องการและความพอใจของบุคลากร ดังนั้นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการบริหารจัดการภายในองค์กรคือ “การบริหารงานบุคคล” เนื่องจากงานบุคคลเป็นงาน ที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนองค์กร และยังเป็นงานที่มีผลต่อบุคลากรโดยตรงทั้งในด้านบวกและลบ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรทุกคนต้องรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับงานบุคคล ไม่ว่าจะเป็นข้อบังคับ กฎ ระเบียบ หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและพัฒนาองค์กร

ดังนั้น จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเผยแพร่ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคลโดยการพัฒนาเป็นสื่ออินโฟกราฟิก เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กระบวนการดำเนินงานของงานบุคคล และสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงาน สะดวกต่อการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดรูปแบบการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อบุคลากรและการพัฒนาองค์กร ซึ่งสื่ออินโฟกราฟิกถือเป็นรูปแบบการเผยแพร่ข้อมูลที่ทำให้เกิดการสื่อสารทำให้ผู้ใช้สื่อหรือผู้ใช้บริการสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและรายละเอียดต่าง ๆ ของงานด้านบุคคลได้ง่ายยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 85 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 71 คน ใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (สุวิมล ติรภานันท์, 2557)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล (สำหรับบุคลากรคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา)
2. แบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)
3. แบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมของสื่ออินโฟกราฟิก (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

วิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ด้วยการหาค่าดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC และมีค่าเฉลี่ยความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดความต้องการพัฒนาศักยภาพตนเองและความต้องการต่อหน่วยงานในการพัฒนาศักยภาพตนเองตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการรวบรวมข้อมูลและวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา ในประเด็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและได้รับความสนใจจากบุคลากรในการดำเนินงานต่าง ๆ และมีการให้บริการบ่อยครั้ง ประกอบด้วย ด้านสวัสดิการ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ด้านการลาของบุคลากร ด้านการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ด้านการขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้น

ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล

ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา โดยให้เป็นไปตามขอบเขตที่ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ในระยะที่ 1 โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการสร้างสื่อมัลติมีเดียในการออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก ประกอบด้วย การวิเคราะห์ ข้อมูล (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) การประเมินผล (Evaluation)

ระยะที่ 3 การประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามระหว่างวันที่ 1-9 กันยายน 2566 และเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหา ในประเด็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและได้รับความสนใจจากบุคลากรในการดำเนินงานต่าง ๆ และมีการให้บริการบ่อยครั้งข้อมูลการบริหารงานบุคคล ในลักษณะ Flowchart เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการประเมินรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล	ผลการประเมิน
1. ด้านการขอเบิกสวัสดิการบุคลากร	เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสม
2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร	เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสม
3. ด้านการลาของบุคลากร	เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสม
4. ด้านการขอตำแหน่งทางวิชาการ	เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสม
5. ด้านการขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้น	เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสม

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจากผลการประเมิน พบว่า เนื้อหาข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคลทั้ง 5 ด้าน มีความถูกต้องเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมของสื่ออินโฟกราฟิก โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหา ในประเด็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและได้รับความสนใจจากบุคลากรในการดำเนินงานต่าง ๆ และมีการให้บริการบ่อยครั้งข้อมูลการบริหารงานบุคคล ในลักษณะ Flowchart เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการประเมิน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมของสื่ออินโฟกราฟิก โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล	ผลการประเมิน
1. ด้านการขอเบิกสวัสดิการบุคลากร	สื่ออินโฟกราฟิกมีความถูกต้องเหมาะสม
2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร	สื่ออินโฟกราฟิกมีความถูกต้องเหมาะสม
3. ด้านการลาของบุคลากร	สื่ออินโฟกราฟิกมีความถูกต้องเหมาะสม
4. ด้านการขอตำแหน่งทางวิชาการ	สื่ออินโฟกราฟิกมีความถูกต้องเหมาะสม
5. ด้านการขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้น	สื่ออินโฟกราฟิกมีความถูกต้องเหมาะสม

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจากผลการประเมิน พบว่า สื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคลทั้ง 5 ด้าน มีความถูกต้องเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา โดยใช้สถิติพื้นฐานในการนำเสนอข้อมูล ได้แก่ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เกณฑ์การแปลความหมายของช่วงคะแนนตามระดับความพึงพอใจของผู้ประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21–5.00	หมายความว่า	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41–4.20	หมายความว่า	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61–3.40	หมายความว่า	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.81–2.60	หมายความว่า	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00–1.80	หมายความว่า	ระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทบุคลากร

รายการ	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
1. สายวิชาการ (จากจำนวน 64 คน)	53	82.81
2. สายสนับสนุน (จากจำนวน 21 คน)	18	85.71
รวม	71	84.52

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทบุคลากร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรสายวิชาการ มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 82.81 และบุคลากรสายสนับสนุน มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา

รายการ	\bar{x}	S	ระดับความพึงพอใจ
1. สื่ออินโฟกราฟิกมีเนื้อหาที่สามารถเข้าใจได้ง่าย	4.46	.58	มากที่สุด
2. สื่ออินโฟกราฟิกจัดเรียงลำดับเนื้อหาถูกต้องเหมาะสม	4.41	.58	มากที่สุด
3. สื่ออินโฟกราฟิกมีเนื้อหาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับภาพประกอบ	4.39	.64	มากที่สุด
4. สื่ออินโฟกราฟิกมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์	4.58	.50	มากที่สุด
5. สื่ออินโฟกราฟิกทำให้ง่ายต่อการจดจำ	4.38	.68	มากที่สุด
6. สื่ออินโฟกราฟิกมีการเลือกใช้โทนสีของภาพเหมาะสม	4.39	0.71	มากที่สุด
7. สื่ออินโฟกราฟิกมีการออกแบบที่น่าสนใจ	4.35	0.70	มากที่สุด
8. สื่ออินโฟกราฟิกมีการเลือกใช้ตัวอักษรและขนาด มีความเหมาะสม	4.35	.70	มากที่สุด
9. สื่ออินโฟกราฟิกมีการจัดวางตำแหน่งอย่างเหมาะสม	4.32	.69	มากที่สุด
10. สื่ออินโฟกราฟิกมีการสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.45	.58	มากที่สุด
รวม	4.42	.62	มากที่สุด

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.42, S=0.62$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่ออินโฟกราฟิกมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.58, S.=0.50$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ สื่ออินโฟกราฟิกมีเนื้อหาที่สามารถเข้าใจได้ง่าย อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.46, S=0.58$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สื่ออินโฟกราฟิกมีการจัดวางตำแหน่งอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.32, S = 0.58$)

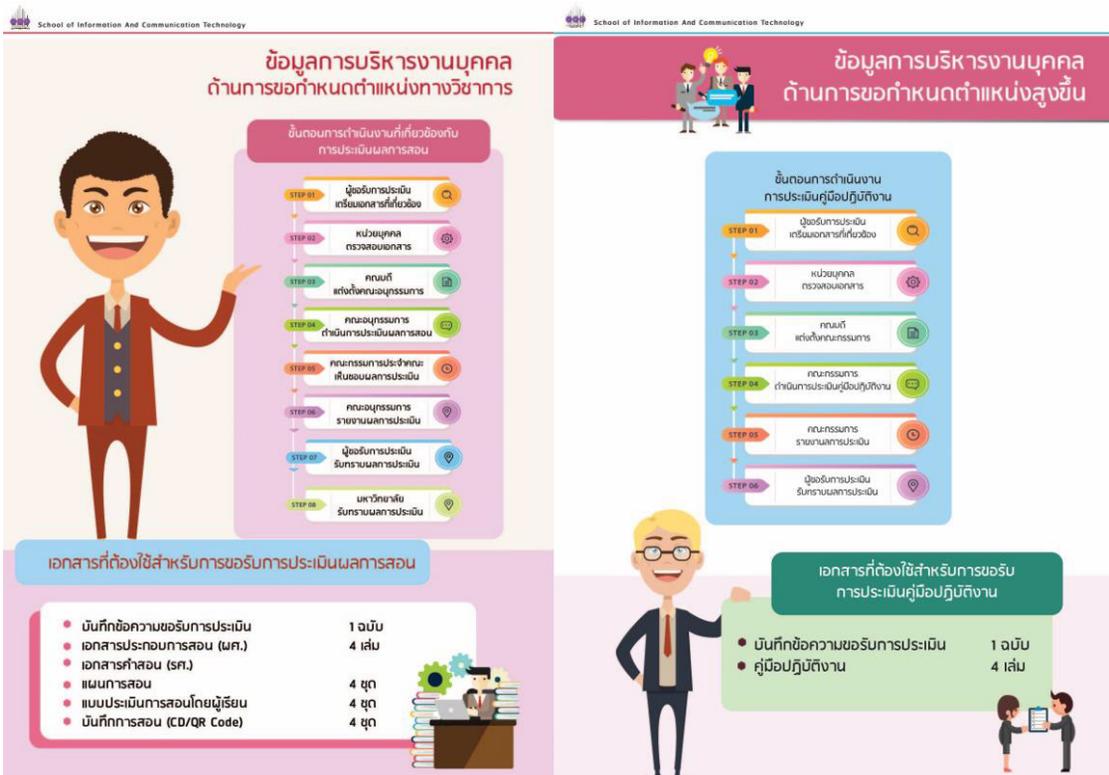
สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา 2) ออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา 3) ประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา ในประเด็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและได้รับความสนใจจากบุคลากรในการดำเนินงานต่าง ๆ และมีการให้บริการบ่อยครั้ง ประกอบด้วย ด้านสวัสดิการ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ด้านการลาของ

บุคลากร ด้านการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (บุคลากรสายวิชาการ) ด้านการขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้น (บุคลากรสายสนับสนุน)

2. ผลการออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา โดยประยุกต์ใช้กระบวนการสร้างสื่อมัลติมีเดียในการออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบ การพัฒนา การนำไปใช้ และการประเมินผล ซึ่งในการดำเนินการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกได้ใช้โปรแกรม Adobe Photoshop และ Adobe Illustrator และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายในคณะได้ใช้งานผ่านช่องทาง Website ของหน่วยงาน ดังตัวอย่างภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล

3. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา ในภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.42, S = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่ออินโฟกราฟิกมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ ($\bar{x} = 4.58, S = 0.50$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สื่ออินโฟกราฟิกมีการจัดวางตำแหน่งอย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 4.39, S = 0.64$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา ครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา ในประเด็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและได้รับความสนใจจากบุคลากร

ในการดำเนินงานต่าง ๆ และมีการให้บริการบ่อยครั้ง โดยอยู่ภายใต้ขอบเขตของลักษณะงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งบุคลากร สายงานบริหารงานบุคคล ตามที่ ก.พ.อ. กำหนดไว้ ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อกำหนดตำแหน่งหน่วยงานและความต้องการอัตรากำลัง การกำหนดและตรวจสอบเกี่ยวกับ ตำแหน่งเงินเดือน การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลต่าง ๆ เช่น การสรรหาและจัดสรรบุคคลเข้าปฏิบัติราชการ การดำเนินการเกี่ยวกับตำแหน่งและอัตราเงินเดือน การตอบแทนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ความต้องการและการวางแผน พัฒนาทรัพยากรบุคคล ทักษะพัฒนาอาจารย์ การส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน การธำรงรักษาบุคลากร ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การจัดสวัสดิการ การเสริมสร้างสุขภาพและบรรยากาศ การจัดทำทะเบียนประวัติ การดำเนินการเกี่ยวกับการออกจากราชการ การติดตามและประเมินผลการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง (กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยพะเยา, 2553)

2. ผู้วิจัยได้พัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา โดยประยุกต์ใช้กระบวนการสร้างสื่อมัลติมีเดียในการออกแบบและพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา คือ โปรแกรม Adobe Photoshop และ Adobe Illustrator และได้ผ่านการประเมินความถูกต้องเหมาะสมของสื่ออินโฟกราฟิกจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ก่อนนำไปเผยแพร่ และประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาล ชันติคเชนชาติ, อรรถพร วรณทอง และยุทธศักดิ์ ทองแสน (2564) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า สื่ออินโฟกราฟิกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้รับการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยคัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้มีประสบการณ์วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ด้านสื่อการเรียนการสอนหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 5 ปี

3. ผู้วิจัยได้เผยแพร่สื่ออินโฟกราฟิกข้อมูลด้านการบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา และแจกแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ ซึ่งมีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด รายการที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ สื่ออินโฟกราฟิกมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของอัชฌาพร กว่างสวัสดิ์ และอารญา หลวงอี่ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การยอมรับสื่ออินโฟกราฟิกสำหรับประชาสัมพันธ์สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อทำให้ความรู้แก่คนในสังคมจำนวนมาก โดยรูปแบบของอินโฟกราฟิกแต่ละชิ้น มีความหลากหลาย และแตกต่างกัน และมีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้วิจัยในการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของงานบุคคลให้อยู่ในลักษณะของสื่ออินโฟกราฟิกที่มีความน่าสนใจและสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง และยังสามารถใช้สำหรับการประชาสัมพันธ์ กระบวนการดำเนินงานของงานบุคคล และสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงาน สอดคล้องกับการเรียนรู้ อีกทั้งเป็นการกระตุ้นให้เกิดรูปแบบการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อบุคลากรและการพัฒนาองค์กร ซึ่งสื่ออินโฟกราฟิกถือเป็นรูปแบบการเผยแพร่ข้อมูลที่ทำให้เกิดการสื่อสารทำให้ผู้ใช้สื่อหรือผู้ใช้บริการสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและรายละเอียดต่าง ๆ ของงานด้านบุคคลได้ง่ายยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ วงศ์จินดา และอนุรักษ เมฆพะโยม (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่อง การออกแบบบทเรียนออนไลน์ สำหรับนักศึกษาวิชาครูช่างอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า การประเมินคุณภาพของสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับดี มีสาระเนื้อหาที่จัดเรียงภายในอินโฟกราฟิกครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ และเป็นภาษาที่ใช้มีความกระชับ เข้าใจง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และกระตุ้นให้เกิดความสนใจของผู้เรียน รวมถึงการนำเสนอภาพประกอบสื่อที่สามารถช่วยให้กระตุ้นการเรียนรู้

และเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ต่อการพัฒนาที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดที่นำไปสู่ความคิดที่รวบยอด และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิกอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก สื่ออินโฟกราฟิกช่วยกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งสื่อยังเป็นส่วนช่วยในการสรุปเนื้อหาได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยวรรณ ปิยะกาญจน์ สุจิตรา ประวงษ์ และณัฏฐพงศ์ กาญจนฉายา (2565) วิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับผู้เรียนระดับต้น ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพและประสิทธิภาพของบทเรียนมัลติมีเดียมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก เนื่องจาก บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับผู้เรียนระดับต้นมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาหลักการ ทฤษฎี มีการวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์เนื้อหา แบ่งเนื้อหาการเรียนออกเป็นตอน ๆ เพื่อความเหมาะสมในการเรียนรู้ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยของผู้วิจัย)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกควรใช้ตัวหนังสือให้น้อยลง และใช้คำให้กระชับมากยิ่งขึ้น และในกระบวนการดำเนินงานบางอย่าง หากสามารถกระทุระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนได้ จะช่วยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานเป็นอย่างมาก ควรมีการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกให้กับงานด้านอื่น ๆ ด้วย เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากงบประมาณรายได้ พ.ศ. 2566 จากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา ขอขอบคุณบุคลากรคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา ทุกคน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วง

เอกสารอ้างอิง

กองการเจ้าหน้าที่, มหาวิทยาลัยพะเยา. **มาตรฐานกำหนดตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 (ก.พ.อ.).** (ออนไลน์) 2553 (อ้างเมื่อ 9 กันยายน 2566). จาก HR SMART (up.ac.th)

———. **สรุปอัตรากำลังบุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยา ประจำเดือน กันยายน 2565.** (ออนไลน์) 2565 (อ้างเมื่อ 9 กันยายน 2566). จาก <https://personnel.up.ac.th/Report.aspx>

จงรัก เทศนา. “การสร้างและประยุกต์ใช้สื่ออินโฟกราฟิกเพื่อแนะแนวการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา,” **วารสารสื่อสารมวลชน**. 7, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562): 103-141.

ชัชวาล ชันติเคนชาติ, อรรถพร วรรณทอง และยุทธศักดิ์ ทองแสน. “การพัฒนาสื่อโมชันอินโฟกราฟิกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี,” **วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์**. 16, 3 (กันยายน-ธันวาคม 2564): 137-146.

ปิยวรรณ ปิยะกาญจน์, สุจิตรา ประวงษ์ และณัฏฐพงศ์ กาญจนฉายา. “การพัฒนาบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้

- ภาษาจีนสำหรับผู้เรียนระดับต้น,” *Journal of Information and Learning*. 33, 3 (กันยายน-ธันวาคม 2565): 1-11.
- พัทน์ ภัทรนุชาพร. **ว่าด้วยอินโฟกราฟิกการสื่อสารข้อมูลผ่านกราฟิก**. (ออนไลน์) 2556 (อ้างเมื่อ 1 ตุลาคม 2566). จาก <http://www.slideshare.net/patpataranutaporn/infographic-23318901>
- วิไลวรรณ วงศ์จินดา และอนุรักษ์ เมฆพะโยม. “การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง การออกแบบเรียนออนไลน์ สำหรับนักศึกษาวิชาครูช่างอุตสาหกรรม,” *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*. 2, 5 (กันยายน-ตุลาคม 2565): 155-166.
- สุวิมล ตีรกานันท์. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- อัชฌาพร กว้างสวัสดิ์ และอารญา หลวงอี่. **การยอมรับสื่ออินโฟกราฟิก สำหรับการประชาสัมพันธ์สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, 2562.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิ และช่วยเหลือทาง
กฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี
Factors Affecting the Service Quality of the Prosecutors' Office of the Civil Rights
Protection and the Legal Aid and the Enforcement of Ubon Ratchathani Cases

สุริวัลย์ ทาวะรัตน์ ฐิติพร อุ๋นใจ และอัยรดา พรเจริญ
Sureewan tavarat, Thitiphon Unchai, and Irada Porncharoecn

คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Faculty of Business Administration and Management, Ubon Ratchathani Rajabhat
University

E-mail: sureewann3001@gmail.com

Received: October 3, 2023; Revised November 23, 2023; Accepted: November 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มาขอรับบริการกับสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 385 คน โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน Stepwise Multiple Regression Analysis การทดสอบทีและการทดสอบเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านโครงสร้าง ด้านงาน ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ระยะเวลาที่มาใช้บริการ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการบริการ และความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพการให้บริการได้ร้อยละ 65.7 ($R^2_{adj} = .657$)

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการในด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการและด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัย คุณภาพการบริการ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study factors affecting the service quality of the prosecutors' office of the civil rights protection and the legal aid and the enforcement of Ubon Ratchathani cases and 2) to compare factors affecting the service quality of the prosecutors' office of the civil rights protection and the legal aid and the enforcement of Ubon Ratchathani cases classified by personal factors. The samples used in this research were 385 people coming to request services from the prosecutors' office of the civil rights protection and the legal aid and the enforcement of Ubon Ratchathani cases. They were randomized by accidental sampling. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, stepwise multiple regression analysis, t-test, and F-test.

The research findings were as follows.

1. The factors consisting of structures, work, personnel, technology, periods of services, perception of news about services, and knowledge and understanding about services, affected the service quality of the prosecutors' office of the civil rights protection and the legal aid and the enforcement of Ubon Ratchathani cases. All of the factors could be used to predict the service quality by 65.7% ($R^2_{adj} = .657$).

2. The respondents with different ages, different occupations, and different monthly incomes differently had the different levels of the opinions towards factors affecting the service quality of the periods of the services and the knowledge and understanding about the services with the statistical significance at the level of .05.

Keywords: Factors, Service Quality

บทนำ

ในปัจจุบันระบบการบริหารราชการได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสยุคโลกาภิวัตน์ มีการพัฒนาและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงไป โดยรัฐเน้นการใช้ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ซึ่งในการบริการราชการต้องดำเนินการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ จึงความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการและกลไกในการบริหารงานภาครัฐในด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาระบบราชการไทยให้มีความเป็นเลิศสามารถรองรับการพัฒนาประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ ตามพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Weber (1947) กล่าวว่าผู้บริหารจะให้กลุ่มบุคคลร่วมมือปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีขึ้นจะต้องมีองค์การหรือหน่วยงานแบบ “ระบบราชการ” และสอดคล้องกับแนวคิดของ Lewin (1947) กล่าวว่าเนื่องจากเกิดปัญหาจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิมไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ให้มั่นคงและมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การปรับปรุงระบบการบริหารราชการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลมุ่งเน้นการจัดองค์กรภาครัฐให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในการบริหารราชการในส่วนภูมิภาคสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553) และสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562) เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการแก่ประชาชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง

สำนักงานอัยการสูงสุด มีภารกิจ อำนาจและหน้าที่ตาม พ.ร.บ. องค์การอัยการ และพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 โดยสำนักงานอัยการสูงสุดมีอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการทางกฎหมาย การคุ้มครองป้องกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและการให้ความรู้ทางกฎหมาย แก่ประชาชน (สำนักงานอัยการสูงสุด, 2553) สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย และการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2557 มีที่ตั้งอยู่ที่ 174 อาคารสำนักงานอัยการจังหวัดอุบลราชธานี ชั้น 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานีจังหวัดอุบลราชธานี มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือเพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ผลประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือประชาชนทางด้านกฎหมาย เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมาย แก่ประชาชนโดยเสมอภาค ตามนโยบายการบริหารงานของสำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย แก่ประชาชน, 2566) สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย และการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี มีอำนาจหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการทางกฎหมาย การคุ้มครองป้องกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งในการปฏิบัติงาน พบว่าในปี พ.ศ. 2563 ถึงปี พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีแนวโน้มผู้มาขอรับบริการเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของหน่วยงานและคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชน (สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี, 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวในการบริหารในการให้บริการของหน่วยงานที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านบริหารงาน และการให้บริการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงต้องปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้มาขอรับบริการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย และการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งการศึกษานี้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้มีคุณภาพ และเกิดความพึงพอใจของผู้มาขอรับบริการ และนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานในการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้บริการให้เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนผู้รับบริการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิ และช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มาขอรับบริการกับสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี

ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มาขอรับบริการกับสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี ในการเก็บข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2566 ที่ยังไม่ทราบข้อมูลจำนวนผู้มาขอรับบริการที่แน่ชัด ผู้วิจัยจึงใช้สูตรการคำนวณกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยใช้สูตรของ Cochran (1977) ตัวอย่างที่ได้ จำนวน 385 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารองค์การ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการให้บริการ ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับคุณภาพการให้บริการ ส่วนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นดำเนินการทำหนังสือขออนุญาตถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและค่าความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence: IOC) โดยนำแบบ ทดสอบกับตัวอย่าง 30 ชุด กับสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี (สาขาเดชอุดม) ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรแอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1977) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และยอมรับค่าความเชื่อมั่นที่ได้ .70 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสังเคราะห์ตัวแปรเพื่อหาค่าความถี่มากที่สุด มากำหนดเป็นตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งการกำหนดและสังเคราะห์ตัวแปรภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศและวิเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้มารับบริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 385 คน ระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน 2566 และรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน Stepwise Multiple Regression Analysis การทดสอบ t-test และวิเคราะห์ค่า F-test

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 63.4 และเป็นเพศชายจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 รองลงมา คือ มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมา คือระดับปริญญาตรี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 รองลงมาคือ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 และมีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ไม่เกิน 10,001-20,000 บาท จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย ด้านโครงสร้าง ด้านงาน ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ระยะเวลาที่มาใช้บริการ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการบริการ และความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณและวิเคราะห์ค่าการพยากรณ์

ตัวพยากรณ์	B	Beta	t	P
ด้านบุคลากร	.31	.37	9.51**	0.00
ระยะเวลาที่มาใช้บริการ	.15	.21	5.10**	0.00
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการบริการ	.13	.18	4.29**	0.00
ด้านโครงสร้าง	.09	.14	4.21**	0.00
ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ	.08	.12	2.95**	0.00
Constant= .919 F=147.874 Sig.=.000 R=.813 R ² =.661 R ² _{adj} =.657				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณพบว่า การวิเคราะห์ค่าถดถอยเชิงพหุคูณด้วยวิธี stepwise เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการ ด้วยตัวแปรอิสระ 7 ตัว ประกอบด้วย ด้านโครงสร้าง ด้านงานด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ระยะเวลาที่มาใช้บริการ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการบริการ และความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ ร่วมกันพยากรณ์ทำให้ตัวแปรตามคุณภาพการให้บริการได้ร้อยละ 65.7 (R²_{adj} = .657) ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามมีค่า เท่ากับ .813 (R = .813) ซึ่งพบว่าตัวแปร ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ระยะเวลาที่มาใช้บริการ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริการ ด้านโครงสร้าง และความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิเคราะห์สามารถนำมาเขียนสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = .37 (\text{ด้านบุคลากร}) + .21 (\text{ระยะเวลาที่มาใช้บริการ}) + .18 (\text{โครงสร้าง}) + .14 (\text{ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ}) + .12 (\text{การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริการ})$$

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณและวิเคราะห์ค่าการพยากรณ์พบว่า การวิเคราะห์ค่าถดถอยเชิงพหุคูณด้วยวิธี Stepwise ด้วยตัวแปรอิสระ 7 ตัว ประกอบด้วย ด้านโครงสร้าง ด้านงานด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการ ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการบริการ และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ ร่วมกันพยากรณ์ทำให้ตัวแปรตามคุณภาพการให้บริการได้ ร้อยละ 65.7 (R²_{adj} = .657)

2. การเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า

เพศที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการในด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการ และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ ไม่แตกต่างกัน

อายุที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการในด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการใน ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริการ และด้านความรู้และ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริการ ไม่แตกต่างกัน

อาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการในด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริการไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการ และ ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการด้านความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย และการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี

1.1 ด้านบุคลากร ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ให้บริการมีจำนวน เพียงพอในการให้บริการ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างดี ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ชี้แจงเกี่ยวกับ ขั้นตอน และเอกสารชัดเจน ให้บริการด้วยความเต็มใจ สุภาพ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของอรพินท์ โกมลไสย (2559) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของฝ่ายทะเบียนสำนักงาน ที่ดิน จังหวัดเลย สาขาเชียงคาน พบว่า เจ้าหน้าที่ มีความรู้ ความสามารถในงาน และมีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ มีจำนวนเพียงพอ

1.2 ด้านระยะเวลาการให้บริการ ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการให้บริการ เป็นไปตามขั้นตอน มีผังลำดับขั้นตอนการให้บริการชัดเจน ให้บริการตามลำดับก่อน-หลังอย่างเป็นธรรม รวมถึง หน่วยงาน มีการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และระยะเวลาการรับบริการมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัย ของนุชจรินทร์ วรรณพงษ์ และประภาศรี ธนอมจิตร (2564) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพ การให้บริการของพนักงานสายสนับสนุนสายวิชาการสังกัดสำนักงานคนบติ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา พบว่า ปัจจัยด้านระยะเวลา คือ การให้บริการเป็นไปตามลำดับขั้นตอน การให้บริการมีความสะดวกสบาย ระยะเวลาการรอคอยมีความเหมาะสม มีการให้บริการอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและการให้บริการมีความรวดเร็ว

1.3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริการ ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้กับประชาชนในช่องทางต่าง ๆ จัดให้มีการออกหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการประชาชน ตามชุมชน จัดให้มีศูนย์ให้ความช่วยเหลือประชาชน เข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทางออนไลน์ได้ง่าย สะดวกมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไร ดวังระหว่า (2554) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพ การให้บริการศูนย์ บริการ One Stop Service กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจาก เว็บไซต์เข้าใจง่าย มีความสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น แหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรเลขา ชาลี (2563) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า รูปแบบและวิธีการในการให้บริการข้อมูลข่าวสารหรือการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ผ่านทางเว็บไซต์เฟซบุ๊ก และแอปพลิเคชันไลน์

1.4 ด้านโครงสร้าง ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานมีการแบ่งหน้าที่ และโครงสร้างในการปฏิบัติงาน กำหนดนโยบายการบริหารงาน ขั้นตอนในการปฏิบัติงานมีกฎระเบียบ ข้อบังคับและ วิธีการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และหน่วยงานมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้แก่บุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน

ได้คล่องตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพินท์ โกมลไสย (2559) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของฝ่ายทะเบียนสำนักงานที่ดินจังหวัดเลย สาขาเชียงคาน พบว่า หน่วยงานมีการกำหนดนโยบายของสำนักงานอย่างชัดเจน และมีข้อบังคับ และวิธีการทำงานของสำนักงานอย่างเป็นทางการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของไอลดา ใจทัน (2562) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพการให้บริการประชาชน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า หน่วยงานมีการแบ่งแผนกการให้บริการที่ครบถ้วน การแบ่งงานของแต่ละแผนกมีความชัดเจน และระยะเวลาในการให้บริการในแต่ละแผนกมีความรวดเร็ว

1.5 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้มาขอรับบริการมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบและอำนาจหน้าที่ การให้บริการ รูปแบบการให้บริการ มีความเข้าใจในขั้นตอนการให้บริการ และมีความเชื่อถือในการให้บริการของหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของทักษัญญา ห่อคณิตกุล (2562) ทำการศึกษาความรู้และเข้าใจของผู้รับบริการของสำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ ที่มีต่อพระราชบัญญัติการจดทะเบียนที่ดิน พ.ศ. 2543 พบว่า ผู้รับบริการมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ และลักษณะการให้บริการ ขั้นตอนในการดำเนินการ

2. เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้รับบริการที่มีเพศต่างกัน เพศชาย และเพศหญิง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการในด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ระยะเวลาที่มาใช้บริการ และความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพินท์ โกมลไสย (2559) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของฝ่ายทะเบียน สำนักงานที่ดิน จังหวัดเลย สาขาเชียงคานแล้วพบว่า เพศแตกต่างกันมีการรับรู้คุณภาพการบริการของฝ่ายทะเบียนไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าได้รับการให้บริการด้วยความรวดเร็ว เป็นกันเอง เสมอภาคเท่าเทียมกัน

2.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้รับบริการที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นที่ส่งผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการ ในด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะว่าผู้รับบริการที่มีอายุต่างกัน ซึ่งมีอายุ 18-30 ปี และอายุ 41-50 ปี และ 31-40 ปี และ 41-50 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกพงษ์ บุสหงส์ (2556) ทำการศึกษาคุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอำนาจเจริญในเขตเมืองอำนาจเจริญในประเด็นที่กล่าวถึง พบว่า ผู้รับบริการที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการแตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้รับบริการที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการ ในด้านโครงสร้างด้านบุคลากร ระยะเวลาที่มาใช้บริการ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริการและความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพินท์ โกมลไสย (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของฝ่ายทะเบียน สำนักงานที่ดิน จังหวัดเลย สาขาเชียงคาน พบว่า ผู้รับบริการที่มีระดับการศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมลารัตน์ หนูแก้ว (2559) ได้ศึกษาคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรี ในประเด็นที่กล่าวถึง พบว่า ผู้รับบริการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการที่ไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้รับบริการที่มีอาชีพที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการในด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริการ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านระยะเวลาที่มาใช้บริการ และความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าอาชีพต่างกันเพราะแต่ละอาชีพมีลักษณะ รูปแบบ และหน้าที่ รับผิดชอบที่แตกต่างกัน

จึงให้ความสำคัญในแต่ละด้านแตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐปาติกา กณิศาศุทธิ (2559) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดชลบุรี ในประเด็นที่กล่าวถึง พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.5 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้รับบริการรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ารายได้ต่อเดือนที่ต่างกันให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะค่าตอบแทนที่ได้รับและงานที่ได้รับมอบหมายไม่เหมาะสมจึงให้ความสำคัญในแต่ละด้านแตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐปาติกา กณิศาศุทธิ (2559) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดชลบุรี ในประเด็นที่กล่าวถึง พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านบุคลากร หน่วยงานควรสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ระยะเวลาที่มารับบริการ หน่วยงานควรมีการพัฒนากระบวนการทำงานให้ทันสมัยมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการให้บริการเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริการ หน่วยงานควรจัดให้มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ
4. ด้านโครงสร้าง หน่วยงานควรวางแผนและจัดทำแผนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพสูงสุด
5. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการ หน่วยงานควรจัดให้มีช่องทางในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน เช่น การอบรม การออกหน่วยเคลื่อนที่เพื่อให้ความช่วยเหลือบริการประชาชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด หรือสาขาอื่น
2. ควรศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของผู้ใช้บริการสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด หรือสาขาอื่น เพื่อเปรียบเทียบการให้บริการ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ที่สุดทางคุณค่าวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการกฤษฎีกา, สำนักงาน. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ตี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562. (ออนไลน์) 2562 (อ้างเมื่อ 20 สิงหาคม 2566). จาก:<http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%C338/%C338-2a-2546-a0002.htm>

- . พระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2553. (ออนไลน์) 2553 (อ้างเมื่อ 20 สิงหาคม 2566). จาก: <http://regu.tu.ac.th/quesdata/Data/A81.pdf>
- จิตรเลขา ชาลี. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร: ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2563.
- ณัฐฐ์ปาลิกา กณิศาเดชสิทธิ์. ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559.
- ทักษญา ห่อคนิตกุล. ความรู้และเข้าใจของผู้รับบริการของสำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ ที่มีต่อพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2562.
- นุชจรินทร์ วรรมพงษ์ และประภาศรี ถนอมจิตร. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพการให้บริการของพนักงานสายสนับสนุนวิชาการ สังกัดสำนักงานคณบดี คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์และนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2564.
- วีณารัตน์ หนูแก้ว. คุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559.
- อัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี, สำนักงาน. รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี, อุบลราชธานี: สำนักงาน, 2566.
- อัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน, สำนักงาน. ความเป็นมาของสคช. (ออนไลน์) 2566 (อ้างเมื่อ 20 สิงหาคม 2566). จาก: <https://www3.ago.go.th/center/lawaid>
- อรพินท์ โกมลไสย. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของฝ่ายทะเบียน สำนักงานที่ดินจังหวัดเลย สาขาเขียงคาน. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2559.
- เอกพงษ์ บุสหงษ์. คุณภาพการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดอำนาจเจริญ ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2556.
- ไอลดา ใจทัน. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพการให้บริการประชาชน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2562.
- อุไร ด้วงระหว่า. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพการให้บริการศูนย์บริการ One Stop Service กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2554.
- อัยการสูงสุด, สำนักงาน. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด. (ออนไลน์) 2553 (อ้างเมื่อ 20 สิงหาคม 2566). จาก: <https://www2.ago.go.th>
- Cochran, W. G. *Sampling Techniques*. 3rd ed. New York: John Wiley, 1977.
- Lewin, K. *Frontiers in group dynamics 1 Human Relation*. Bangkok University: Executive Journal, 1947.
- Weber, M. *The Theory of Social and Economic Organizations*. New York: Free Press, 1947.

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
Development of a Learning Activity Kit to Enhance Reading and Writing Skills on
Thai Word Spelling for the First-Grade Students

ปรียาวรรณ ปริปุระณะ วชิรี แซงบุญเรือง และนิราศ จันทราชิต
Preeyawan Paripurana, Watcharee Sangboonraung, and Nirat Chantharajit

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
Faculty of Education, Nakhon Phanom University
E-mail: 646150710101@npu.ac.th

Received: September 15, 2023; Revised October 31, 2023; Accepted: November 3, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 28 คน โรงเรียนชุมชนดอนตาล โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ 17 แผน แบบทดสอบทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่า เท่ากับ 80.17/82.67
2. ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนหลังเรียน อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 17.39, S = 1.28$)
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 4.72, S = 0.44$)

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ความพึงพอใจ

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop a learning activity kit to enhance reading and writing skills on Thai word spelling for the first-grade students to have the efficiency based on the criterion of 80/80, 2) to study reading and writing skills on Thai word spelling by using a learning activity kit for the first-grade students, and 3) to study the students' satisfaction towards learning by using a learning activity kit to enhance reading and writing skills on Thai word spelling for the first-grade students. This research was a quasi-experimental research. The samples were 28 students studying in the first grade at Chumchon Dontan School. They were randomized by cluster sampling. The research instruments were 17 learning management plans, a 20-item test for reading and writing skills on Thai word spelling and a 20-item questionnaire asking for the students' satisfaction. The statistics used were mean and standard deviation.

The research findings were as follows.

1. The efficiency of the learning activity kit to enhance reading and writing skills on Thai word spelling for the first-grade students was 80.17/82.67.
2. The mean score of the reading and writing skills on Thai word spelling of the first-grade students after learning was at a good level ($\bar{x} = 17.39$, $S = 1.28$).
3. The students' satisfaction towards the learning activity kit to enhance reading and writing skills on Thai word spelling for the first-grade students was at a high level ($\bar{x} = 4.72$, $S = 0.44$).

Keywords: Development of a Learning Activity Kit, Reading and Writing Skills on Thai Word Spelling, Satisfaction

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวันใช้สื่อสารติดต่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการศึกษาศาสตร์อื่น ๆ ถ้าผู้เรียนมีความสามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน และสื่อความหมายได้จะทำให้ประสบความสำเร็จ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคนต้องมีเพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อตนเองคือการอ่านออกและเขียนได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การอ่านอย่างคล่องแคล่วจะทำให้เข้าใจความหมายในภาษาไทย ซึ่งจะนำมาซึ่งความรู้ และส่งเสริมให้เกิดการวิเคราะห์ คิดอย่างเป็นระบบ มีวิจารณญาณเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน สอดคล้องกับการอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาชาติ ประเทศที่จะพัฒนาได้ต้องอาศัยประชาชน ในชาติที่มีความสามารถในการอ่าน เลือกนำความรู้ และความคิดมาพัฒนาชาติให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนั้นการอ่านยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง โดยอาศัยความรู้และความคิด จากการอ่านเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตร เลือกแนวทางในการประกอบอาชีพได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) การอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา

และแก้ไขปัญหาด่าง ๆ และต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้ ผู้อ่านสามารถคิดหาความรู้ มีความคิดกว้างไกล และมีวิสัยทัศน์ไกล ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จต่อไปในอนาคต และการอ่านยังมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมาก มนุษย์จำเป็นต้อง ใช้การอ่านในการติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นมีศักยภาพทางความคิดสติปัญญา สามารถ นำความรู้ ความคิดจากการอ่านมาเป็นประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านการสื่อสาร การค้นคว้าหาความรู้ สะสมความรู้ให้กับตนเอง การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ทำให้เป็นผู้รอบรู้ ใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเป็นกรอบในการประกอบอาชีพ การทำงานการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ และนำความรู้ประสบการณ์ต่างๆที่ได้จากการอ่านไปสร้างประโยชน์แก่ตนเองครอบครัวสังคมและประเทศชาติต่อไป (จิตรลดา คนยืน, 2552; รัตนาภรณ์ ผาอิตติ, 2553; อรสา ศรีธนาย, 2553; อมร พงษ์อุดม, 2557)

ส่วนการเขียนซึ่งควบคู่กับการอ่านนั้น ถือเป็นเครื่องมือแสดงออกซึ่งความรู้ ความคิด ความรู้สึกและจินตนาการของมนุษย์ ทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์ อันสะท้อนความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์แต่ละยุคสมัยได้ทางหนึ่ง เมื่องานเขียนนั้นมีคุณค่าและสามารถสื่อ กว้างขวาง รวดเร็ว ก็จะช่วยสร้างความรู้ความคิดหรือความเพลิดเพลิน ตามเจตนาของผู้เขียนให้แก่ผู้อ่านได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็วด้วย ผู้ที่มีความสามารถในการเขียน และผลงานเป็นที่ยอมรับในสังคม ก็สามารถปฏิบัติงานเขียนเป็นอาชีพได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านออกและการเขียนได้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญของนักเรียนการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคุณครูผู้สอนจึงต้องให้ความสำคัญและพร้อมที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านและการเขียนของนักเรียนตั้งแต่เริ่มต้นโดยเฉพาะตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และใช้การเขียนสื่อความหมายเพื่อถ่ายทอดความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

ความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนา การอ่านการเขียนว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นของผู้เรียน จึงกำหนดนโยบายพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ โดยมีมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถ อ่านออกเขียนได้ เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ในระดับต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าในโลกของศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร และการคิดค้นพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่กล่าวได้ว่าการอ่านและการรู้หนังสือ (Reading and Literacy) เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต เนื่องจากการอ่านและการรู้หนังสือทำให้เกิดความรู้ความสามารถ และส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์แยกแยะ ประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต ซึ่งหากผู้ใดมีความบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่านการเขียนก็จะส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการสื่อสารและการเรียนรู้ และจะเป็นปัญหาในการดำรงชีวิตต่อไปได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

จากประสบการณ์ตรงที่ผู้วิจัยได้สังเกตการณ์สอน พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน การวิจัย พบว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านออก เขียนได้ เกิดปัญหาผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันไป โดยความแตกต่างระหว่างบุคคล เกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ เกิดขึ้นมาตั้งแต่เกิด และเกิดขึ้นภายหลัง ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และด้านร่างกาย ดังนั้นครูจึงใช้วิธีการสอนภาษาที่มีความหลากหลาย ด้วยการคิดค้นเทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ และเห็นถึงความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้ที่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้หรือศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน โดยครูจะต้อง

ไม่ทอดทิ้งนักเรียนที่อ่อนด้อย สอบตก หรือทำคะแนนไม่ผ่านไว้ข้างหลัง จะต้องเน้นการสอนอ่านให้เกิดทักษะ การอ่านและการเขียนพื้นฐาน รวมถึงหลักการเรื่องการสอนประสมเสียง การอ่านแจกลูก สะกดคำ และการเรียน การสอนการอ่านตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งต้องหาโอกาสที่จะเพิ่มพูน ศักยภาพในการสอนการอ่านและการเขียน ให้มากขึ้น (ปริยววรรณ ปริบูรณ์, 2565) แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้ศึกษาหาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งเก่า และใหม่ นำมาแก้ปัญหา จึงพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะทำให้ สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกด คำภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ประเสริฐ สำเภารอด (2552) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียน การสอนช่วยส่งเสริมความสนใจให้นักเรียน ทำให้ได้รู้จักการแสวงหาความรู้ความรู้อยู่ด้วยตนเอง ช่วยแก้ปัญหา เรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สร้างความพร้อม และความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอนทำให้ครูสอนได้เต็มประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผน จัดหาแนวทางกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่าน และเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ศึกษาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านและการเขียน สะกดคำ ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียน สะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนชุมชนดอนตาลระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 จำนวน 10 โรงเรียน มีนักเรียน 222 คน
2. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนดอนตาล ปีการศึกษา 2565 จำนวน 28 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนสะกดคำ ภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยและความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบแผนการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design (เสริมพงศ์ วงศ์กมลไสย, 2548)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด ดังนี้

1.1 ชุดที่ 1 แม่กง ใช้ ง สะกด

1.2 ชุดที่ 2 แม่กม ใช้ ม สะกด

1.3 ชุดที่ 3 แม่เกย ใช้ ย สะกด

1.4 ชุดที่ 4 แม่เกอว ใช้ ว สะกด

2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียน สะกดคำภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบการอ่านและการเขียน 20 ข้อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 4 มาตรา เวลาเรียนทั้งหมด 18 ชั่วโมง ได้แก่

แม่กง ใช้ ง สะกด แม่กม ใช้ ม สะกด

แม่เกย ใช้ ย สะกด แม่เกอว ใช้ ว สะกด

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการจัดการการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชุมชนดอนตาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร

1.2 ศึกษาหลักสูตร ค้นคว้าข้อมูล คู่มือการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรโรงเรียนโรงเรียนชุมชนดอนตาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

1.3 ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากเอกสารต่าง ๆ

1.4 ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.5 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยถามครอบคลุมองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ 5 ด้าน คือ 1) จุดประสงค์ 2) เนื้อหา 3) รูปแบบ 4) การใช้ภาษา 5) การวัดและประเมินผล

1.6 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เนื้อหา ซึ่งผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

1.7 นำรายงานการวิจัยที่ผ่านการขึ้นสอบแล้ว พร้อมแนบเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ เสนอเพื่อขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ที่ผ่านวันที่ 9 มกราคม 2566 จากมหาวิทยาลัยนครพนม

1.8 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านนาสะโน จำนวน 10 คน เพื่อดูเวลาที่ ใช้ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1.9 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ไปปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองกับตัวอย่าง คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมชนดอนตาล จำนวน 28 คน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนแบบอิงเกณฑ์

2.2 ศึกษาหลักสูตร คู่มือการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรโรงเรียนชุมชนดอนตาล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 กำหนดเนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ

2.4 สร้างแบบทดสอบ แบบประเมินความสามารถด้านการอ่านและการเขียน สะกดคำภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบการอ่านและการเขียนจำนวน 20 ข้อ วัดผลนักเรียนหลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 4 มาตรา ได้แก่ แม่กง ไข่ ง สะกด, แม่กม ไข่ ม สะกด แม่เกย ไข่ ย สะกด แม่เกอว ไข่ ว สะกด

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณา ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ นำคะแนนผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00 ค่าความยากง่าย 0.33-0.75 ค่าอำนาจจำแนก 0.27-0.67

3. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัย ตำรา บทความ เว็บไซต์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและรับคำแนะนำและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับงานวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ทำการแก้ไข เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้กับตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการปฏิบัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อขออนุญาต เป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมด้านเนื้อหา แบบทดสอบวัดการอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกด และแบบสอบถามความพึงพอใจ

2. ทำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแบบสอบถามความพึงพอใจส่งไปโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3. เก็บรวบรวมแบบทดสอบวัดการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแบบสอบถามความพึงพอใจจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุงแก้ไขสรุปผลให้สมบูรณ์ครบถ้วนเพื่อจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

4. จัดทำบันทึกข้อความพร้อมแนบ คำโครงวิจัย 3 บท และเครื่องมือวิจัยที่ผ่านการ Try out จากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วเพื่อทำเรื่องจากคณะครุศาสตร์ ไปยื่นจริยธรรมการวิจัยที่สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาลัยนครพนม ณ วันที่ 9 มกราคม 2566

5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดลองใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างเรียนและหลังเรียน จากนั้นให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการใช้วิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC)
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
3. วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

สถิติพื้นฐาน

ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2551)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกตัว

n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2551)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนของแต่ละคน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

n แทน จำนวนตัวอย่าง

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	ผลการใช้ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				E_1/E_2
		คะแนนเต็ม	\bar{X}	ร้อยละ	S	
คะแนนระหว่างเรียน	28	40	32.07	80.17	1.58	80.17
คะแนนหลังเรียน	28	20	16.53	82.67	1.03	82.67

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนนทดสอบระหว่างเรียน ค่าเฉลี่ย 32.07 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.17 และมีความสามารถในการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 16.53 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.67 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ E_1 เท่ากับ 80.17 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีค่า E_2 เท่ากับ 82.67 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีแบบฝึกหัด จึงทำให้มีคะแนนที่สูงขึ้น

3. ศึกษาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนคะแนน ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	ผลการใช้ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
		คะแนนเต็ม	\bar{X}	ระดับ	ร้อยละ	S
ก่อนเรียน	28	20	8.25	ปรับปรุง	41.25	0.84
หลังเรียน	28	20	17.39	ดี	86.25	1.28

จากตารางที่ 2 แสดงว่าทักษะด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.25 อยู่ในระดับปรับปรุง และมีคะแนนหลังเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.28 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.25 อยู่ในระดับดี

3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตารางที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	\bar{x}	S	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.73	.48	มากที่สุด
ด้านเนื้อหา	4.77	.39	มากที่สุด
ด้านสื่อการเรียนรู้	4.66	.48	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.73	.38	มากที่สุด
รวม	4.72	.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 จากแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ แล้วพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับที่ดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจในแต่ละด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับ อยู่ในระดับดีมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 และด้านสื่อการเรียนรู้ที่ได้รับ อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่า E_1 เท่ากับ 80.17 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ และมีค่า E_2 เท่ากับ 82.67 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนทดสอบก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.25 อยู่ในระดับปรับปรุง และมีคะแนนหลังเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.28 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.25 อยู่ในระดับดี

3. นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 ($\bar{x} = 4.72$, $S = 0.44$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 มีค่า E_1 เท่ากับ 80.17 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ และมีค่า E_2 เท่ากับ 82.67 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำระหว่างเรียน จึงทำให้นักเรียนมีคะแนนที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเหมาะสมแก่การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสาร หลักสูตร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้กำหนดออกแบบ เนื้อหาของกิจกรรมตามขั้นตอนการจัดการเรียน การสอน ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย และส่งเสริมความสนใจให้นักเรียน ทำให้ได้รู้จักการแสวงหาความรู้ความรู้อยู่ด้วยตนเอง ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สร้างความพร้อม และความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอนทำให้ครูสอนได้เต็มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของฉายพรรณ สนินทาน (2560) ได้ทำการศึกษากิจการเรียนการสอน เพื่อฝึกให้นักเรียนเขียนสะกดคำจากมาตราตัวสะกดต่าง ๆ ได้ถูกต้องแม่นยำ แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่า นักเรียนพัฒนาการเขียนสะกดคำของนักเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับบพิธ วังหนองเสียว (2558) ตามมาตราตัวสะกดโดยใช้แผนการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.86/87.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เรียนด้วยตัวสะกดคำตรงมาตราตัวสะกดโดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การศึกษาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความสามารถอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนทดสอบก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.25 อยู่ในระดับปรับปรุง และมีคะแนนหลังเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.28 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.25 อยู่ในระดับดี แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นการฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะทำให้สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับกันตพัฒน์ สุวรรณเรือง (2561) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่องทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้ชุดฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อ่านการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ

เท่ากับ 82.58/81.78 แสดงให้เห็นว่าชุดฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดมีประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ สอดคล้องกับทิพย์สุตา ทวีสิทธิ์ (2561) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษาซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่งโดยใช้วิธีการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนาผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงานร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม มีจำนวน 12 ชุดกิจกรรม โดยในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย คู่มือครู ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ การเรียนรู้ แบบฝึกหัด และแบบประเมิน สำหรับการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนหลังการทดลองเพิ่มสูงขึ้น ทั้งในภาพรวมของทักษะการสื่อสารแต่ละทักษะและทั้งในการจำแนกตามทักษะแต่ละด้าน

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ แล้วพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับที่ดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจในแต่ละด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปน้อย ดังนี้

ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับ อยู่ในระดับดีมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 และด้านสื่อการเรียนรู้ที่ได้รับ อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก จากเนื้อหาที่เรียนตามหลักสูตรบูรณาการควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกสนานมีลำดับขั้นตอนการทำกิจกรรมอย่างเป็นระบบทำให้นักเรียนสามารถ เรียนรู้และทำกิจกรรมการเรียนด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ประเสริฐ สำเภารอด (2552) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมว่า ชุดกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนช่วยสร้างความสนใจให้นักเรียน ทำให้ได้รู้จัก กิจกรรมสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สร้างความพร้อม และความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอนทำให้ครูสอนได้เต็มประสิทธิภาพการแสวงหาความรู้ความรู้อย่างช่วยเหลือปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สร้างความพร้อม และความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอนทำให้ครูสอนได้เต็มประสิทธิภาพ บพิธ วังหนองเสียว (2558) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้แผนการเรียนรู้ ประกอบแบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำตรงตาม มาตราตัวสะกดโดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรให้นักเรียนใช้ ควรศึกษาข้อมูลการใช้ และขั้นตอน กิจกรรมของการเรียนให้ละเอียด

2. ครูผู้สอนที่ต้องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำแบบฝึกประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอนได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย โดยใช้รูปแบบเกม เพื่อให้นักเรียนสนุกกับเรียนรู้
2. ควรสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนในรูปแบบเรียนปนเล่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรวิ แซงบุญเรือง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทร์จิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนครพนมทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

กันตพัฒน์ สุวรรณเรือง. การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตรา ตัวสะกดโดยใช้ชุดฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. นโยบายส่งเสริมการอ่านของประเทศไทย ภาพรวมปัญหาแนวทางการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554.

———. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2563.

———. การจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2557.

จิตรลดา คนยืน. การใช้กลวิธีการสอนแบบ KWL –Plus เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2557.

ฉายพรรณ สนิทนาน. การแก้ปัญหาการเรียนเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง. กรุงเทพฯ: โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง, 2560.

ทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์. การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2561.

บพิธ วังหนองเสียว. การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ ตรงตามมาตราตัวสะกดโดยใช้แผนการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2558.

- ปรียาวรรณ ปรีปุระณะ. รายงานการสรุปการสังเกตการณ์สอนในรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 1. มุกดาหาร: โรงเรียนชุมชนดอนตาล, 2565.
- ประเสริฐ สำเภารอด. การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องระบบนิเวศในโรงเรียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก. สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.
- รัตนภรณ์ ผาอิดดี. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกของนักเรียน ช่วงชั้นที่1 โรงเรียนบ้านคำไฮ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551.
- เสริมพงศ์ วงศ์กมลไสย. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องดวงตาลงโดยใช้กิจกรรมกลุ่มแบบจิ๊กซอว์และแผนผังความคิดชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- อมร พงษ์อุดม. การพัฒนาทักษะการอ่านแจกลูกสะกดคำโดยใช้เพลงประกอบการสอนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2557.
- อรสา ศรีฉาย. ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่1 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ แบบ STAD. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

A Management Model to Intelligent Schools for the School Administrators of the
Schools under the Primary Educational Service Area in Nakhon Ratchasima

สิริรัตน์ บุญพูล¹ กานต์ เนตรกลาง² และสฎายุ ธีระวณิชตระกูล³
Sirirat Bunpoon,¹ Kant Netklang,² and Sadayu Teeravavitrakul³

¹สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

¹Doctoral Degree of Philosophy in Educational Administration, Faculty of Education, Ratchasima
Rajabhat University

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

²Faculty of Education, Ratchasima Rajabhat University

³คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³Dean of Faculty of Education, Burapha University

E-mail: sirirat.0702@gmail.com

Received: October 7, 2023; Revised November 19, 2023; Accepted: November 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน 2) พัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบประเมินตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 297 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่า PNI_{modified}

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สภาพที่เป็นจริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่ควรจะเป็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากค่ามากที่สุดไปค่าน้อยที่สุดดังนี้ ความฉลาดเชิงระบบ ความฉลาดเชิงกลยุทธ์ ความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง ความฉลาดเชิงบริบท ความฉลาดเชิงวิธีการสอน และฉลาดเชิงวิหัยสัมพันธ์

2. รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน องค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ การประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จในการใช้รูปแบบ องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ผลลัพธ์ คือ การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ โดยมีคุณลักษณะ 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความฉลาดเชิงระบบ (2) ด้านความฉลาดเชิงกลยุทธ์ (3) ด้านความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง (4) ด้านความฉลาดเชิงบริบท (5) ด้านความฉลาดเชิงวิธีการสอน และ (6) ด้านความฉลาดเชิงวิหัยสัมพันธ์ 2) กระบวนการบริหารสู่การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ได้แก่ (1) การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ (2) การนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ และ (3) การติดตามและประเมินผล

3. การประเมินการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบ โรงเรียนอัจฉริยะ โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the Priority Needs Index Modified (PNI_{Modified}) of the management to intelligent schools for the school administrators, 2) to develop a management model to intelligent schools for the school administrators, and 3) to evaluate the management model to intelligent schools for the school administrators under the Primary Educational Service Area in Nakhon Ratchasima. The research was conducted by using the mixed method. The research instruments were a questionnaire and an evaluation form. The samples were 297 school administrators under the Primary Educational Service Area in Nakhon Ratchasima. The data were analyzed by finding mean, standard deviation, and Priority Needs Index Modified (PNI_{Modified}).

The research findings were as follows.

1. The Priority Needs Index Modified (PNI_{modified}) of the management to intelligent schools for the school administrators according to the realistic conditions in the overall was at a high level while PNI_{modified} of the management to intelligent schools for the school administrators according to the expectation conditions in the overall was at the highest level. When the values of PNI_{modified} were organized from the highest to the lowest values, the value of the systemic intelligence was at the highest level, followed by the values of the strategic intelligence, the reflective intelligence, the contextual intelligence, the pedagogical intelligence, and the collegial Intelligence, respectively.

2. The management model to intelligent schools for the school administrators consisted of 5 components: the model objectives, the model principles, the main model components, the model evaluation, and the conditions for success in using the model. The main model components consisted of 2 parts: 1) the outcomes meaning the intelligent school consisting of 6 characteristics: (1) systemic intelligence, (2) strategic intelligence, (3) reflective intelligence, (4) contextual intelligence, (5) pedagogical intelligence, and (6) collegial Intelligence, and 2) the management process to intelligent schools: (1) regulating vision and mission, (2) leading to vision to implementation, and (3) monitoring and evaluating.

3. The evaluation of the management to intelligent schools for the school administrators under the Primary Educational Service Area in Nakhon Ratchasima showed that the management model was accurate, appropriate, and possible to be used in the overall, in each aspect, and in all aspects at a high level.

Keywords: A Model, Intelligent Schools, Primary Schools in Nakhon Ratchasima

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยภายนอกต่างส่งผลกระทบต่อองค์การการศึกษาทั้งทางความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การแข่งขันทางการศึกษา รวมไปถึงความคาดหวังทางสังคม การที่จะพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศให้เข้มแข็งและมีพลังในการที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ซึ่งเป็นเหตุให้องค์การทางการศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนอันนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา ทำให้หน่วยงาน โรงเรียนต่าง ๆ ต้องพัฒนาตัวเองเพื่อให้ทันโลกทันเหตุการณ์ที่ปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร ทำให้เกิดแนวคิดใหม่ในการพัฒนาโรงเรียนหลากหลายรูปแบบ (สมชาติ กิจยรรยง, 2556)

การที่จะทำให้เยาวชนได้รับการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับบริบทและส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ในยุคสังคมแห่งความรู้ ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานและกระบวนการทำงานใหม่ ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถแข่งขันในสังคมโลกได้ (วิจารณ์ พานิช, 2547) การจัดการศึกษาในยุคการแข่งขัน และยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องปรับรูปแบบการบริหารจัดการให้บุคลากรในโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจ ร่วมกัน เสริมสร้างพลังร่วมกันเพื่อนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้และก้าวสู่การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ (จรัส สุวรรณเวลา, 2548) โรงเรียนอัจฉริยะได้รับแนวคิดการพัฒนามาจากแนวคิดเรื่องการจัดการความรู้ (Knowledge management) คือการแสวงหาความรู้ สร้าง และใช้องค์ความรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียน เป็นโรงเรียนที่สามารถใช้สมรรถนะของบุคลากรในการเพิ่มคุณค่า และมูลค่าให้กับโรงเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงมิติด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างและการใช้ความรู้ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีการออกแบบระบบเพื่อก้าวสู่ความสำเร็จ สร้างความคิดที่เป็นระบบ เปิดเผยข้อมูลวิสัยทัศน์พันธกิจให้บุคลากรทราบ ให้เสรีภาพในการคิดการพูดและสร้างกระบวนการพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Pinchot and Pinchot, 1996) องค์การอัจฉริยะถือว่าบุคลากรในองค์การเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์การ ดังนั้นจึงต้องให้ความสำคัญใส่ใจกับความสามารถและแรงจูงใจของบุคลากรเป็นอย่างมาก เพราะคุณภาพของโรงเรียนเกิดจากการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถของบุคลากรทั้งนี้การบริหารสู่เรียนอัจฉริยะมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาแนวทางการทำงานใหม่ เทคโนโลยีใหม่ และสร้างกลไกใหม่ มีการจัดการองค์การด้วยระบบครบวงจร มีการวางแผนด้านทรัพยากร เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยี มีระบบกลุ่มงานมีการบูรณาการหน้าที่ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน คุณสมบัติทั้งหลายเหล่านี้ จะช่วยให้โรงเรียนมีความพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและถึงแม้ว่าในบางองค์การความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงจะไม่เกิดขึ้นในทันทีทันใด แต่ถ้าหากบริหารด้วยแนวคิดโรงเรียนอัจฉริยะจะสามารถนำพาองค์การก้าวสู่ความสำเร็จได้ในอนาคต (Sydanmaanl akka, 2003)

คุณลักษณะโรงเรียนอัจฉริยะของนักวิชาการส่วนใหญ่พบว่ามีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการมีวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ที่ชัดเจน การมีโครงสร้างโรงเรียนที่สนับสนุนต่อการเริ่มต้นใหม่ การจัดการคุณภาพในโรงเรียน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารทีมงาน การสร้างวิสัยทัศน์เพื่อการเรียนรู้ในองค์การ มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสูง การใช้ประโยชน์จากข้อมูลย้อนกลับและการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถส่วนที่แตกต่างกันคือเรื่องวัฒนธรรม องค์การและคุณค่าของการบริหารจัดการความสามารถในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลย้อนกลับและภาวะผู้นำตนเอง (วิจารณ์ พานิช, 2550) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะจากนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า แนวคิดของ (MacGilchrist Myers and Reed, 2004) มีความครอบคลุม

และสอดคล้องกับการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะประกอบด้วย ความฉลาดเชิงบริบท ความฉลาดเชิงกลยุทธ์ ความฉลาดเชิงระบบ ความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง ความฉลาดเชิงวิธีสอน ความฉลาดเชิงวิสัยทัศน์ ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดเชิงจิตวิญญาณ และความฉลาดเชิงจริยธรรม

การพัฒนาให้เป็นโรงเรียนอัจฉริยะ เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ และทำให้บุคลากรมีความใฝ่ที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดกระบวนการค้นคว้าใหม่ ดังนั้นการนำแนวคิดโรงเรียนอัจฉริยะ ซึ่งเป็นการบริหารโรงเรียนแนวใหม่ที่สามารถเผชิญและแก้ไขปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากภายในหรือภายนอกโรงเรียนได้ มีการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ของบุคลากรไปสู่การสร้างและใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยการดึงศักยภาพที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการนำเสนอ รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาและสถานศึกษาสังกัดอื่นได้นำไปปฏิบัติรวมทั้งยังสามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การอัจฉริยะต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Multiphase mixed methods)

ผู้วิจัยนำเสนอแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เนื้อหา การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการบันทึกลงในตารางบันทึก การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการจำเป็น สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็น ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,299 คน ตัวอย่าง ได้แก่ จำนวน 297 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด,

2556) โดยการเทียบสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา การได้มาของผู้ตอบแบบสอบถามได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .08-1.00 และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ .99 และสภาพที่ควรจะเป็นเท่ากับ .99 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Priority Needs Index (PNI^{Modified})

2. ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ร่างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยกำหนดให้ร่างรูปแบบประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ แนวทางการประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ ตามลำดับ นำร่างรูปแบบปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับร่างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ

ขั้นตอนที่ 2 วิพากษ์ร่างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาโดยใช้เทคนิคการระดมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus group discussion) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงร่างรูปแบบให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นักวิชาการ 3 คน ผู้บริหารการศึกษา 3 คน และ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร่างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 ปรับปรุงร่างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

3. ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 297 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) การได้มาของผู้ตอบแบบสอบถามได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของโรงเรียนอัจฉริยะ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความฉลาดเชิงบริบท 2) ความฉลาดเชิงกลยุทธ์ 3) ความฉลาดเชิงระบบ 4) ความฉลาดเชิงพิเคราะห์ให้ไตร่ตรอง 5) ความฉลาดเชิงวิธีการสอน 6) ความฉลาดเชิงวิสัยทัศน์ 7) ความฉลาดเชิงอารมณ์ 8) ความฉลาดเชิงจิตวิญญาณ 9) ความฉลาดเชิงจริยธรรม

องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการ

ของรูปแบบ 3) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ 4) แนวทางการประเมินรูปแบบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่ควรจะเป็นและความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่ควรจะเป็น ค่า PNI^{modified} และลำดับของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

องค์ประกอบ	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่ควรจะเป็น			ค่าPNI	ลำดับ
	\bar{X}	S	ระดับ	\bar{X}	S	ระดับ		
1. ความฉลาดเชิงบริบท	4.23	.62	มาก	4.57	.54	มากที่สุด	0.08	2
2. ความฉลาดเชิงกลยุทธ์	4.23	.66	มาก	4.59	.56	มากที่สุด	0.08	2
3. ความฉลาดเชิงระบบ	4.18	.61	มาก	4.57	.58	มากที่สุด	0.09	1
4. ความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง	4.27	.61	มาก	4.46	.56	มาก	0.08	2
5. ความฉลาดเชิงวิธีสอน	4.35	.63	มาก	4.69	.50	มากที่สุด	0.08	2
6. ความฉลาดเชิงวิสัยสัมพันธ์	4.37	.64	มาก	4.67	.49	มากที่สุด	0.07	3
7. ความฉลาดทางอารมณ์	4.46	.61	มาก	4.71	.48	มากที่สุด	0.06	4
8. ความฉลาดเชิงจิตวิญญาณ	4.40	.63	มาก	4.68	.49	มากที่สุด	0.06	4
9. ความฉลาดเชิงจริยธรรม	4.47	.61	มาก	4.72	.46	มากที่สุด	0.06	4
ภาพรวม	4.34	.63	มาก	4.65	.52	มากที่สุด	0.07	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความฉลาดเชิงจริยธรรม ($\bar{x} = 4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความฉลาดเชิงระบบ ($\bar{x} = 4.18$) สภาพที่ควรจะเป็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความฉลาดเชิงจริยธรรม ($\bar{x} = 4.72$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง ($\bar{x} = 4.46$) ส่วน ค่า PNI^{modified} โดยรวม มีค่า เท่ากับ 0.07 เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าหรือเท่ากับค่าโดยรวม มี 6 ด้าน ได้แก่ ความฉลาดเชิงระบบ มีค่าเท่ากับ .09 ความฉลาดเชิงบริบท ความฉลาดเชิงกลยุทธ์ ความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง ความฉลาดเชิงวิธีสอน มีค่าเท่ากับ .08 และ ความฉลาดเชิงวิสัยสัมพันธ์ มีค่าเท่ากับ .07

2. ผลการพัฒนาแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ ประกอบด้วย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลลัพธ์ คือ การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ โดยมีคุณลักษณะ 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความฉลาดเชิงระบบ (2) ด้านความฉลาดเชิงกลยุทธ์ (3) ด้านความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง (4) ด้านความฉลาดเชิงบริบท (5) ด้านความฉลาดเชิงวิธีสอน

และ (6) ด้านความฉลาดเชิงวิสัยสัมพันธ์ และ ส่วนที่ 2 กระบวนการบริหารสู่เป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ การนำวิสัยทัศน์และพันธกิจสู่การปฏิบัติ และการประเมินและติดตามผล 4) การประเมินรูปแบบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

องค์ประกอบของรูปแบบ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S	ระดับ	\bar{x}	S	ระดับ	\bar{x}	S	ระดับ
1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.54	.50	มากที่สุด	4.52	.50	มากที่สุด	4.37	.54	มาก
2. หลักการของรูปแบบ	4.52	.50	มากที่สุด	4.35	.55	มาก	4.30	.46	มาก
3. องค์ประกอบหลักของรูปแบบ	4.52	.52	มากที่สุด	4.47	.51	มาก	4.38	.51	มาก
4. แนวทางการประเมินผลรูปแบบ	4.47	.50	มาก	4.37	.53	มาก	4.33	.47	มาก
5. เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้	4.48	.51	มาก	4.42	.52	มาก	4.31	.49	มาก
ภาพรวม	4.50	.51	มาก	4.42	.52	มาก	4.34	.49	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ด้านความถูกต้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.50$, $S = .51$) ด้านความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, $S = .52$) และด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, $S = .49$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา สารสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นของบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า

1.1 สภาพที่เป็นจริงของบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความฉลาดเชิงระบบ รองลงมาได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือความฉลาดเชิงระบบ

1.2 สภาพที่ควรจะเป็นของบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความฉลาดเชิงจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ด้านความฉลาดทางอารมณ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง

1.3 ความต้องการจำเป็นของบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยพิจารณาจากค่า $PNI_{modified}$ มีค่าอยู่ระหว่าง .07-.09 โดยเรียงลำดับด้านจากค่ามากที่สุดไปค่าน้อยที่สุดดังนี้ 1) ความฉลาดเชิงระบบ ($PNI_{modified} = .09$) 2) ความฉลาดเชิงกลยุทธ์ 3) ความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง 4) ความฉลาดเชิงบริบท 5) ความฉลาดเชิงวิธีสอน ($PNI_{modified} = .08$) และ 6) ความฉลาดเชิงวิสัยสัมพันธ์ ($PNI_{modified} = .07$)

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ ประกอบด้วย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลลัพธ์ คือ การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ โดยมีคุณลักษณะ 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความฉลาดเชิงระบบ (2) ด้านความฉลาดเชิงกลยุทธ์ (3) ด้านความฉลาดเชิงพิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง (4) ด้านความฉลาดเชิงบริบท (5) ด้านความฉลาดเชิงวิธีสอน และ (6) ด้านความฉลาดเชิงวิสัยสัมพันธ์ และ ส่วนที่ 2 กระบวนการบริหารสู่เป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ การนำวิสัยทัศน์และพันธกิจสู่การปฏิบัติ และการประเมินและติดตามผล 4) การประเมินรูปแบบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้

3. การประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า

3.1 ความถูกต้องของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ และแนวทางการประเมินผลรูปแบบ ตามลำดับ

3.2 ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบหลักของรูปแบบ เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ แนวทางการประเมินรูปแบบ และหลักการของรูปแบบ ตามลำดับ

3.3 ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบหลักของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ แนวทางการประเมินผลรูปแบบ เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ และหลักการของรูปแบบ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาพบประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1.1 ความฉลาดเชิงจริยธรรมมีสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะที่พบว่าความฉลาดเชิงจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาให้ความสำคัญและสร้างความเข้าใจในคุณค่าของจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญวิทย์ ชุมศรี (2564) ที่ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของโรงเรียนอัจฉริยะในยุคดิจิทัล และศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนอัจฉริยะในยุคดิจิทัลพบว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพ การศึกษาเป็นผลมาจากการจัดการศึกษาที่มีการทำงานเป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการวางแผน และดำเนินงานตามแผน เพื่อทำให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม บรรลุตามจุดหมายที่กำหนดอีกทั้งเป็นที่ยอมรับของประชาชนและชุมชน โดยมีบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียนบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาจเนื่องมาจากถึงแม้ว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาให้ความสำคัญในการดำเนินของจริยธรรมแต่ก็ยังคงต้องการส่งเสริมให้ครู บุคลากร ผู้เรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเกิดความสุขจึงได้ให้ความสำคัญในการให้คุณค่าทางจริยธรรม และความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับ (MacGilchrist Myers and Reed, 2004) ที่กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องสามารถ สร้างภาพลักษณ์ของตนเองต่อสาธารณชนว่าโรงเรียนของเราคือสถาบันแห่งคุณธรรมและจริยธรรม ที่ซึ่งมีผู้บริหาร และคณะครูสามารถเป็นต้นแบบของความประพฤติด้านจริยธรรมต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลด้านการส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับเยาวเรศ ตระกูลวีระยุทธ และคณะ (2558) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขีดสมรรถนะสูงสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ การบริหารสถานศึกษาขีดสมรรถนะสูง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักการ มี 6 หลักการ ประกอบด้วย 1) หลักด้านสมรรถนะการบริหารจัดการ 2) หลักการด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 3) หลักการด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4) หลักการด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม 5) หลักการมีส่วนร่วม และ 6) หลักการด้านการกระจายอำนาจ

1.2 จากการศึกษาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI ^{modified}) ของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด นครราชสีมา พบว่า ความฉลาดเชิงระบบเป็นด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมากที่สุด อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มีความต้องการพัฒนาโรงเรียนให้มีความฉลาดทางด้านระบบโดยการวางแผนการดำเนินงานที่เน้นความรู้ความสามารถ ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการสื่อสารแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในระบบ การศึกษา ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลการเรียนรู้มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการ โดยความร่วมมือกับองค์กร ภายนอกเพื่อประเมินและพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ ถึงว่าแม้ว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาจะมีการวางแผนการดำเนินงานและการจัดสรรทรัพยากรที่มีความเหมาะสม กับกลยุทธ์ของโรงเรียนแล้ว แต่ก็ยังคงต้องเน้นความรู้ในการจัดการศึกษาอย่างมีระบบจึงเป็นสิ่งที่ควรนำมาพิจารณา และควรได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับแนวคิดของกนกอร สมปราษฎ์ (2560) กล่าวว่า ปัจจัยหลักสำคัญ ในการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารต้องเรียนรู้เพื่อนำการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถ มีความรู้ ใช้สติปัญญาและผลการวิจัยมาพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพและผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ได้รูปแบบที่มีชื่อว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนอัจฉริยะ (ISM: Intelligent School Model) โดยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ความฉลาดเชิงระบบ ความฉลาดเชิงกลยุทธ์ ความฉลาดเชิงวิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง ความฉลาดเชิงบริบท ความฉลาดเชิงวิธีสอน และความฉลาดเชิงวิสัยทัศน์ อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบทั้ง 6 ด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในด้านการเข้าใจ

และวิเคราะห์ระบบการศึกษา เพื่อปรับปรุงการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษา พิจารณาและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ของสถานการณ์ โดยการค้นหาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสถานศึกษา และดำเนินกิจการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางกลยุทธ์ในระยะยาว มีการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันกับองค์กรภายนอก โดยใช้ข้อมูลจากการติดตามและการประเมินผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และประเมินสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยส่งเสริมการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ด้วยการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงคุณภาพการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

2.2 ความฉลาดเชิงระบบเป็นด้านที่สำคัญในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกอาจเนื่องมาจาก ในการดำเนินการต่างๆ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์และประเมินระบบการศึกษาอย่างละเอียดและรอบคอบ มีการวางแผนและจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสมกับกลยุทธ์ของโรงเรียน สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2554) ที่ให้ความเห็นว่าการบริหารจัดการศึกษาตามที่ออกแบบไว้ การยึดใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร การสร้างและพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา การดำเนินการตามแผนนโยบาย และยุทธศาสตร์ที่กฎหมายและแผนพัฒนาต่าง ๆ กำหนดไว้ และการมีส่วนร่วมของทุกคนทุกฝ่ายขณะที่มีปัจจัยความสำเร็จทั้งปัจจัยภายในสถานศึกษา และปัจจัยภายนอก เช่น การตรวจสอบจากประชาชน ผู้บริหารเข้มแข็ง การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอนให้เข้าไปในวิถีชีวิต และวัฒนธรรม ของชุมชน

2.3 ความฉลาดเชิงกลยุทธ์ เป็นด้านที่สำคัญในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีความสำคัญรองลงมา อาจเนื่องมาจากความฉลาดเชิงกลยุทธ์มีความจำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์และประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก พัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาวะในยุคของการเปลี่ยน โดยการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมกันวางแผนและดำเนินการจัดการศึกษาตามกลยุทธ์ของโรงเรียน ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงกลยุทธ์ของโรงเรียนในกรณีที่พบปัญหาหรืออุปสรรคขณะดำเนินงาน และมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับชาญวิทย์ ชุมศรี (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในยุคดิจิทัล ศึกษาผลการนำกลยุทธ์การพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในยุคดิจิทัลกล่าวว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ 1) เป็นการกำหนดแนวทางหรือทิศทางในการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 2) ต้องวิเคราะห์และประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกองค์กรเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงานดำเนินการที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้มีประสิทธิภาพ 3) เป็นการบริหารที่มีกำหนดผลการปฏิบัติขององค์กรในระยะที่แน่นอนกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์

2.4 ความฉลาดเชิงวิเคราะห์ไตร่ตรองเป็นด้านที่สำคัญในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากการใช้ติดตามและการประเมินผลโดยการอิงตามเป้าหมายและมาตรฐานที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ โดยการใช้ข้อมูลจากการประเมินและการติดตามผลนำมาปรับปรุงและปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการของโรงเรียน สอดคล้องกับ แนวคิดของ Sammons, Hitman and Mortimore (1995) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนอัจฉริยะมีการบริหารอย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมโดยผู้บริหารจะมีความละเอียดรอบคอบสำหรับงานด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ โรงเรียนอัจฉริยะจะประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์ของการจัดสรรทรัพยากร เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน การจัดการกิจกรรมและ โครงการการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ โดยมีเป้าหมายที่การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ และพัฒนาความรู้

ให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน มีการกำกับติดตามผลการเรียน และคุณลักษณะผู้เรียนและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน

2.5 ความฉลาดเชิงบริบท เป็นด้านที่สำคัญในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจ และประเมินสถานการณ์ในสภาพการบริหารที่มีสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยการเชื่อมโยงความรู้ และประสบการณ์เดิมในบริบทต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญได้ สามารถจัดการกับสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินการหรือการตัดสินใจในบริบทต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับ ทินกร บัวชู (2562) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาในยุคความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ความท้าทายที่ควรตระหนักก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างไร เป้าหมายหลักในการจัดการศึกษา จึงควรเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้แล้วต่อยอดองค์ความรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานทั้งในเรื่องความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรม สามารถสร้างทีมผู้นำ การเปลี่ยนแปลงที่มองปัญหาแบบองค์รวม โดยคำนึงถึงการให้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า วิเคราะห์สภาพโรงเรียนในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับโรงเรียนในอนาคตร่วมกับครูผู้สอนบุคลากรในโรงเรียน ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนด วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน

2.6 ความฉลาดเชิงวิสัยทัศน์เป็นด้านที่สำคัญในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาซึ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอน อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีการตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนและผลการจัดการเรียนการสอน ของครูอย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและการรับรู้ความคิดเห็นของครูต่อวิธีการสอนในรูปแบบใหม่ ๆ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียนและผลการสอน ของครูได้ สอดคล้องกับ Teddlie and Reynolds (2000) ได้สรุปกระบวนการที่ทำให้เกิดเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในด้านกระบวนการสอนที่มีประสิทธิผล โดยการให้เวลาในห้องเรียนอย่างเต็มที่ มีการจัดกลุ่มและการบริหารกลุ่ม สอนโดยใช้วิธีการสอนที่ดีหรือปรับวิธีสอนที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ สอดคล้องกับ Sammons, Hitman and Mortimore (1995) ได้พัฒนารูปแบบการสร้างและการดำรงไว้ซึ่งโรงเรียนอัจฉริยะ ภายใต้ยุทธศาสตร์แบบพิมพ์เขียว และความสร้างสรรค์ มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบด้วยการมีส่วนร่วมและกำหนดเป้าหมาย องค์ประกอบของโรงเรียน อัจฉริยะ โรงเรียนอัจฉริยะจะต้องแสดงให้เห็นว่ามีระบบของการตรวจสอบที่ถูกต้อง มีการประเมินการปฏิบัติ ด้วยโรงเรียนและนักเรียน มีระบบตรวจสอบที่เข้มแข็ง ใช้ข้อมูลพิสูจน์ผลในการปฏิบัติ ส่งเสริม กำกับ ติดตาม ภายใต ความสำเร็จของนักเรียนและวางแผนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีอาชีพด้วยทีมงานและยอมรับที่จะให้พิสูจน์ ความสำเร็จจากพื้นฐานของความสำเร็จนั้น ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ สามารถวัดด้วยทีมของโรงเรียนที่กำหนด โดยผู้ปกครอง ด้วยการให้ข้อมูลที่แสดงความก้าวหน้า เกี่ยวกับผู้เรียน

2.7 ความฉลาดเชิงวิสัยสัมพันธ์ เป็นด้านที่สำคัญในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเน้นความกล้าและท้าทายที่จะนำเสนอวิธี การสอนใหม่ๆ ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศที่สนับสนุน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ โดยอาจจะมีการพัฒนาครู เพื่อให้ครูและบุคลากรได้เข้าร่วมพัฒนา ตนเองตามความสนใจ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง ชุมชน ในการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนของครู สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กล่าวถึง โรงเรียนเรียนที่มีคุณภาพสูงหรือโรงเรียนอัจฉริยะ หมายถึง โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญ เรื่อง การดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและเป็นแบบอย่างได้ มีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย สอดคล้องกับ วิรุฐ มาฆะศิริรานนท์ (2549) กล่าวถึงกระบวนการบริหารสู่องค์กรอัจฉริยะว่า 1) เป็นการเชื่อมโยงรูปแบบของการทำงานเป็นทีมเข้ากับกระบวนการในการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงแล้วเปิดโอกาสให้ทีมงานนั้นนำมาประยุกต์เข้ากับการทำงาน 2) มีการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการคิดริเริ่มและสร้างสรรค์อันเป็นผลให้เกิดศักยภาพของทีมงานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ 3) มีกระบวนการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะต้องดำเนินการด้วยความร่วมแรงร่วมใจ ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้นกว่าการแข่งขันและความเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ในโลกยุคโลกาภิวัตน์

3. การประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า ความฉลาดเชิงระบบ เป็นด้านที่มี PNI (Priority Need Index) สูงที่สุด ซึ่งหมายถึงมีความสำคัญและเร่งด่วนต่อผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ควรให้ความสำคัญในการนำด้านความฉลาดเชิงระบบไปใช้ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา โดยนำไปวางแผนการพัฒนาที่ชัดเจนและเป็นระยะยาวเพื่อการดำเนินการพัฒนาความฉลาดเชิงระบบเน้นความรู้ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ร่วมมือกับองค์กรภายนอกเพื่อประเมินและพัฒนาระบบการศึกษาวางแผนและจัดสรรทรัพยากรให้มีความเหมาะสมกับกลยุทธ์ของโรงเรียน

2. จากผลการศึกษาที่พบว่า ความฉลาดเชิงจริยธรรม เป็นด้าน ที่ค่าคะแนนเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นสูงที่สุด ซึ่งหมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มีความคาดหวังจะมีคุณลักษณะ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างความเข้าใจในคุณค่าของจริยธรรมและความซื่อสัตย์ให้แก่ผู้เรียน ผู้บริหารและครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องทางจริยธรรม มีการดำเนินงานร่วมกับผู้ปกครองชุมชนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน มีการบริหารและจัดการโดยยึดหลักการที่เน้นความสำคัญตามค่านิยมทางจริยธรรมของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยมีส่วนที่สำคัญคือการระบุถึงคุณลักษณะของโรงเรียนอัจฉริยะโดยรวม ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนั้นควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

2. ในการศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาในสถานศึกษาในจังหวัดหรือภูมิภาคอื่น ๆ เพิ่มเติม

3. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการศึกษารูปแบบในประเด็นที่มีความเฉพาะเจาะจง เช่น การบริหารสู่ความเป็นอัจฉริยะด้านวิชาการ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม และมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

4. ในศึกษารูปแบบครั้งนี้เป็นการประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา เป็นการศึกษาแบบผสมวิธีบูรณาการได้รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ที่มีการประเมินด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ดังนั้นหากจะนำรูปแบบนี้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพควรนำไปทดลองใช้จริงในสถานศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กานต์ เนตรกลาง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.สุภายู ธีระวงษ์ตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำข้อบกพร่องต่าง ๆ ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทและถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้คำแนะนำด้วยความรัก ความเมตตา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราษฎ์. **ภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2560.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2561.
- จรัส สุวรรณเวลา. **ก้าวสู่องค์กรอัจฉริยะ**. กรุงเทพฯ: สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 2548.
- ชาญวิทย์ ชุมศรี. **กลยุทธ์การพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564.
- ทินกร บัวชู. “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators,” **วารสารครุศาสตร์สาร**. 13, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562): 294-285.
- ธีระ รุญเจริญ. **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)** เพื่อปฏิรูปตรวจสอบและประเมินภายนอกรอบสาม.ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2554.
- บุญชม ศรีสะอาด. **วิธีการทางสถิติสำหรับกรวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2556.
- เยาวเรศ ตระกูลวีระยุทธ์ และคณะ. “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขีดสมรรถนะสูง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระราชูปถัมภ์**. 9, 1 (มกราคม-เมษายน 2558): 14-15.

- วิจารณ์ พานิช. **การจัดการความรู้เพื่อคุณภาพที่สมดุล**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม, 2547.
- . **ผู้บริหารองค์กรอัจฉริยะ ฉบับนักปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.), 2550.
- วีรุธ มาฆะศิรานนท์. **องค์กรเรียนรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2549.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2546.
- สมชาติ กิจยรรยง. **บุคลากรอัจฉริยะ**. กรุงเทพฯ: เพชรประกาย, 2556.
- McGilchrist, B., K. Myers and J. Rees. **The intelligent school**. 2nd ed. London: sage publication, 2004.
- Pinchot, G. and E. Pinchot. **The intelligent Organization**. Oakland: Berrett-Koehler Publishers, 1996.
- Sammons, P., J. Hillman and P. Mortimore. **Key Characteristics of Effective schools: A review of school effectiveness research**. London: Office for Standards in Education, 1995.
- Sydanmaanlakka, P. **An Intelligent Organization**. United Kingdom: Capstone, 2003.
- Teddlie, C. and D. Reynolds. **The International Handbook of School Effectiveness Research**. London: Falmer, 2000.

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy เพื่อพัฒนาผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
Effects of Research-Based Learning Management Combined With the Application
of SOLO Taxonomy to Develop Learning Achievement and Innovator Skills of the
Second Grade Students

กรรณิการ์ ลายลักษณ์¹ มนตา ตูลย์เมธากา² และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล²
Kannika Lailuck,¹ Manathar Tulmaetarkarn,² and Ittiphat Suvatanpornkul²

¹สาขาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹Educational Measurement, Evaluation, and Research, Srinakharinwirot University

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²Faculty of Education, Srinakharinwirot University

E-mail: noeykannika1994@gmail.com, matong.swu@gmail.com, Ittiphat@swu.ac.th

Received: October 14, 2023; Revised November 3, 2023; Accepted: November 6, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy 2) เพื่อประเมินทักษะนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy ตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลาดหลุมแก้ว จำนวน 17 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องวัตถุและสมบัติของวัสดุ มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.34-5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตั้งแต่ .00-.58 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องวัตถุและสมบัติของวัสดุ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.32-0.59 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.78 ค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.50-0.90 3) แบบประเมินทักษะนวัตกรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ .67-1.00 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิตินอนพาราเมตริก ใช้วิธีทดสอบแบบ Wilcoxon Signed Ranks Test และ One-sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนมีทักษะนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 12.76

คำสำคัญ: ทักษะนวัตกรรม วิจัยเป็นฐาน SOLO Taxonomy

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare the learning achievement of the second grade students on science before and after learning by using research-based learning management combined with the application of SOLO Taxonomy and 2) to evaluate innovator skills of the second grade students after learning by using research-based learning management combined with the application of SOLO Taxonomy. The samples were 17 students studying in the second grade at Watladlumkaew School. They were selected by purposive sampling. The research instruments were 1) learning management plans on the subject of science on objects and properties of materials with the mean between 4.34-5.00 and the standard deviation between .00-.58, 2) a test used to evaluate learning achievement on objects and properties of materials with the discrimination power between 0.32-0.59, the reliability of 0.78, the difficulty between 0.50-0.90, and 3) an evaluation form used to evaluate the innovator skills with the index of item objective congruence (IOC) between 0.67-1.00. The statistics used were mean and standard deviation. The hypothesis was tested by nonparametric statistics using the Wilcoxon Signed Ranks Test and the one-sample t-test.

The research findings were as follows.

1. The second grade students taught by using research-based learning management combined with the application of SOLO Taxonomy had the mean score of the learning achievement after learning higher than that before learning with the statistical significance at the level of .05.
2. The second grade students had the innovator skills at a high level with the mean score of 12.76.

Keywords: Innovator Skills, Research-Based, SOLO Taxonomy

บทนำ

ภาคีความร่วมมือเพื่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (The Partnership for 21st Century Skill) ได้กำหนดเป้าหมายและต้นแบบของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความพร้อมในการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนควรมีทักษะที่สำคัญ 3 ประการ ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) และทักษะชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของไทยที่กำหนดคุณลักษณะของนักเรียนเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE Thailand) ดังนี้ 1) นักเรียนต้องเป็นผู้เรียนรู้ (Learner Person) ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ ด้านต่าง ๆ 2) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) เป็นผู้ที่มีทักษะศตวรรษที่ 21 ทักษะดิจิทัลและเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ และ 3) เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) เป็นผู้มีความรักชาติ เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกที่ดี มีจิตสาธารณะ มีความคิดที่จะร่วมพัฒนาประเทศชาติและอยู่ร่วมกับคนในชาติได้อย่างสันติ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ที่เน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจและแก้ปัญหาสังคม การสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ (Wagner, 2018) ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนสร้างแนวคิดใหม่หรือเปลี่ยนแปลงแนวคิดเดิมอย่างสร้างสรรค์ เป็นนวัตกรรมผู้ที่สามารถตั้งคำถาม สังเกต มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีทักษะการทดลอง และเชื่อมโยงความคิดในเรื่องต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์เป็นสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถ

ของเยาวชนให้มีความเป็นนวัตกรเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ กล้าเสี่ยง ช่างสังเกต ชอบการทดลอง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถตั้งคำถาม และเชื่อมโยงความคิดในเรื่องต่าง ๆ เป็นผู้สร้างสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ดังนั้นหากครูผู้สอนสามารถพัฒนา และส่งเสริมความเป็นนวัตกรให้กับนักเรียนได้ ก็ย่อมทำให้นักเรียนสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จนเกิดเป็นผลงานสิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติ

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานมา ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะนวัตกรให้เกิดแก่นักเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้หนึ่งที่สอดคล้องตามหลักจิตวิทยา พัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์สำหรับนักเรียนในวัยประถมศึกษา และยังส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะ การใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาความรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาเป็นทักษะ พื้นฐานให้กับนักเรียน เป็นวิธีสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ และช่วยพัฒนาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยไม่มีขีดจำกัดเรื่องอายุของนักเรียน (ลัดดา ภูเกียรติ, 2552) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2553) ได้กำหนดไว้ในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ความว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและ แหล่งวิทยาการ ประเภทต่าง ๆ” และมาตรา 30 “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่ใช้วิจัยเป็นฐานมีพื้นฐานจากฐานความคิดและความเชื่อของกลุ่มทฤษฎีสรณนิยม (Constructivism) ที่เน้นว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้างความรู้ จากความสัมพันธ์จากสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เป็นวิธีการสอนเน้นกระบวนการสร้างความรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยครูใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน กล่าวคือนักเรียนเรียนรู้ ด้วยการกระทำหรือทำวิจัยเพื่อสร้างความรู้ ค้นหาความรู้จากการลงมือปฏิบัติของตนเอง (ทิศนา แคมมณี, 2546) นักเรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์อย่างเน้นกระบวนการ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทุกขั้นตอน นักเรียน ทำกิจกรรมที่หลากหลาย มีทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และทักษะการคิดที่เป็นระบบ เปลี่ยนบทบาทของนักเรียน จากการเป็นผู้รับความรู้เป็นการเรียนรู้แบบหลากหลาย สามารถลงมือปฏิบัติได้และแก้ปัญหาได้จริง ได้ฝึกทักษะ การสังเกต การตั้งคำถามเปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์สร้างการยอมรับ เปิดใจ พุดคุยและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับเพื่อนภายในกลุ่ม ต่อยอดสู่การทดลองที่สร้างจากการผสมผสานความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของนวัตกร (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2557) ซึ่งทักษะสำหรับนวัตกร ซึ่งประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ 1) การตั้งคำถาม การรู้จักตั้งคำถามต่อสิ่งที่พบเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจและต่อยอดความคิด ในการหาคำตอบ 2) การสังเกต ความสามารถในการสังเกตสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว อย่างละเอียด 3) การมีปฏิสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นให้เข้าใจได้ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ 4) การทดลอง เป็นความสามารถในการออกแบบการทดลอง ทำการทดลอง และบันทึกผลจากการทดสอบ ได้อย่างถูกต้อง และ 5) การเชื่อมโยงความคิด เป็นความสามารถที่นักเรียนในการเชื่อมโยงความคิดโดยใช้ประสบการณ์ และความรู้ เพื่อให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ รวมไปถึงความสามารถในการสร้าง ผลงานหรือชิ้นงาน ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่เป็นไปได้ (Dyer, Gregersen and Chistensen, 2011) นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่แสดงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ซึ่งส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ (มานิต กิรตินิตยา, 2552) และพัฒนาทักษะนวัตกร (Sulistiyono et al, 2020) ส่วนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy เป็นการนำ SOLO Taxonomy (Structure of Observed Learning Outcome Taxonomy)

หรือโครงสร้างลักษณะผลการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเกต โดยผู้เสนอแนวคิดคือบิกส์และคอลลิส (Biggs and Collis) มาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าพวกเขากำลังทำอะไรอยู่ จะไปได้ดีเพียงใด และขั้นตอนต่อไปในการเรียนของพวกเขาเป็นอย่างไร ทำให้การวิเคราะห์การเรียนรู้ผู้เรียนแต่ละคนชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะผู้สอนทราบว่านักเรียนอยู่ในระดับขั้นใดของพัฒนาการ และในระดับขั้นของพัฒนาการนั้น ก็ยังสามารถพิจารณาต่อไปได้อีกว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับใด ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นผลดีต่อครูผู้สอนนักวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์และพัฒนาให้นักเรียนได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น

ในฐานะผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ทำให้ผู้วิจัยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะนวัตกรรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy
2. เพื่อประเมินทักษะนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment Research) ที่ใช้แบบแผนการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มและมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One group pretest-posttest design) โดยใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร

นักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2566 จำนวน 1,825 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกับประชากร คือเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อีกทั้งประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการคำนวณจากโปรแกรม G*Power Version 3.1.9.7 โดยกำหนดสถิติ Means : Wilcoxon Signed Ranks Test และประเภทการวิเคราะห์อำนาจการทดสอบโดยผู้วิจัยเลือกการกำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมก่อนการวิจัย (A priori: Compute required sample size-given $(L, and effect size)$ การทดสอบแบบทางเดียว (One tail) ผู้วิจัยกำหนดค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยของ (Sulistiyono et al, 2020) ได้ค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.89 กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 และระบุอำนาจการทดสอบที่ 0.95 ทำให้ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 16 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดตัวอย่างอีก 1 คน เพื่อเป็นการป้องกันอัตราการขาดหายของตัวอย่างและเพื่อให้ผู้วิจัยสามารถปฏิบัติกรทดลองในสถานการณ์จริงได้ รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 17 คน เนื่องจากนักเรียน ทั้งหมดในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลาดหลุมแก้ว มีเพียงหนึ่งห้องเรียนและมีจำนวน 17 คน

ตัวแปรที่ศึกษา**ตัวแปรต้น**

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy

ตัวแปรตาม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องวัตถุและสมบัติของวัสดุ
2. ทักษะนวัตกรรม

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องวัตถุและสมบัติของวัสดุ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามคุณภาพและความเหมาะสมของค่าเฉลี่ยจากมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยที่ค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมมีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ยอมรับว่าแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ พบว่ามีค่าเฉลี่ย) ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ 4.34-5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง (S) 0.00-0.58 ซึ่งอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องวัตถุและสมบัติของวัสดุ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .32-.59 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .50 - .90

3. แบบประเมินทักษะนวัตกรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .67-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลาดหลุมแก้ว (Pre-test) ก่อนการใช้องค์การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy จำนวน 17 คน

2. ผู้วิจัยดำเนินการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะนวัตกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลาดหลุมแก้ว จำนวน 17 คน ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 8 สัปดาห์ โดยทำการสอนสัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 60 นาที รวมทั้งหมด 16 คาบ

3. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) และประเมินทักษะนวัตกรรมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 17 คน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy เนื่องจากเป็นการวัดทักษะปฏิบัติที่ไม่ได้ผ่านการจัดกระทำหรือเรียนรู้มาก่อน จึงไม่สามารถวัดก่อนได้

4. เก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการวิจัย เอกสาร ภาพถ่าย ผลการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนการวิเคราะห์ผลต่อไป

5. สรุปผลและอภิปรายผล จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย () และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. การวิเคราะห์สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิตินอนพาราเมตริก (Nonparametric Statistics) ใช้วิธีทดสอบแบบ Wilcoxon Signed Ranks Test และ One-sample t-test
3. การวิเคราะห์ทักษะนวัตกรรมโดยใช้เกณฑ์ของปรัชญา ซีอัสตย์ (2563)

ผลการวิจัย

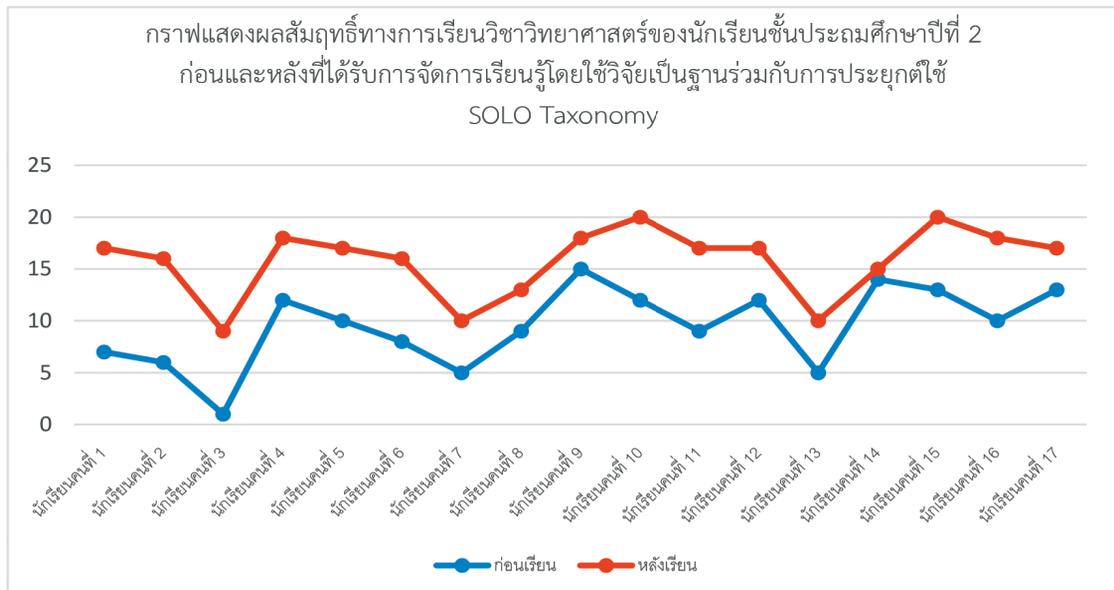
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากเครื่องมือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Nonparametric Test แบบ Wilcoxon signed Rank test ผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	Rank	N	Mean rank	Sum of Ranks	P-Value
หลังเรียน-ก่อนเรียน	Negative Ranks	0	.00	.00	.000**
	Positive Ranks	17	9.00	153.00	
	Ties	0			
	Total	17			

.00** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพที่ 1 กราฟแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะวัตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy

ผลการประเมินทักษะวัตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy พบว่า ทักษะวัตรของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ย) 12.76 คิดเป็นร้อยละ 85.10 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะวัตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy กับเกณฑ์ (ร้อยละ 70)

ทักษะวัตร	n	\bar{x}	S	t	P-Value
หลังเรียน	17	12.76	1.25	5.81*	.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะวัตรที่นักเรียนมีการปฏิบัติสูงสุดที่สุด คือ ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 94.12) รองลงมาคือ ทักษะการสังเกต อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 90.20) ทักษะการเชื่อมโยง อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 88.24) ทักษะการตั้งคำถาม อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 82.35) ทักษะการทดลอง อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70.59) ตามลำดับ และมีทักษะวัตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 85.10) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทักษะวัตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy (รายด้าน)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนพฤติกรรมกรปฏิบัติ		การแปลผล
	คะแนน	ร้อยละ	
ทักษะการตั้งคำถาม	42	82.35	ระดับมาก
ทักษะการสังเกต	46	90.20	ระดับมาก
ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์	48	94.12	ระดับมาก
ทักษะการทดลอง	36	70.59	ระดับมาก
ทักษะการเชื่อมโยง	45	88.24	ระดับมาก
คะแนนทั้งหมด	217	85.10	ระดับมาก

ช่วงคะแนน

70.00-100.00 คะแนน

31.00-69.99 คะแนน

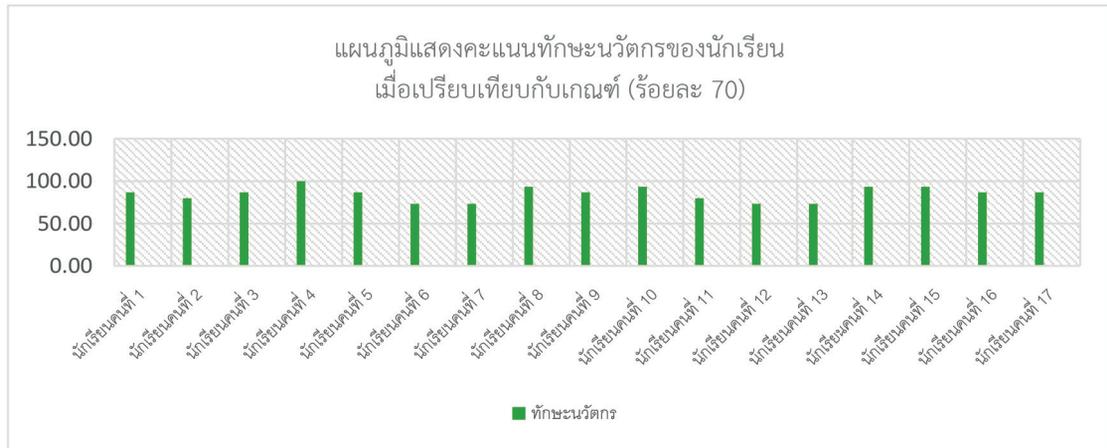
0.00-30.99 คะแนน

ทักษะวัตร

มีทักษะวัตรอยู่ในระดับมาก

มีทักษะวัตรอยู่ในระดับปานกลาง

มีทักษะวัตรอยู่ในระดับน้อย

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงคะแนนทักษะนวัตกรของนักเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์

การประเมินทักษะนวัตกร หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy ผู้วิจัยดำเนินการประเมินทักษะนวัตกรจากการสังเกต พฤติกรรมในการเรียน และการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินทักษะนวัตกร พบว่าทักษะนวัตกร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 จำนวน 17 คน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy มีอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70 ขึ้นไป) ผลปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทักษะนวัตกร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy (รายบุคคล)

ลำดับที่	ทักษะการตั้งคำถาม	ทักษะการสังเกต	ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์	ทักษะการทดลอง	ทักษะการเชื่อมโยง	ร้อยละ	ระดับทักษะนวัตกร
1	3	2	3	2	3	86.67	ระดับมาก
2	2	2	3	2	3	80.00	ระดับมาก
3	2	3	3	2	3	86.67	ระดับมาก
4	3	3	3	3	3	100.00	ระดับมาก
5	3	3	2	2	3	86.67	ระดับมาก
6	2	3	2	2	2	73.33	ระดับมาก
7	2	2	2	2	3	73.33	ระดับมาก
8	3	3	3	2	3	93.33	ระดับมาก
9	3	3	3	2	2	86.67	ระดับมาก
10	3	3	3	2	3	93.33	ระดับมาก
11	2	3	3	2	2	80.00	ระดับมาก

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทักษะนวัตกร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy (รายบุคคล) (ต่อ)

ลำดับที่	ทักษะการตั้งคำถาม	ทักษะการสังเกต	ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์	ทักษะการทดลอง	ทักษะการเชื่อมโยง	ร้อยละ	ระดับทักษะนวัตกร
12	2	2	3	2	2	73.33	ระดับมาก
13	1	2	3	2	3	73.33	ระดับมาก
14	3	3	3	2	3	93.33	ระดับมาก
15	3	3	3	2	3	93.33	ระดับมาก
16	3	3	3	2	2	86.67	ระดับมาก
17	2	3	3	3	2	86.67	ระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy มีทักษะนวัตกรอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70 ขึ้นไป)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เนื่องจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น การทดสอบด้านความรู้ ซึ่งจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy ซึ่งเป็นการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการกระทำหรือทำวิจัยเพื่อสร้างความรู้ ค้นหาความรู้จากการลงมือปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากความสนใจและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง และมีการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy มาเป็นแนวทางการประเมินความสามารถและความเข้าใจของนักเรียน และนำมาออกแบบกิจกรรมบูรณาการร่วมกันเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาไปถึงขั้นตามระดับการตอบสนองของ SOLO Taxonomy

2. การประเมินทักษะนวัตกรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy

จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะนวัตกรรมของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด การตั้งคำถาม การค้นหาเหตุผล เกิดความเข้าใจในคำตอบ ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว อีกทั้งส่งเสริมให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ กระบวนการคิดที่ได้จากการเรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการทดลองสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ ตลอดจนยังช่วยให้เกิดกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีทักษะที่สำคัญในการสืบค้นข้อมูล มีการทำงานเป็นกลุ่ม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะนวัตกรรม สอดคล้องกับ จิราภร คุ่มมณี (2561) ที่กล่าวว่า นวัตกรรม เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความสามารถในการตั้งคำถาม มีความคิดริเริ่ม มุ่งมั่นอดทน ช่างสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว มีความรอบรู้หลากหลายและนำความรู้เหล่านั้นมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเพื่อสร้างสรรค์ กระบวนการแก้ปัญหาหรือคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ดีขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Kieu (2017) ที่กล่าวถึงนวัตกรรมว่า เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะริเริ่มคิดเรียนรู้ และลงมือทำในสิ่งที่แปลกใหม่ ทำในสิ่งที่แตกต่างหรือทำสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน มีความรับผิดชอบในตนเอง และผู้อื่น รู้จักการตั้งคำถาม ช่างสังเกต มีความสงสัยใคร่รู้ กระตือรือร้น รู้จักการทดลองประสบการณ์ใหม่ ๆ และทดสอบความคิดใหม่ ๆ ตลอดจนมีความสามารถในการเชื่อมโยงความคิดระหว่างคำถามหรือปัญหา โดยการสอบถาม สังเกต การทดลองและสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับที่เพ็ญศรี สีนลารัตน์ (2557) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นแนวทางหนึ่งเพื่อฝึกทักษะและคุณลักษณะของนักเรียนให้มีพื้นฐานทางการคิดประดิษฐ์งานหรือมีทักษะนวัตกรรม เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการสังเกต ตั้งคำถามในการแสวงหาความรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ตั้งอยู่บนฐานของข้อมูลและเหตุผล มีวิจารณญาณ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้ฝึกการมีปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยน ความรู้กับผู้อื่นตลอดจนสามารถสร้างสรรค์และเกิดนวัตกรรมได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ เป็นทักษะนวัตกรรมที่มีคะแนนสูงสุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมใน การสร้างสรรค์ผลงานการประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการทำงาน เกิดการสื่อสารกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับข้อมูลจากคนอื่น นอกจากนี้ ตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองยังเป็นนักเรียนห้องเรียนเดียวกัน ทำให้นักเรียนรู้จักกัน มีความใกล้ชิด มีความสนิทสนม ไม่จำเป็นต้องอาศัยการปรับตัวกับเพื่อนคนอื่นใหม่ ส่งผลให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่มีความเขินอาย สอดคล้องกับ Fullan (2008) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญของนักเรียนที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต จะต้องประกอบด้วย 6 ทักษะสำคัญ ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ ทักษะการร่วมมือ (Collaboration) เป็นความสามารถในการทำงานร่วมกันและประสานกันเป็นทีม เป็นศาสตร์และศิลป์ที่จำเป็นในการทำงาน เป็นการใช้บุคลิกภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการ การแก้ปัญหาและการตัดสินใจร่วมกันของทีมมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับเกริก ท่วมกลาง (2555) ที่กล่าวว่า แนวคิดที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการเรียนใช้กระบวนการกลุ่มเป็นการส่งเสริมและฝึกฝนทักษะการสื่อสาร การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี อันเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย และผู้เรียนสามารถรู้ถึงผลการเรียนของตนเอง และยังสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2555) ที่กล่าวถึงแนวคิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียนและนักเรียนกับสภาพแวดล้อม ในการจัดการเรียนการสอนต้องนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มจึงเป็นแนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งนำมาสู่การจัดการระบบการผลิตสื่อออกมาในรูปของชุดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่ได้กำหนดบทบาทของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ว่า นักเรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู อีกทั้งต้องมีการกำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองด้วย

ส่วนทักษะการทดลองมีคะแนนต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานมีค่อนข้างจำกัด โดยจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพียงสัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 60 นาที ส่งผลให้นักเรียนไม่มีเวลาที่จะได้ทดลองนำวัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการใหม่ ๆ มาทดลองใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบกับวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้บางอย่างค่อนข้างมีราคาสูง ดังนั้นนักเรียนจึงไม่สามารถลองผิดลองถูกในการใช้วัสดุอุปกรณ์หลาย ๆ อย่างได้ อีกทั้งในการทำงานยังมีบางกลุ่มไม่สามารถทำงานได้ตามเวลาหรือตามขั้นตอนที่กำหนด จึงควรให้นักเรียนได้มีโอกาสวางแผนการทำงานตามขั้นตอนที่ นักเรียนกำหนดขึ้นตามความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับทฤษฎี แคมมณี (2555) ที่กล่าวว่า การทดลองนั้นต้องใช้เวลามาก ในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน ประกอบกับมีอุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุค่อนข้างมีค่าใช้จ่ายสูงด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ในการจัดการเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการประเมินตนเอง และสะท้อนความคิด จากการทำกิจกรรมร่วมกันเพิ่มขึ้นในทุกขั้นตอนของกระบวนการของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ SOLO Taxonomy แต่ผู้สอนพึงระวัง ในบางครั้งการประเมินตนเองของนักเรียน อาจไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ดังนั้นควรต้องชี้แจงและอธิบายลำดับขั้นของ SOLO Taxonomy ให้นักเรียนเข้าใจ เป็นอย่างดีก่อน และมีการสะท้อนผลให้นักเรียนรับรู้ถึงความสามารถของตนเองด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนในระดับช่วงชั้นอื่น ๆ เพิ่มขึ้น และจะได้ทราบถึงความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่าเหมาะสมกับระดับชั้นอื่นหรือไม่

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาณิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธการ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพิทธ์ สุวทันพรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจข้อบกพร่องต่าง ๆ ของปริญญาณิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่าน ในทุกกำลังใจและความเสียสละทั้งเวลา ความรู้ ความเอาใจใส่ และความเมตตาที่ทำให้ศิษย์คนนี้สามารถทำปริญญาณิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

และกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ย่า ยาย นางสาวซาริยา ลิตชลธาร และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่สำคัญเสมอมาในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรกเริ่มจนจบจนนำมาซึ่งความสำเร็จของผู้วิจัยในวันนี้

เอกสารอ้างอิง

เกริก ท่วมกลาง. การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์, 2555.

จิราภร คุ่มมณี. การเรียนรู้แบบสะเต็มเกมมิฟิเคชันเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านนวัตกรรมสร้างสรรค์ของนวัตกรรมอาชีวศึกษา.

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 15, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2561): 169-177.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. การทดลองประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 5, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2555): 8-20.
- ทีศนา แชมมณี. *ศาสตร์การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.
- . ทีศนา แชมมณี. *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ไพฑูริย์ สินลารัตน์. *ครูในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.), 2557.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 116 ตอนที่ 74ก. หน้า.1-28. 19 สิงหาคม 2553.
- มานิต กิรินิตยา. *การพัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องวัสดุและสมบัติของวัสดุสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- ลัดดา ภูเกียรติ. *การสอนแบบโครงงานและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน: งานที่ครูประถมทำได้*. กรุงเทพฯ: สาขะแอนด์ซันพรีนติ้ง, 2552.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. *กระบวนการค้นหาคำใหม่การ Mentor and Coaching ในสังคมสื่อสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2557.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551.
- Dyer, J. H., H. B Gregersen and C. M. Chistensen. *The innovator's DNA: Mastering the five skills of disruptive Innovators*. (online) 2011. (cited 18 August 2021). Available from: <https://www.iimidr.ac.in/wp-content/uploads/Vol.-4-Issue-3-Full1.pdf>
- Fullan, M. *The six secrets of change*. San Francisco: Jossey-Bass, 2008.
- Kieu. *8 skills that make a successful innovator*. (online) 2017. (cited 22 April 2021). Available from: [https://sociable.co/business/innovation-](https://sociable.co/business/innovation-HYPERLINK) HYPERLINK https://sociable.co/business/innovation-8-skills/?fbclid=IwAR1uWVizjg-64YK3-bV1kKbUoF0uz5Rq9Uj_NMV-H89os8N-_i6g-72Jlch4
- Sulistiyono, B., et al. *Students' creative-innovative thinking skill in solving rainbow antimagic coloring under research based learning model*. (online) 2020. (cited 23 August 2022). Available from: <https://www.researchgate.net/publication/350329424> The analysis of students' creativeinnovative thinking skills in solving total dominator coloring under the implementation of research-based learning model
- Wagner, T. *The making of young people who will change the world*. (online) 2018. (cited 5 May 2021). Available from: <https://www.tonywagner.com/news/creating-innovators>

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมฟิเคชัน
ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม ของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแบบแผนการทดลองแบบสี่กลุ่มของโซโลมอน
Effects of Problem-Based Learning Mangement Combined with Flipped
Classroom Concepts and Gamifications on Computational Thinking Skills
and Programming Ability of the Seventh Grade Students Using Solomon
Four-Group Experimental Design

ซารียาล ชิตชลธาร¹ สุรชัย มีชาญ² และอรอุมา เจริญสุข²
Sareeyal Chitchonlatan,¹ Surachai Meechan,² and Ornuma Charoensuk²

¹สาขาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹Educational Measurement, Evaluation, and Research, Srinakharinwirot University

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²Faculty of Education, Srinakharinwirot University

E-mail: sareeyal.riam@g.swu.ac.th, surachaim@g.swu.ac.th , o_charoensuk@hotmail.com

Received: October 25, 2023; Revised November 26, 2023; Accepted: November 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียน
ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน และ 2) เปรียบเทียบผลการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมฟิเคชัน กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา
เป็นฐานแบบปกติ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถ
ในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน ด้วยแบบแผนการทดลองแบบสี่กลุ่มของโซโลมอน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 140 คน โดยใช้ในการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม
2 กลุ่ม กลุ่มละ 35 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียน
กลับด้าน และเกมฟิเคชัน 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติ 3) แบบวัดทักษะการคิดเชิงคำนวณ
4) แบบวัดความสามารถในการเขียนโปรแกรม สถิติที่ใช้ ได้แก่ 1) สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน 2) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามแบบสองทาง และ
การวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า

1. อิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียน ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ
และความสามารถในการเขียนโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมหลังเรียนของนักเรียน
กลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมทั้ง 4 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัญหาเป็นฐาน แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เกมฟิเคชัน ทักษะการคิดเชิงคำนวณ ความสามารถในการ
เขียนโปรแกรม แบบแผนการทดลองสี่กลุ่มของโซโลมอน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the interaction between the learning management methods and the evaluation of learning achievement before learning affecting computational thinking skills and programming ability of the students and 2) to compare between the effects of the problem-based learning management combined with flipped classroom concepts and gamifications and the regular problem-based learning management of the seventh grade students on computational thinking skills and programming ability of the students using Solomon four-group experimental design. The samples used in this research were 140 students studying in the seventh grade. They were randomized by cluster sampling. They were divided into four groups: two groups for the experimental groups and two groups for the control groups. Each group consisted of 35 students. The research instruments were 1) a lesson plan based on the problem-based learning management combined with flipped classroom concepts and gamifications, 2) a lesson plan based on the regular problem-based learning management, 3) a test used to evaluate computational thinking skills and 4) a test used to evaluate programming ability. The statistics used were 1) descriptive statistics: mean and standard deviation and 2) the statistics used to test the hypothesis: two-way multivariate analysis of variance (Two-way MANOVA) and an analysis of Variance (ANOVA).

The research findings were as follows.

1. The influence of the interaction between the learning management methods and the evaluation of the learning achievement before learning affected the computational thinking skills and programming ability with the statistical significance at the level of .05.
2. The means of the computational thinking skills and the programming ability of the students in four groups, two experimental groups and two control groups, were different with the statistical significance at the level of .05.

Keywords: Problem-Based, Flipped Classroom Concepts, Gamifications, Computational Thinking Skills, Programming Ability, Solomon Four-Group Experimental Design

บทนำ

ปัจจุบันมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและนวัตกรรม ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถส่งเสริมการคิดเชิงคำนวณและการเขียนโปรแกรม แก่นักเรียนไว้หลากหลายรูปแบบ แต่การจัดการเรียนรู้นั้นต้องมีกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดกระบวนการคิด มีทักษะในการแก้ปัญหาสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนและเป็นระบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และยังพบว่าการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้สามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงคำนวณแก่นักเรียนให้สูงขึ้น (ชัยภัทร ลูกบัว, 2563; โชคดีกา สงคราม, 2562; ณัฐธิดา กัลยาประสิทธิ์, 2564; ยุภารัตน์ พิษสิงห์, 2564) ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนสามารถเข้าใจปัญหา

และหาแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อช่วยพัฒนาให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้จริง สามารถเรียนรู้และแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง (ยุภารัตน์ พิซสิงห์, 2564) และจากการศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถแก้ปัญหาระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ พบว่ารูปแบบการสอน ที่มักได้รับความนิยมนั้นแพร่หลาย คือการจัดการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Learning) เป็นการจัดการ เรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ระยะเวลาที่ใช้ในการบรรยายน้อยลง ช่วยเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมในห้องเรียนได้มากขึ้น มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยเป็นส่วนเสริม ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาได้อย่างไร้ขีดจำกัด สามารถศึกษาได้ในทุกที่ ทุกเวลา (วิจารณ์ พานิช, 2556) อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน คือเมื่อนักเรียนศึกษาด้วยตนเองที่บ้านทำให้นักเรียนไม่มีแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากไม่มีครูคอยชี้แนะหรือคอยกำกับ ไม่ได้เรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน นักเรียนจะขาดสมาธิในการเรียน (สุพัตรา อุดมั่ง, 2558) และจากการศึกษา พบว่า เกมมิฟิเคชัน เป็นการออกแบบการเรียนรู้ที่สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนหลายด้าน เช่น การเสริมสร้างจินตนาการ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชั้น เรียน ช่วยสร้างแรงจูงใจ รวมทั้งยังเพิ่มความสนใจ และมีความผูกพันในการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ (ชนัดถ์ พูนเดช และธนิดา เลิศพรกุลรัตน์ 2559)

การศึกษารูปแบบของการวิจัยเชิงทดลองทางการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มักใช้รูปแบบการวิจัยที่เป็นการ นำระหว่าง 2 กลุ่ม มาทำการเปรียบเทียบกัน โดยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำการสอบก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งในการทดสอบก่อนการทดลอง อาจทำให้ผลที่ได้จากการทดลองอาจเป็นผลที่เกิดจากตัวแปรแทรกซ้อนในการวิจัย ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยขาดความเที่ยงตรงภายในและภายนอกบางประการของการวิจัยได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการออกแบบ การวิจัยเชิงทดลองแบบสีกกลุ่มของโซโลมอน สืบเนื่องจากเป็นรูปแบบการวิจัยที่ช่วยกำจัดอิทธิพลจากตัวแปรแทรกซ้อน ที่จะส่งผลต่อตัวแปรตาม และอาจทำให้ผลของการวิจัยคลาดเคลื่อนได้ รูปแบบการทดลองนี้มีการพิสูจน์หลายรูปแบบ จึงทำให้ผลการทดลองที่ได้มาจากตัวจัดกระทำอย่างแท้จริง และน่าเชื่อถือมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ (ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์, 2551) โดยที่มีงานวิจัยที่ใช้แบบแผนการทดลองแบบสีกกลุ่มของโซโลมอน และพบว่าผลการวิจัย สามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนในเรื่องของการวัดผลก่อนเรียนได้ (เฟื่องลัดดา จิตจักร, 2558; เจนจิรา เกียรติสินทรัพย์, สาริณี โต้ะทอง และทานตะวัน แยมบุญเรือง, 2563)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิด ห้องเรียนกลับด้าน และเกมมิฟิเคชันที่มีต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรม ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้จัดการทดลองแบบแผนการทดลองสีกกลุ่มของโซโลมอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถ พัฒนาทักษะการบวนการคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีระเบียบแบบแผนมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่มีต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และ เกมมิฟิเคชัน กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อทักษะ การคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน ด้วยแบบแผนการทดลองแบบสีกกลุ่ม ของโซโลมอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ที่เรียนรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 280 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์อำนาจการทดสอบ (Power Analysis) การกำหนดค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.67 ค่าระดับนัยสำคัญที่ .05 และอำนาจการทดสอบเท่ากับ 0.95 (นลิน คำแน่น, 2562) โดยใช้โปรแกรม G*Power version 3.1.9.4 (Faul et al, 2007) ในการคำนวณซึ่งได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 26 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองสี่กลุ่มของโซโลมอน ซึ่งเพียงพอต่อขนาดตัวอย่างที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงสุ่มนักเรียนที่เรียนรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มาจำนวน 4 ห้อง รวมทั้งหมด 140 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งนักเรียนแต่ละห้องมีการคละความสามารถภายในห้องเรียน ทำการสุ่มห้องเรียนจากประชากร 4 ห้องเรียน (Random Selection) จากนั้นสุ่มห้องเรียนเพื่อเข้ากลุ่ม (Random Assignment) โดยการแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 2 ห้องเรียน และสุ่มการจัดกระทำแก่ห้องเรียน (Random treatment) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม

แบบแผนการวิจัย: แบบแผนการทดลองที่แท้จริง (true experimental design) แบบแผน 4 กลุ่มของโซโลมอน (Solomon four group design)

Random Assignment	กลุ่มทดลองที่ 1 (E_1)	Obs _{1E}	T_x	Obs _{2E}
	กลุ่มควบคุมที่ 1 (C_1)	Obs _{1C}	-	Obs _{2C}
	กลุ่มทดลองที่ 2 (E_2)	-	T_x	Obs _{2E}
	กลุ่มควบคุมที่ 2 (C_2)	-	-	Obs _{2C}

กลุ่มทดลองที่ 1 คือ กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมพีเคเซ็น ที่มีการวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มควบคุมที่ 1 คือ กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติ ที่มีการวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มทดลองที่ 2 คือ กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมพีเคเซ็น มีการวัดผลหลังเรียนอย่างเดียว

กลุ่มควบคุมที่ 2 คือ กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติที่มีการวัดผลหลังเรียนอย่างเดียว

ตัวแปรที่ศึกษา**ตัวแปรต้น**

1. วิธีการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมพีเคชัน และวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติ

2. การวัดผลก่อนเรียน ได้แก่ มีการวัดผลก่อนเรียน และไม่มีการวัดผลก่อนเรียน

ตัวแปรตาม

1. ทักษะการคิดเชิงคำนวณ

2. ความสามารถในการเขียนโปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมพีเคชัน มีผลการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ตั้งแต่ 4.88-4.98 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ตั้งแต่ .12-.04 และ 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติ มีผลการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ตั้งแต่ 4.60-4.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ตั้งแต่ 0.34-0.55

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบวัดทักษะการคิดเชิงคำนวณ เป็นแบบปรนัยเชิงสถานการณ์ จำนวน 4 สถานการณ์ 16 ข้อย่อย พบว่า มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ .41-.72 ค่าอำนาจจำแนก (D) ตั้งแต่ .27-.77 ค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค เท่ากับ 0.89 และมีค่าดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การให้คะแนน จากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) มีค่าตั้งแต่ .74-.90 และ 2) แบบวัดความสามารถในการเขียนโปรแกรม เป็นแบบทดสอบปฏิบัติและเป็นข้อคำถามเชิงสถานการณ์ จำนวน 3 สถานการณ์ 6 ข้อย่อย พบว่ามีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ .26-.63 ค่าอำนาจจำแนก (D) ตั้งแต่ .21-.81 และมีค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค เท่ากับ 0.90 และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของเกณฑ์การให้คะแนน มีค่าตั้งแต่ .80-.84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการวัดผลก่อนเรียนกับนักเรียนตัวอย่าง จำนวน 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มควบคุมที่ 1 เพื่อวัดทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม ก่อนจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านและเกมพีเคชัน แก่นักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติ แก่นักเรียนกลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม เป็นระยะเวลา 7 สัปดาห์ 14 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที

3. ทำการวัดผลหลังเรียนกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้ง 4 กลุ่ม โดยใช้แบบวัดทักษะการคิดเชิงคำนวณ และแบบวัดความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน

4. ตรวจสอบความถูกต้อง และให้คะแนนตามเกณฑ์ของการวัด แล้วจึงนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผล และอภิปรายผล ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบสองทาง (Two-way MANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณและคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้

1.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มควบคุมที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของทักษะการคิดเชิงคำนวณเท่ากับ 22.91 และ 22.74 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.51 และ 4.12 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ 2 มีค่าสูงที่สุด เท่ากับ 39.06 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มควบคุมที่ 1 และกลุ่มควบคุมที่ 2 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 38.86, 32.49 และ 32.37 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.73, 3.74, 2.43 และ 2.24 ตามลำดับ

1.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มควบคุมที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของความสามารถในการเขียนโปรแกรม เท่ากับ 12.80 และ 12.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.88 และ 2.87 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 มีค่าสูงที่สุด เท่ากับ 23.51 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มควบคุมที่ 2 และกลุ่มควบคุมที่ 1 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.23, 18.00 และ 17.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.80, 3.56, 1.75 และ 1.65 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนทักษะการคิดเชิงคำนวณ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	n	คะแนนทักษะการคิดเชิงคำนวณ ก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 48)		คะแนนทักษะการคิดเชิงคำนวณ หลังเรียน (คะแนนเต็ม 48)	
			S		S
ทดลองที่ 1	35	22.91	3.51	38.86	3.74
ทดลองที่ 2	35	-	-	39.06	3.73
ค่าเฉลี่ย	70	22.91	3.51	38.96	3.74
ควบคุมที่ 1	35	22.74	4.12	32.49	2.43
ควบคุมที่ 2	35	-	-	32.37	2.23
ค่าเฉลี่ย	70	22.74	4.12	32.43	2.33

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสามารถในการเขียนโปรแกรม ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	n	คะแนนความสามารถในการเขียน โปรแกรมก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 30)		คะแนนความสามารถในการเขียน โปรแกรมหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30)	
			S		S
ทดลองที่ 1	35	12.80	2.87	23.51	2.80
ทดลองที่ 2	35	-	-	22.23	3.56
ค่าเฉลี่ย	70	12.80	2.87	22.87	3.18

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสามารถในการเขียนโปรแกรม ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ต่อ)

กลุ่ม	n	คะแนนความสามารถในการเขียนโปรแกรมก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 30)		คะแนนความสามารถในการเขียนโปรแกรมหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30)	
			S		S
ควบคุมที่ 1	35	12.34	2.86	17.14	1.65
ควบคุมที่ 2	35	-	-	18.00	1.75
ค่าเฉลี่ย	70	12.34	2.86	17.57	1.70

2. ผลวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน

ก่อนการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบสองทาง (Two-way MANOVA) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น โดยผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามโดยใช้สถิติ Bartlett's Test พบว่าตัวแปรตามทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรโดยใช้ Box's M Test พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของ ตัวแปรระหว่างกลุ่มของนักเรียนทั้ง 4 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น (ดังนั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ Pillai's Trace ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล) และจากกาตรวจสอบความ เท่าเทียมของความแปรปรวนของตัวแปรในแต่ละตัวแปรตามโดยใช้ Levene's Test พบว่า มีความแปรปรวนแตกต่างกันในแต่ละวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากการศึกษา พบว่า อิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียน ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่อิทธิพลของวิธีการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อิทธิพลของการวัดผลก่อนเรียนส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่ส่งผลต่อทักษะ การคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน

Effect	Multivariate Test	Value	F	Hypothesis df	Error df	p-value
วิธีการจัดการเรียนรู้	Pillai's Trace	0.585	95.067	2	135	0.000
	Wilks' Lambda	0.415	95.067	2	135	0.000
	Hotelling's Trace	1.408	95.067	2	135	0.000
	Roy's Largest Root	1.408	95.067	2	135	0.000

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่ส่งผลต่อทักษะ การคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน (ต่อ)

Effect	Multivariate Test	Value	F	Hypothesis df	Error df	p-value
การวัดผลก่อนเรียน	Pillai's Trace	0.003	0.225	2	135	0.799
	Wilks' Lambda	0.997	0.225	2	135	0.799
	Hotelling's Trace	0.003	0.225	2	135	0.799
	Roy's Largest Root	0.003	0.225	2	135	0.799
วิธีการจัดการเรียนรู้*การวัดผลก่อนเรียน	Pillai's Trace	0.073	5.332	2	135	0.006
	Wilks' Lambda	0.927	5.332	2	135	0.006
	Hotelling's Trace	0.079	5.332	2	135	0.006
	Roy's Largest Root	0.079	5.332	2	135	0.006
Levene's Test = F=4.36, df1=3, df2=136, p=0.01						
Levene's Test = F=11.35, df1=3, df2=136, p=0.00						
Bartlett's =61.58, df=2, p=0.00						
Box's M=36.60, F=3.96, df1=9, df2=211960, p=0.00						

เมื่อทำการวิเคราะห์อิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปรตาม พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการ จัดการเรียนรู้ และการวัดผลก่อนเรียนส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังนั้นผู้วิจัยจะทำการทดสอบอิทธิพลหลักอย่างง่ายในลำดับต่อไป) และเมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักของวิธีการจัดการเรียนรู้ พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่อิทธิพลหลักของการวัดผลก่อนเรียน พบว่า การวัดผลก่อนเรียนส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลปฏิสัมพันธ์แต่ละตัวแปรตามระหว่างทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	SS	df	MS	F	p-value
วิธีการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิดเชิงคำนวณ	1491.779	1	1491.779	153.805*	0.000
	ความสามารถในการเขียนโปรแกรม	983.150	1	983.150	149.696*	0.000

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลปฏิสัมพันธ์แต่ละตัวแปรตามระหว่างทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	SS	df	MS	F	p-value
การวัดผลก่อนเรียน	ทักษะการคิดเชิงคำนวณ	0.064	1	0.064	0.007	0.935
	ความสามารถในการเขียนโปรแกรม	1.607	1	1.607	0.245	0.622
วิธีการจัดการเรียนรู้ *การวัดผลก่อนเรียน	ทักษะการคิดเชิงคำนวณ	0.864	1	0.864	0.089	0.766
	ความสามารถในการเขียนโปรแกรม	40.179	1	40.179	6.118*	0.015
ความคลาดเคลื่อน	ทักษะการคิดเชิงคำนวณ	1319.086	136	9.699		
	ความสามารถในการเขียนโปรแกรม	893.200	136	6.568		
รวมทั้งหมด	ทักษะการคิดเชิงคำนวณ	181159	140			
	ความสามารถในการเขียนโปรแกรม	59165	140			
Tests of Between-Subjects Effects						

*p<0.05

เมื่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน จึงทำการทดสอบอิทธิพลหลักอย่างง่าย (Simple main effect) ของวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรม มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาอิทธิพลหลักของการวัดผลก่อนเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีการวัดผลก่อนเรียนมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=108.169$, $df=1$, $p=0.000$) ขณะที่นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ไม่มีการวัดผลก่อนเรียนมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=47.645$, $df=1$, $p=0.000$) แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีการวัดผลก่อนเรียน และไม่มีผลการวัดผลก่อนเรียนมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการได้รับการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันนั่นเอง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลหลักของวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรม

อิทธิพลหลัก การวัดผลก่อนเรียน	กลุ่ม	M	SS	df	MS	F	p-value
มีการวัดผล ก่อนเรียน	ทดลอง	23.51	710.414	1	710.414	108.169*	0.000
	ควบคุม	17.14					
ความคลาดเคลื่อน			893.200	136	6.568		
ไม่มีการวัดผลก่อนเรียน	ทดลอง	22.23	312.914	1	312.914	47.645*	0.000
	ควบคุม	18.00					
ความคลาดเคลื่อน			893.200	136	6.568		

*p<0.05

2. การศึกษาอิทธิพลของวิธีการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีการวัดผลก่อนเรียน และไม่มีการวัดผลก่อนเรียน มีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=4.405$, $df=1$, $p=0.038$) แต่นักเรียนกลุ่มควบคุมที่มีการวัดผลก่อนเรียน และไม่มีการวัดผลก่อนเรียนจะมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=1.958$, $df=1$, $p=0.164$) แสดงให้เห็นว่าการมีการวัดผลก่อนเรียน ส่งผลต่อนักเรียนกลุ่มทดลอง แต่ไม่ส่งผลต่อนักเรียนกลุ่มควบคุม รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 อิทธิพลหลักของวิธีการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

อิทธิพลหลัก วิธีการจัดการเรียนรู้	การวัดผล ก่อนเรียน	M	SS	df	MS	F	p-value
กลุ่มทดลอง	มีการวัดผล ก่อนเรียน	23.51	28.929	1	28.929	4.405*	0.038
	ไม่มีการวัดผล ก่อนเรียน	22.23					
ความคลาดเคลื่อน			893.200	136	6.568		
กลุ่มควบคุม	มีการวัดผลก่อน เรียน	17.14	12.857	1	12.857	1.958	0.164
	ไม่มีการวัดผล ก่อนเรียน	18.00					
ความคลาดเคลื่อน			893.200	136	6.568		

*p<0.05

3. ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณ และคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=51.300^*$, $df=3$, $p=0.000$ และ $F=52.019^*$, $df=1$, $p=0.000$) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนทั้ง 4 กลุ่ม มีทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ในลำดับถัดไป รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณ และคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมหลังได้รับวิธีการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะการคิดเชิงคำนวณ								
กลุ่ม	M	SD	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	p-value
กลุ่มทดลองที่ 1	38.86	3.74	ระหว่างกลุ่ม	1492.707	3	497.569	51.300*	0.000
กลุ่มทดลองที่ 2	39.06	3.73	ภายในกลุ่ม	1319.086	136	9.699		
กลุ่มควบคุมที่ 1	32.49	2.43	รวม	2811.793	139	-	4.356	0.006
กลุ่มควบคุมที่ 2	32.37	2.23						
ความสามารถในการเขียนโปรแกรม								
กลุ่มทดลองที่ 1	23.51	2.80	ระหว่างกลุ่ม	1024.936	3	341.645	52.019*	0.000
กลุ่มทดลองที่ 2	22.23	3.56	ภายในกลุ่ม	893.200	136	6.568		
กลุ่มควบคุมที่ 1	17.14	1.65	รวม	1918.136	139	-	11.357	0.000
กลุ่มควบคุมที่ 2	18.00	1.70						

* $p < 0.05$

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ Bonferroni ของคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณของนักเรียนแต่ละกลุ่ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 1 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=1.00$) แต่สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ 1 และกลุ่มควบคุมที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=0.00$ และ 0.00 ตามลำดับ) ขณะที่นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ 1 และกลุ่มควบคุมที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=0.00$ และ 0.00 ตามลำดับ) แต่กลุ่มควบคุมที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ 2 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีทักษะการคิดเชิงคำนวณสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของทักษะการคิดเชิงคำนวณ

กลุ่ม	กลุ่มทดลองที่ 1 E ₁ (38.86)	กลุ่มทดลองที่ 2 E ₂ (39.06)	กลุ่มควบคุมที่ 1 C ₁ (32.49)	กลุ่มควบคุมที่ 2 C ₂ (32.37)
กลุ่มทดลองที่ 1 E ₁ (38.86)	-	-0.20	6.37*	6.49*
กลุ่มทดลองที่ 2 E ₂ (39.06)		-	6.57*	6.69*
กลุ่มควบคุมที่ 1 C ₁ (32.49)			-	0.11
กลุ่มควบคุมที่ 2 C ₂ (32.37)				-

*p<0.05

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ Bonferroni ของคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียนแต่ละกลุ่ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($p=0.22$) แต่สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ 1 และกลุ่มควบคุมที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=0.00$ และ 0.00 ตามลำดับ) ขณะที่นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ 1 และกลุ่มควบคุมที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=.00$ และ 0.00 ตามลำดับ) และกลุ่มควบคุมที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ 2 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.98$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีความสามารถในการเขียนโปรแกรมสูงกว่านักเรียน กลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของความสามารถในการเขียนโปรแกรม

กลุ่ม	กลุ่มทดลองที่ 1 E ₁ (23.51)	กลุ่มทดลองที่ 2 E ₂ (22.23)	กลุ่มควบคุมที่ 1 C ₁ (17.14)	กลุ่มควบคุมที่ 2 C ₂ (18.00)
กลุ่มทดลองที่ 1 E ₁ (23.51)	-	1.29	6.37*	5.51*
กลุ่มทดลองที่ 2 E ₂ (22.23)		-	5.09*	4.23*
กลุ่มควบคุมที่ 1 C ₁ (17.14)			-	-0.86
กลุ่มควบคุมที่ 2 C ₂ (18.00)				-

*p<0.05

จากการสะท้อนผลความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมพีเคซัน พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน สนุกสนาน ชอบการจัดกิจกรรมที่ครูจัดขึ้น นักเรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้ ตามความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

“มีเวลาเขียนโปรแกรมกับเพื่อนเยอะมาก ๆ ค่ะ ทำให้หนูเขียนเก่งขึ้น” นักเรียนหญิง

“วันไหนขาดเรียน ผมก็สามารถเรียนได้ทันเพื่อนครับ” นักเรียนชาย

“คู่มือที่ครูให้มาเรียนในห้องทำให้หนูเข้าใจง่ายขึ้นค่ะ” นักเรียนหญิง

“เว็บที่ครูใช้สอน ใช้งานง่าย และสะดวกมากค่ะ หนูชอบ” นักเรียนหญิง

“หนูชอบเวลาครูแจกแต้มใส่สมุดมากค่ะ” นักเรียนหญิง

“ชอบที่ครูมีเกมให้เล่น แข่งกันเป็นกลุ่มครับ ลุ้นทุกคาบ สนุกมากครับ” นักเรียนชาย

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน

จากการศึกษา พบว่า อิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลก่อนเรียน ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่อิทธิพลของวิธีการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอิทธิพลของการวัดผลก่อนเรียนส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการวิเคราะห์อิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปรตาม พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักอย่างง่าย พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการวัดผลก่อนเรียน และไม่ได้รับการวัดผลก่อนเรียนมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการวัดผลก่อนเรียน และไม่ได้รับการวัดผลก่อนเรียนมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการได้รับการวัดผลก่อนเรียนส่งผลต่อนักเรียนกลุ่มทดลอง แต่ไม่ส่งผลต่อนักเรียนกลุ่มควบคุม

2. การศึกษาผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมพีเคซัน กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติของนักเรียน ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรม ด้วยแบบแผนการทดลองแบบสี่กลุ่มของโซโลมอน

จากการศึกษา พบว่าจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณ และคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม และจากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้เดียวกัน พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมีทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในขณะที่นักเรียนกลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่มมีทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมมีแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียน

ผลจากการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลก่อนเรียน ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการวิเคราะห์หือทธิผลปฏิสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปรตาม พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักอย่างง่าย พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการวัดผลก่อนเรียน และไม่ได้รับการวัดผลก่อนเรียนมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการวัดผลก่อนเรียน และไม่ได้รับการวัดผลก่อนเรียนมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการได้รับการวัดผลก่อนเรียนส่งผลต่อนักเรียนกลุ่มทดลอง แต่ไม่ส่งผลต่อนักเรียนกลุ่มควบคุม เนื่องจากนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการวัดผลก่อนเรียนนั้น นักเรียนได้รับการกระตุ้นจากการวัดผลก่อนเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจเรียนมากขึ้น และเมื่อนักเรียนทราบว่าคุณครูทำการทดสอบก่อนเรียนแล้ว ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจว่าคุณครูน่าจะมีการสอบหลังเรียนอีกครั้งภายหลังจึงทำให้ผู้เรียนใส่ใจในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับจิตจรดา วิวัฒน์เจริญวงศ์ (2555) กล่าวว่า ผลของการทดสอบก่อนเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และตั้งใจเรียนมากขึ้น และเมื่อทำการวัดผลก่อนเรียนจะทำให้นักเรียนทราบ และสามารถประเมินตนเองได้ว่ามีความสามารถอยู่ในระดับใด และควรปรับปรุงอย่างไรถึงจะสามารถทำให้ตนเองทำแบบทดสอบในครั้งต่อไปได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของฟาริดา แวกะจิ (2564) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงชันนั้นมีส่วนหนึ่งมาจากการที่นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเอง ประเมินตนเองได้ว่าตนเองต้องทำอะไรถึงจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มนี้ค่อนข้างจะมีความกระตือรือร้นในการเรียน ชอบกิจกรรมที่มีความท้าทาย ชอบสงสัย และซักถาม เมื่อถึงเวลาทำกิจกรรมนักเรียนกลุ่มนี้จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีบุคลิกภาพที่ค่อนข้างชอบกิจกรรมที่มีความ Active ได้ลงมือปฏิบัติ มีความสนุกเมื่อได้เรียนคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ์ และมนตรี แยมกสิกร (2556) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรมคือ นักเรียนที่มีลักษณะขี้สงสัย ช่างซักถาม ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนที่มีพฤติกรรมในลักษณะนี้จะมีความสามารถและประสบความสำเร็จในการเขียนโปรแกรม

2. การศึกษาผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านและเกมพีเคซัน กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบปกติ ของนักเรียน ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงคำนวณและความสามารถในการเขียนโปรแกรม ด้วยแบบแผนการทดลองแบบสี่กลุ่มของโซโลมอน

จากการศึกษา พบว่า จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงคำนวณ และคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม และจากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภายในกลุ่ม พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมีทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมมีแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่นักเรียนกลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่มมีทักษะการคิดเชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน เนื่องมาจากวิธีการจัดการเรียนรู้

ที่แตกต่างกัน โดยที่การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเกมพีเคชัน นั้นเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการ 6 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และมีการนำห้องเรียนกลับด้านมาร่วมด้วย ซึ่งใน 3 ขั้นตอนแรกของการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาจากที่บ้าน และอีก 3 ขั้นตอนหลังให้นักเรียนมาร่วมกันทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน และมีการนำเกมพีเคชันมาเป็นส่วนช่วยในการสร้างแรงจูงใจแก่นักเรียน ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นตัวช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่นักเรียนมากขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นเชื่อมโยงปัญหาและระบุปัญหา เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้วิเคราะห์ ทำความเข้าใจกับปัญหาหรือสถานการณ์ปัญหาที่ครูกำหนด การกระตุ้นนักเรียนโดยใช้สถานการณ์ปัญหา จะช่วยให้นักเรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด แยกแยะองค์ประกอบของปัญหามาเป็นประเด็นย่อย ๆ ได้ดีขึ้นสอดคล้องกับฐิติธา กัลยาประสิทธิ์ (2564) ที่กล่าวว่า การกำหนดสถานการณ์ปัญหาที่ใกล้ตัว จะทำให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจกับปัญหาได้ ทำให้นักเรียนสามารถระบุปัญหาได้ ช่วยให้นักเรียนคิดแยกส่วนประกอบของปัญหาได้ ซึ่งในขั้นนี้จะช่วยให้นักเรียน มีทักษะการคิดเชิงคำนวณ ด้านการแบ่งปัญหาใหญ่เป็นปัญหาย่อยได้ และด้านการเขียนโปรแกรมก็สามารถช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์ทำความเข้าใจกับโจทย์ปัญหาเพื่อให้สามารถนำไปเขียนรหัสจำลองและผังงานได้

2. ขั้นกำหนดแนวทางและความเป็นไปได้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่นำปัญหาที่วิเคราะห์ทำความเข้าใจแล้ว มาหาแนวทางการตอบ หรือทิศทางความเป็นไปได้ของคำตอบว่าจะมีวิธีการ/รูปแบบในการแก้ปัญหาอย่างไร

3. ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า เป็นขั้นที่นักเรียนทำควบคู่ไปกับขั้นที่ 2 เป็นขั้นที่นักเรียนศึกษาเนื้อหา ค้นคว้าเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา นักเรียนสืบค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานการณ์ปัญหาที่ครูกำหนดให้ว่ามีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร ทำให้นักเรียนแยกแยะได้ว่าประเด็นไหนสำคัญ ประเด็นไหนไม่สำคัญต่อการแก้ปัญหา สามารถออกแบบขั้นตอน และวิธีการแก้ปัญหาได้ สอดคล้องกับฐิติธา กัลยาประสิทธิ์ (2564) การที่ผู้วิจัยให้นักเรียนได้สืบค้นหาข้อมูลทำให้นักเรียนสามารถแยกรายละเอียดของปัญหาที่สำคัญออกจากส่วนที่ไม่มีความสำคัญได้ ขั้นนี้นักเรียนจะได้ทักษะการคิดเชิงนามธรรม และทักษะการแก้ปัญหาใหญ่เป็นปัญหาย่อย ส่วนด้านความสามารถในการเขียนโปรแกรมนั้นสามารถทำให้นักเรียนได้แนวทางและเลือกรูปแบบในการเขียนโปรแกรมได้ว่าจะใช้โครงสร้างซึ่งสอดคล้องกับบนลิน คำแน่น (2562) กล่าวว่า ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการค้นคว้าข้อมูล เป็นขั้นที่พัฒนานักเรียนด้านการคิดหารูปแบบด้วยการวิเคราะห์รูปแบบในการเขียนโปรแกรม โดยนักเรียนจะต้องศึกษา ค้นคว้าข้อมูลผ่านแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนสามารถพิจารณาหารูปแบบวิธีการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้

4. ขั้นสังเคราะห์ความรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนนำข้อค้นพบที่ได้มาร่วมกันสรุปอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สังเคราะห์แนวทางในการตอบ ทำให้นักเรียนได้ความรู้ใหม่ที่ร่วมกันสังเคราะห์มาเป็นแนวทางการตอบปัญหาของกลุ่มตนเอง ทำให้นักเรียนสามารถคัดเลือกส่วนที่สำคัญ และตัดส่วนที่ไม่สำคัญของปัญหาออกได้ ในขั้นตอนนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทักษะการคิดเชิงคำนวณ ด้านการคิดหารูปแบบ การคิดเชิงนามธรรม การออกแบบขั้นตอนวิธี และด้านการเขียนโปรแกรม จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกโครงสร้างในการเขียนผังงานและรหัสจำลองได้ สอดคล้องกับโชคติกา สงคราม (2562) กล่าวว่านักเรียนมีการพัฒนาทักษะในด้านการพิจารณาสาระสำคัญหรือ การคิดเชิงนามธรรม นั้นจะเกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนสังเคราะห์ความรู้

5. ขั้นสรุปและประเมินค่าคำตอบ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนนำคำตอบหรือแนวทางการแก้ปัญหาที่ออกแบบไว้ มาตรวจสอบและประเมินค่าคำตอบของกลุ่มตนเอง เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ปัญหา/คำตอบที่ถูกต้องที่สุด ช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปผลคำตอบสุดท้ายของกลุ่มขั้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดเชิงคำนวณทั้ง 4 ด้าน ส่วนความสามารถในการเขียนโปรแกรมจะช่วยให้นักเรียนเขียนโปรแกรมและตรวจสอบผลการรันโปรแกรมได้ถูกต้องสอดคล้องกับชัยภัทร ลูกบัว (2563) กล่าวว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของขั้นการตรวจสอบการแก้ปัญหา จะทำให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถทางการคิดเชิงคำนวณครบทั้ง 4 ด้าน

6. ชื่นนำเสนอและประเมินผลงาน เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า โดยมีเพื่อนต่างกลุ่มคอยร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินงานของนักเรียน ขั้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียน เห็นจุดเด่น จุดด้อยและจุดที่ควรพัฒนาปรับปรุงงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับชัยภัทร ลูกบัว (2563) กล่าวว่า การนำเสนอ การแก้ปัญหาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสะท้อนผลกลับของนักเรียนด้วยกัน เป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาส ร่วมกันอภิปราย เสนอแนวทาง ช่วยให้นักเรียนได้รับรู้ข้อมูล ข้อผิดพลาด รวมถึงจุดเด่น ของตนเองได้

ทั้งนี้เมื่อนักเรียนมีการเรียนร่วมกันทั้งในและนอกห้องเรียนควบคู่กันไป โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบห้องเรียนกลับด้าน ทำให้นักเรียนมีระยะเวลาในการทำกิจกรรมในห้องเรียนมากขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการ เรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลาช่วยลดปัญหาการจัดกิจกรรม หรือมีเวลาในการจัดการ เรียนรู้จำกัด สอดคล้องกับ Bergmann and Sams (2012) ห้องเรียนกลับด้านช่วยให้นักเรียนมีเวลาในการทำกิจกรรม ที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ได้กว้างขวาง และลึกซึ้งมากขึ้น และการนำเกมพีเคขึ้นมาช่วยด้วย หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าเมื่อครูจัดกิจกรรมที่อยู่ในรูปแบบของเกมแข่งขันกันเป็นทีม และมีภารกิจแต่ละคาบให้นักเรียนผ่านด้านถึงจะ สามารถนำมาผลการทำกิจกรรมมาแลกเปลี่ยน/แต่มีทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่มทำให้นักเรียนความกระตือรือร้น ในการเรียน สนใจในการเรียนมากขึ้น ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Kapp (2012) กล่าวว่าเกมพีเคขึ้นมาเป็นตัวช่วยสร้างสิ่งเร้า สร้างแรงจูงใจในการเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนาน มีส่วนร่วมในการ ทำกิจกรรม ซึ่งมีผลการวิจัยที่นำห้องเรียนกลับด้าน และเกมพีเคขึ้นมาช่วยส่งเสริมทักษะการคิดเชิงคำนวณและ ความสามารถในการเขียนโปรแกรมของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นครินทร์ สุขใส, 2560; นลิน คำแน่น, 2562)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ก่อนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ครูควรวิเคราะห์สภาพบริบท ความแตกต่างระหว่างบุคคล พฤติกรรม การเรียน นิสัยการเรียนรู้ของนักเรียน ความรู้เดิมรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ผลการเรียนรู้เดิม ความพร้อม ทางด้านสื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ ของนักเรียนก่อน (ศึกษานักเรียนไปสักระยะก่อนการจัดกิจกรรม) เพื่อให้ง่ายและสะดวก ต่อการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่มีต่อทักษะการคิด เชิงคำนวณ และความสามารถในการเขียนโปรแกรม พบว่าวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดผลก่อนเรียนที่มี ต่อความสามารถในการเขียนโปรแกรม จึงทำให้ในการศึกษาครั้งต่อไปควรนำการวัดผลก่อนเรียนมาเป็นตัวแปรควบคุม ในการวิจัย เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

2. เนื่องจากแบบแผนวิจัยสีกุ่มของโซโลมอนมีความเคร่งครัดในเรื่องความเท่าเทียมของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างควรเป็นห้องที่นักเรียนคละความสามารถที่มีทั้ง นักเรียนกลุ่ม เก่ง ปานกลาง อ่อน เท่าเทียมกัน ถ้าเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 พึ่งเข้าเรียนอาจจะใช้คะแนนสอบเข้ามัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียน และหากใช้ในระดัขั้นอื่น ๆ อาจจะต้องดูจากผลการเรียนรายวิชาเทคโนโลยีของนักเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา

3. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แบบแผนการทดลองสีกุ่มของโซโลมอน การวิจัยต่อไปอาจจะมีการ ศึกษาความคงทนของผลการจัดการเรียนรู้หลังการทดลองในระยะยาว หรืออาจจะมีการเก็บข้อมูล เชิงคุณภาพ ร่วมด้วย เพื่อให้ผลการวิจัยมีความครอบคลุมมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรชัย มีชาญ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข อาจารย์ ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจข้อบกพร่องต่าง ๆ ของบทความฉบับนี้ ขอกราบพระคุณอาจารย์ ทั้งสองท่านในทุกกำลังใจและความเสียสละทั้งเวลา ความรู้ ความเอาใจใส่ และความเมตตาที่ทำให้ศิษย์คนนี้ สามารถทำบทความฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

และขอขอบพระคุณบิดา มารดา น้องสาวนางสาวกุลหาลาบ ขำขันมะลี นางสาวกรรณิการ์ ลายลักษณ์ นางสาวกัญวสุ ศรีไทย และเพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจสำคัญเสมอมาในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรกเริ่มจนนำมาซึ่งความสำเร็จของผู้วิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์. ผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (ออนไลน์) 2555 (อ้างเมื่อ 22 มกราคม 2565). จาก <http://www.dspace.spu.ac.th/handle/HYPERLINK> “<http://www.dspace.spu.ac.th/handle/123456789/5056>” 123456789/5056
- เจนจิรา เกียรติสินทรัพย์, สารีณี โตะทอง และทานตะวัน แยมบุญเรือง. “ผลการใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวซาเลียร์แบบกลุ่ม และแบบรายบุคคลต่อความสามารถจัดการความเครียดของนักศึกษาพยาบาล,” วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. 14, 1 (มกราคม-เมษายน 2563): 65-74.
- ชนัดต์ พุนเดช และธนิดา เลิศพรกุลรัตน์. “แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดเกมมิฟิเคชัน,” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์. 18, 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2559): 331-339.
- ชัยภัทร ลูกบัว. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรม Robotics ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการคิดเชิงคำนวณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2563.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์. แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์ แนวคิดพื้นฐานและวิธีการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- โชคติกา สงคราม. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงคำนวณ เรื่อง ความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2562.
- ณัฐธิดา กัลยาประสิทธิ์. การพัฒนาการคิดเชิงคำนวณโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานตามแนวคิดสะเต็มศึกษา เรื่องโมเมนต์และการชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2564.
- นครินทร์ สุกใส. ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับเกมมิฟิเคชันที่มีต่อความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางคอมพิวเตอร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2560.

- นลิน คำแน่น. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลับด้านร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและเกมพีเคชัน เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงคำนวณและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562.
- พาริตา แวกะจิ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3: การวิเคราะห์ตัวแปรส่งผ่าน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2564.
- เฟื่องลัดดา จิตจักร. ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องปฏิกิริยาเคมี ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยแบบแผนการทดลองสี่กลุ่มของโซโลมอน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2558.
- ยุภารัตน์ พิษสิงห์. การพัฒนาทักษะการคิดเชิงคำนวณโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564.
- วิจารณ์ พานิช. ครูเพื่อศิษย์ สร้างห้องเรียนกลับทาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอสอาร์พรีนแมสโปรดักส์, 2556.
- สุพัตรา อุดมิ่ง. “แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน : ภาพฝันที่เป็นจริงในวิชาภาษาไทย,” วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 16, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2558): 51-58.
- อาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ และมนตรี แยมกสิกร. “การพัฒนากระบวนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น,” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2556): 274-275.
- Bergmann, jonathan and Aaron Sams. *Flipped Your Classroom Reach Every Student in Every Class Every Day*. The United States of America: International Society for Technology in Education, 2012.
- Faul, F. et al. “G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences,” *Behavior Research Methods*. 39 (2007): 175-191.
- Kapp, Karl M. *The gamification of learning and instruction: game-based methods and strategies for training and education*. The United States of America: John Wiley & Sons, 2012.

การบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
Organizational Administration and Psychology Affecting Being Learning
Organizations of the Banks for Agriculture and Agricultural Cooperatives in the
Areas of Ubon Ratchathani Province

เทิดขวัญ ศรีสุนทร¹ อัยรดา พรเจริญ² อโนทัย ทหารสาร² และดุสิต จักรศิลป์³
Terdkwan Srisounthon,¹ Irada Phorncharoen,² Anothai Harasarn,² and Dusit Juksil³

¹บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
¹Master of Business Administration Degree in Management Ubon Ratchathani Rajabhat University
²คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
²Faculty of Business Administration and Management, Ubon Ratchathani Rajabhat University
³คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
³Business School Ubon Ratchathani University
Email: terdkwan.sg64@ubru.ac.th

Received: October 26, 2023; Revised January 5, 2024; Accepted: January 6, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน อัตราเงินเดือนและตำแหน่งงาน กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 234 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยใช้สถิติทดสอบที สถิติทดสอบเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 11 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน และมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ด้านการจัดการความรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ด้านโครงสร้างการบริหารงาน ด้านการเสริมแรงและด้านการเรียนรู้ โดยการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การทั้ง 8 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ได้ร้อยละ 82.00

2. พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน อัตราเงินเดือนและตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารองค์การ จิตวิทยาองค์การ องค์การแห่งการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were 1) to study organizational administration and psychology affecting being learning organizations of the Banks for Agriculture and Agricultural Cooperatives in the areas of Ubon Ratchathani Province and 2) to compare between personal factors classified by genders, ages, education levels, working experiences, salary rates, and positions and being learning organizations of the Banks for Agriculture and Agricultural Cooperatives in the areas of Ubon Ratchathani Province. The samples were 234 employees of the Banks for Agriculture and Agricultural Cooperatives in the areas of Ubon Ratchathani Province. They were randomized by convenience sampling. The research instrument was a questionnaire. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The statistics used to compare the opinions' levels about learning organizations of the Banks for Agriculture and Agricultural Cooperatives were t-test and F-test.

The research findings were as follows.

1. The findings of the organizational administration and psychology affecting being learning organizations of the Banks for Agriculture and Agricultural Cooperatives showed that all 11 predictive variables had internal correlation coefficients and were related to 8 aspects of being learning organizations. The 8 aspects included leaders; vision, mission, and strategies; knowledge management; personnel and teamwork development; the use of technology; administrative structures; reinforcement and learning; and psychology. All 8 aspects could be used to predict learning organizations by 82%.

2. The employees of the Banks for Agriculture and Agricultural Cooperatives in the areas of Ubon Ratchathani Province with different genders, different ages, different education levels, different working experiences, different salary rates, and different positions had different opinions about learning organizations with the statistical significance at the level of 0.05.

Keywords: Organizational Administration, Organizational Psychology, Learning Organizations

บทนำ

โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม รวมถึงสภาพการแข่งขันกันอย่างรุนแรงทำให้องค์การทุกแห่งต้องเผชิญกับความเสี่ยงภัยที่สูงขึ้น ผลจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทั้งนี้เนื่องจากโครงสร้างระบบการปฏิบัติและวัฒนธรรมเป็นเหตุที่ทำให้เกิดความล่าช้า และเป็นอุปสรรคทำให้ยากต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงองค์การสามารถเกิดขึ้นได้ในหลายระดับ คือ ในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม หรือระดับองค์การ โดยอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงองค์การทั้งหมดหรือบางส่วนขององค์การ องค์การจึงต้องมีการพัฒนาเพื่อพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง ทุกองค์การได้มองเห็นถึงความจำเป็นต้องปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงเพื่อความอยู่รอดอย่างยั่งยืนและสามารถที่จะพัฒนาองค์การให้มีความก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นองค์การทั้งภาครัฐและเอกชน

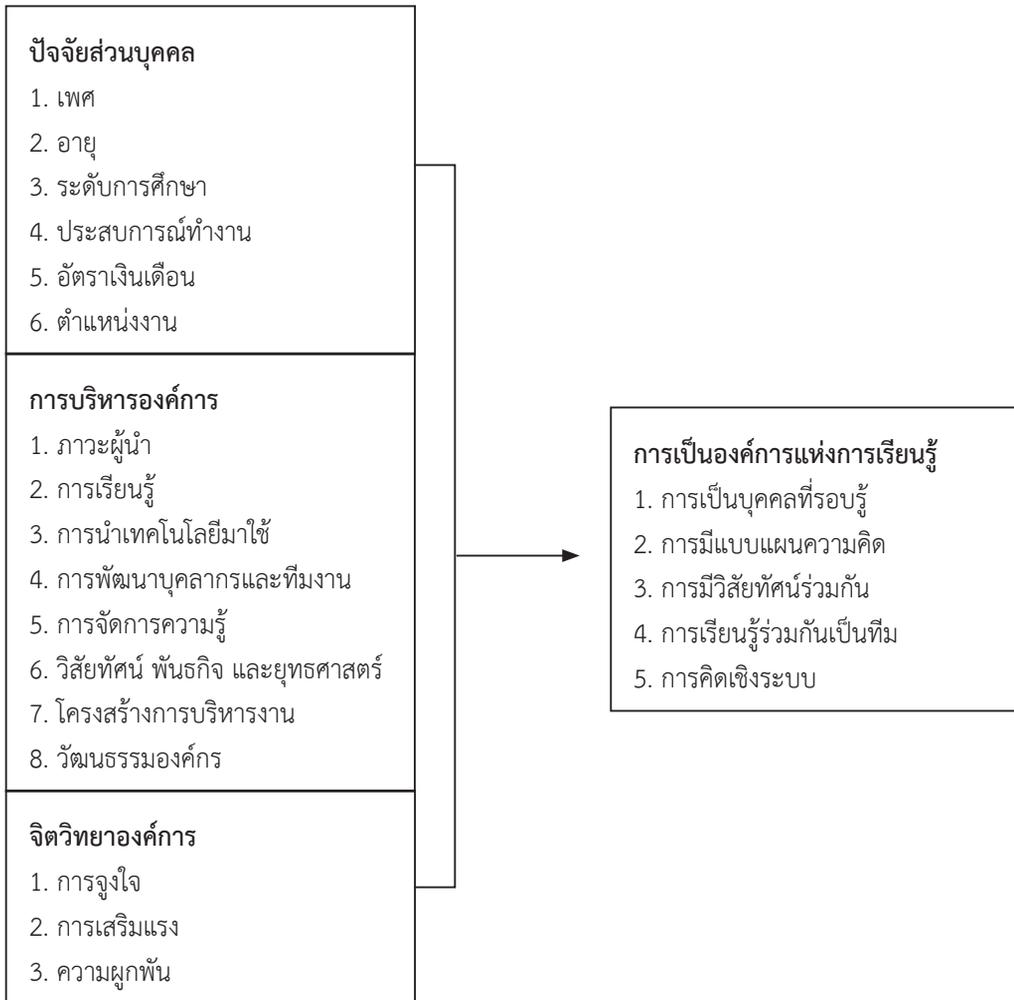
จึงให้ความสนใจกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการภายในองค์กรของตนมากขึ้น องค์กรจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับประเภทของการเปลี่ยนแปลงและความพร้อมขององค์กรนั้น การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการอยู่รอดขององค์กร (รุ่งรัตน์ ดวงสร้อยทอง และคณะ, 2555) เพื่อให้การบริหารบุคลากรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีที่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการลูกค้า ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพพนักงาน และให้ความสำคัญต่อการดูแลลูกค้าเพื่อต่อยอดนโยบาย เป็นธนาคารต้นแบบที่มุ่งพัฒนาชนบทสู่ความยั่งยืน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการทำงานให้ได้ตามเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่และความสามารถ จะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามต้องการ ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จึงต้องมีการบริหารบุคลากรอย่างเหมาะสม โดยประกอบด้วย การจัดหาบุคลากรเพราะทรัพยากรที่สำคัญขององค์กร คือ ทรัพยากรบุคลากรในองค์กรมีทรัพยากรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจะส่งผลทำให้องค์การนั้นบรรลุได้ตามเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การมอบหมายงานบุคลากรตามความถนัดให้เหมาะสมกับความสามารถจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากที่สุด การพัฒนาบุคลากร การที่องค์กรมีทรัพยากรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจะต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ แนวคิดกลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อมาปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ การจูงใจบุคลากรแม้้องค์การจะมีความมั่นคงมากเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าองค์กรขาดการจูงใจจะทำให้ทรัพยากรบุคลากรบางกลุ่มเกิดความไม่แน่ใจหรืออาจย้ายงานไปสู่องค์กรใหม่ได้ เพราะฉะนั้นองค์กรจะต้องรู้ว่าแต่ละบุคคลต้องการอะไรเพื่อเป็นการจูงใจให้ทรัพยากรบุคลากรปฏิบัติงานให้เต็มที่เต็มความสามารถ เพื่อให้องค์การบรรลุตามเป้าหมายมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผลสูงสุด (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2566)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว จะเห็นว่าการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ต้องให้ความสำคัญและมีการเพิ่มพูนความสามารถของบุคลากร แนวทางการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ซึ่งมีความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรขององค์กร สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเรื่องการบริหารองค์การและจิตวิทยาขององค์กรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้โดยอาศัยกรอบแนวคิด ได้แก่ 1) การบริหารองค์การ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การเรียนรู้ การนำเทคโนโลยีมาใช้ การพัฒนาบุคลากรและทีมงาน การจัดการความรู้ วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ โครงสร้างการบริหารงาน วัฒนธรรมองค์กร 2) จิตวิทยาขององค์กร ประกอบด้วย การจูงใจ การเสริมแรงและความผูกพัน ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีแบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และการคิดเชิงระบบ ซึ่งจะนำผลจากการศึกษาในครั้งนี้ไปนำเสนอผู้บริหารเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้องค์การสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงบูรณาการ ทั้งทางด้านองค์ความรู้ และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลและเพื่อให้เป็นองค์การที่มีความทันสมัยก้าวทันการเปลี่ยนแปลงรวมถึงการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักของการบริหารพัฒนาองค์กรในลักษณะขององค์การแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารองค์การและจิตวิทยาขององค์กรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อัตราเงินเดือน และตำแหน่งงาน ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงาน ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนทั้งหมด 567 ราย (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2566) โดยการคำนวณหาขนาดตัวอย่างได้มาจากตามสูตรของ Yamane (1973) ที่ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน โดยให้ค่าความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรอิสระ** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อัตราเงินเดือน และตำแหน่งงานการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การ ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ปัจจัย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) การบริหารองค์การของ Bennett and O'Brien (1994) Marquardt and Reynolds (1994) และ Garvin, Edmondson and Gino (2008) ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การเรียนรู้ การนำเทคโนโลยีมาใช้ การพัฒนาบุคลากรและทีมงาน การจัดการความรู้ วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ โครงสร้างการบริหารงาน วัฒนธรรมองค์กร 2) จิตวิทยาองค์การของนครินทร์ จับจิตต์ (2562) ประกอบด้วย การจูงใจ การเสริมแรง และความผูกพัน

2. ตัวแปรตามเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Senge (1990) ซึ่งประกอบด้วย การเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีแบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และการคิดเชิงระบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม กำหนดกรอบ หรือประเด็นข้อมูลที่ต้องการศึกษา ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ และสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มาตราวัด 5 ระดับ แบบ Likert scale (Best, 1977) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับ .99 กำหนดกรอบของแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญของวัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีโดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 4 ตอน ซึ่งเป็นแบบสอบถาม online ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน อัตราเงินเดือนและตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การ ผู้วิจัยจำแนก 2 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารองค์การ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการเรียนรู้ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ด้านการจัดการความรู้ ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ด้านโครงสร้างการบริหารงานและด้านวัฒนธรรมองค์กร 2) ด้านจิตวิทยาองค์การ ได้แก่ ด้านการจูงใจ ด้านการเสริมแรง และด้านความผูกพัน

ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีแบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและการคิดเชิงระบบ

2. การทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยขอรับเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาคำนวณหาค่า Index of Coefficient (IOC) ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาค่าความสอดคล้องภายใน ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องภายในของเครื่องมือวิจัย โดยเกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 ขึ้นไปซึ่งคำนวณค่า IOC ของแบบสอบถามเป็นรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 ถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำไปทดสอบเครื่องมือ (Try Out) กับตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน จำนวน 50 ตัวอย่าง คือ พนักงาน ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ ได้แก่ พนักงาน ธ.ก.ส. สาขาอำนาจเจริญเพื่อหาความเชื่อมั่น ตามวิธีของ Cronbach โดยค่าที่เหมาะสมต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 (Nunnally, 1978) สรุปได้ว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น 0.97 ถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

วิธีรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยทำแบบสอบถาม Online และได้จัดส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 234 ฉบับ กำหนดรหัส Code Book ในแบบสอบถามเพื่อเตรียมกรอกข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปนำแบบสอบถามที่กำหนดรหัสแล้วกรอกในโปรแกรมสำเร็จรูปจนครบ 234 ชุด ตรวจสอบความถูกต้องของการกรอกข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ค่าความถี่และแก้ไขข้อมูลที่กรอกผิดให้ถูกต้อง ปรับข้อมูลของตัวแปรแต่ละตัวให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามเพื่อทำการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร (t-test) และความแปรปรวนทางเดียว (F-test) วิธีการแบบ LSD

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ และค่าร้อยละ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด จำนวน 234 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาที่ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มีอัตราเงินเดือนอยู่ที่ 10,001-20,000 บาท และตำแหน่งงานเป็นพนักงานระดับ 4-7

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารองค์การ จิตวิทยาองค์การ และการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจูงใจ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ และด้านการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการเรียนรู้ ด้านความผูกพัน ด้านการมีแบบแผนความคิด และด้านการคิดเชิงระบบ มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุสมมติด้วยวิธี Enter ซึ่งตัวแปรอิสระจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันโดยมีค่า VIF น้อยกว่า 10 และค่า Tolerance มากกว่า .10 (Hair et al, 2010) โดยการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การ ด้านผู้นำด้านการเรียนรู้ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ด้านการจัดการความรู้ ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ และด้านโครงสร้างการบริหารงาน ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ธ.ก.ส.ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน และด้านการเสริมแรง ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ธ.ก.ส.ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

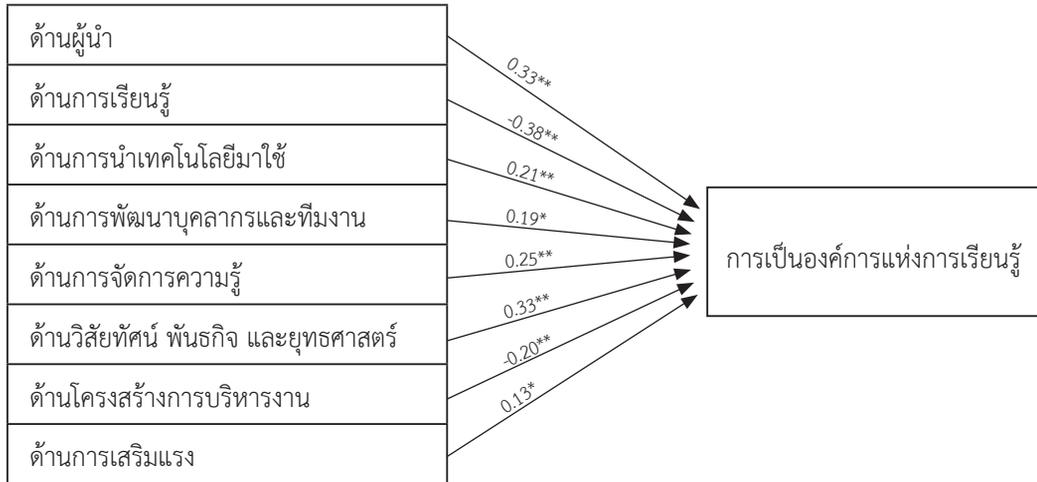
ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณ การบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิธี Enter

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ผู้นำ	0.32	0.04	0.33	6.93**	0.00	0.31	3.16
การเรียนรู้	-0.34	0.04	-0.38	-7.22**	0.00	0.26	3.73
การนำเทคโนโลยีมาใช้	0.12	0.03	0.21	3.91**	0.00	0.24	4.01
การพัฒนาบุคลากรและทีมงาน	0.16	0.06	0.19	2.56*	0.01	0.13	7.32
การจัดการความรู้	0.22	0.04	0.25	4.60**	0.00	0.24	4.12
วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์	0.22	0.04	0.33	4.63**	0.00	0.14	7.08
โครงสร้างการบริหารงาน	0.11	0.04	-0.20	-2.74**	0.00	0.13	7.20

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณ การบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิธี Enter (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
วัฒนธรรมองค์กร	0.07	0.06	0.07	1.17	0.24	0.17	5.59
การจูงใจ	0.05	0.05	-0.06	-98	0.32	0.16	5.90
การเสริมแรง	0.11	0.05	0.13	2.15*	0.03	0.19	5.24
ความผูกพัน	0.06	0.03	0.08	1.93	0.06	0.38	2.57
Constant= 1.021 R= 0.913 R ² = 0.83 R ² _{adj} = 0.82 F= 101.02 P=0.00							

จากตารางที่ 1 พบว่า การวิเคราะห์ความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วมเพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบค่า Tolerance และค่า VIF (Variance inflation Factor) ของการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ระหว่าง .13-.38 เป็นไปตามเกณฑ์ของ Hair et al (2010) ที่กำหนดให้ค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.10 และค่า VIF (Variance inflation Factor) มีค่าอยู่ระหว่าง 2.57-7.32 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 แสดงว่า การบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ไม่เกิดปัญหาความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วมหรือภาวะร่วมเส้นตรงพหุสัมพันธ์ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เป็นตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Enter เพื่อการพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยตัวแปรอิสระจำนวน 11 ด้าน คือ ด้านผู้นำ ด้านการเรียนรู้ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ด้านการจัดการความรู้ ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ด้านโครงสร้างการบริหารงานด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการจูงใจ ด้านการเสริมแรง และด้านความผูกพัน รวมพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ได้ร้อยละ 82.00 (R²_{adj} = 0.82) โดยการบริหารองค์การ และจิตวิทยาองค์การด้านผู้นำ ด้านการเรียนรู้ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ด้านการจัดการความรู้ ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ และด้านโครงสร้างการบริหารงาน ส่งผลการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน และด้านการเสริมแรงส่งผลการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (R) เท่ากับ .91 แสดงเส้นทางการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 เส้นทางการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

จากผลการวิเคราะห์สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z = 0.33 (\text{ด้านผู้นำ}) - 0.38 (\text{ด้านการเรียนรู้}) + 0.21(\text{ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้}) + 0.19 (\text{ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน}) + 0.25 (\text{ด้านการจัดการความรู้}) + 0.33 (\text{ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์}) - 0.20 (\text{ด้านโครงสร้างการบริหารงาน}) + 0.13 (\text{ด้านการเสริมแรง})$$

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของ ธ.ก.ส. ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

4.1 พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีอัตราเงินเดือนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.6 พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาการบริหารองค์การและจิตวิทยาองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 11 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในและมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำ

ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ด้านการจัดการความรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ด้านโครงสร้างการบริหารงาน ด้านการเสริมแรงและด้านการเรียนรู้โดยการบริหารองค์กรและจิตวิทยาทั้ง 8 ด้านนี้สามารถร่วมกันทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้ร้อยละ 83.30

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน อัตราเงินเดือน และตำแหน่งงาน ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน อัตราเงินเดือนและตำแหน่งงานต่างกันต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การบริหารองค์กรและจิตวิทยาองค์กรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นที่น่าสนใจควรค่าแก่การอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารองค์กรและจิตวิทยาองค์กรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีประเด็นอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านผู้นำ ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากด้านผู้นำของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างชัดเจนผู้บริหารมีการประสานงานให้แต่ละฝ่ายทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดีและผู้บริหารปฏิบัติตนให้พนักงานเกิดความไว้วางใจในการบริหารและยึดมั่นเป็นแบบอย่างข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถาม online ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิษฐอุติกานต์ ดาราพันธ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารและองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด กล่าวได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทำงานที่มุ่งผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริม สนับสนุน โน้มน้าวให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น เต็มศักยภาพ มุ่งเป้าหมายของงาน และสร้างค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของประกาย ศิริสำราญ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้นำมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยชอบคิดค้นวิธีการทำงานใหม่ ๆ เพื่อผลลัพธ์การทำงานที่ดีขึ้น และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้เนื่องมาจาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหาร สามารถกระตุ้นให้ผู้ตามใช้ศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ภายในองค์กรเปิดโอกาส

ให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารในทุกด้าน องค์กรมีการจัดทำแผนพัฒนาตามผลวิเคราะห์สภาพการณ์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์นโยบายและการวางแผนเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ กำหนดกลยุทธ์อย่างมีหลักการที่เหมาะสมในการพัฒนางาน ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชิตา อังกินันท์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาองค์การประเภทธุรกิจธนาคารสูงวัย การจัดการเรียนรู้ กรณีศึกษา ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า พนักงานจะมีส่วนร่วมในการกำหนดและวางแผน กลยุทธ์ร่วมกับผู้บริหารของหน่วยงาน โดยพนักงานมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ ตามวิสัยทัศน์ที่องค์กรได้ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยสิทธิ์ ปิยะมาตรย์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเหล่าสายวิทยาการของกองทัพบก กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในองค์กร เป็นการทำบุคลากรสามารถมองเห็นอนาคตของโรงเรียนที่ตนเองปฏิบัติงานได้ สามารถมองเห็นทิศทางการดำเนินงานขององค์กรว่าจะไปในทิศทางใด และกำหนดทิศทาง แนวทางการปฏิบัติงานของตนเองที่สอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกันกับองค์กรได้ เมื่อมีวิสัยทัศน์ร่วมจะทำให้มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ รับรู้เป้าหมายขององค์กรและนำไปสู่การยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กร

1.3 ด้านการจัดการความรู้ ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากการจัดการความรู้ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้บริหารส่งเสริมพนักงานให้แสวงหาความรู้ อย่างเต็มที่ มีการรวบรวมความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ มีการใช้ความรู้จากประสบการณ์ พัฒนารูปแบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของไชยสิทธิ์ ปิยะมาตรย์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเหล่าสายวิทยาการของกองทัพบก กล่าวว่า การเป็นสถานศึกษาของโรงเรียนเหล่าสายวิทยาการของกองทัพบกแต่ละแห่งจำเป็นต้องมีการจัดการความรู้ ซึ่งจะต้องมีแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคล กลุ่ม มีการรวบรวม จัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบ และสามารถนำความรู้ที่ผ่านกระบวนการจัดการความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการความรู้จึงเป็นปัจจัยสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเหมือนขวัญ ช่วยคง (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลในจังหวัด สุราษฎร์ธานี กล่าวว่า การจัดการความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ดี จะส่งผลให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานีกลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บุคลากรภายในสามารถนำ ความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้น มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาเทศบาลให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนครินทร์ จัจับิตต์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านการบริหารจัดการความรู้ไม่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้บริหาร เน้นการพัฒนาพนักงานโดยมุ่งการส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการแก่ผู้รับบริการและสร้างความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ มีการกำหนดนโยบายและมาตรการการพัฒนาพนักงานอย่างชัดเจนและผู้บริหารมีการใช้ศักยภาพของพนักงาน อย่างเต็มที่เพื่อเป็นกลไกในการสนับสนุนภารกิจขององค์กร ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชิตา อังกินันท์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาองค์การประเภทธุรกิจธนาคารสูงวัย การจัดการเรียนรู้ กรณีศึกษา ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) พบว่า ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญ

กับการพัฒนาบุคลากรในทุกระดับ จึงได้มีการจัดตั้งหน่วยบริหารเรียนรู้ ขึ้นมาเพื่อวางแผนและส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาของบุคลากรอย่างเต็มรูปแบบ มีการจัดทำแผนการพัฒนารายบุคคล มีแผนพัฒนาความก้าวหน้า ในอาชีพรายบุคคล มีโปรแกรมสำหรับการพัฒนาผู้บริหารโดยเฉพาะ มีที่ปรึกษาทางด้านอาชีพ รวมไปถึงสนับสนุน ให้บุคลากรในองค์กรได้มีโอกาสทำงานร่วมกับบุคลากรในหน่วยงานอื่น ๆ ขององค์กร มีการหมุนเวียนงาน เพื่อให้บุคลากรได้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

1.5 ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจาก ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ภายในองค์กร มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับช่วยสร้างการเรียนรู้ให้กับพนักงานมีระบบข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศ ที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของพนักงานมีระบบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันและมีการใช้ ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามออนไลน์ สอดคล้องกับ งานวิจัยของประกาย ศิริสำราญ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ทุกด้านให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และสะดวกในการนำไปใช้ เพราะเทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการจัดการความรู้ขององค์กร มีทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัย สารสนเทศ เทคโนโลยีพื้นฐานของการเรียนรู้ และระบบ อิเล็กทรอนิกส์ที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน มีความสะดวก รวดเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร หัสไทรทอง (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบุคลากร หน่วยงานตามสถานการณ์ และถ่ายโอนองค์ความรู้ผ่านเครือข่ายของหน่วยงานให้กระจายอย่างทั่วถึงและครอบคลุม พัฒนาระบบให้มีระบบที่ทันสมัย ลดขั้นตอน ลดปริมาณงานที่ซ้ำซ้อน สร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้รองรับ การพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรชิตา อังกินันท์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กร ประเภทธุรกิจธนาคารสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษา ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) พบว่า มีการนำเทคโนโลยี เข้ามาใช้ในองค์กร โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ คือ เทคโนโลยีที่ช่วยในการปฏิบัติงาน และเทคโนโลยีที่ช่วยส่งเสริม การเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเหมือนขวัญ ช่วยคง (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวคือ เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานของมนุษย์ได้อย่างดีเยี่ยม ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในเทศบาลง่ายขึ้น สะดวก รวดเร็ว มากขึ้น บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลความรู้ต่างๆ ของเทศบาลมารวบรวม เป็นระบบสารสนเทศ เพื่อสามารถทำการถ่ายโอนข้อมูลความรู้กันภายในเทศบาล และเทศบาลอื่นๆ จนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างบุคลากรและระหว่างเทศบาล ส่งผลให้เทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานีกลายเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้

1.6 ด้านโครงสร้างการบริหารงาน ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งอาจเนื่องมาจาก ด้านโครงสร้างการบริหารงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้บริหารมีการจัดหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่พนักงานตามความสามารถของแต่ละคน มีการจัดโครงสร้างความรับผิดชอบให้ฝ่ายงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและองค์กรมีการประสานงานของพนักงานที่อยู่ต่างสาขากันได้เป็นอย่างดีมีสายการบังคับบัญชา ที่สั้นทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติญา ศรีซังส้ม (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูตามโครงสร้างที่ชัดเจน รวมถึงมีการแบ่งสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน และการจัดครูในตำแหน่งตามความรู้ความสามารถของแต่ละคน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวัฒน์ พรเลิศกษกร (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการตามแนวคิด 7S ของแมคคินซีที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย พบว่า โครงสร้างไม่มีอิทธิพลกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย เนื่องจากองค์การขาดการกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้แก่พนักงานในระดับต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ทำให้พนักงานขาดความมุ่งมั่นในการพัฒนาเรียนรู้ โดยมองว่าตนไม่มีอำนาจในการตัดสินใจใด ๆ ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ จึงไม่พยายามที่จะค้นคว้าหาความรู้หรือพัฒนาตนเอง อีกทั้งการกำหนดบทบาทหน้าที่ขอบเขตในการปฏิบัติงานยังไม่ครอบคลุมต่อตำแหน่งงานเท่าที่ควร ทำให้มีความสับสนทับซ้อนขาดความชัดเจนในแต่ละตำแหน่งงาน สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1.7 ด้านการเสริมแรง ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากการเสริมแรงทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้บริหารมีการกล่าววาทะก่อกอง ขมเขย การมอบรางวัลให้กับผู้ทำความดีความชอบ องค์กรให้โอกาสและส่งเสริมให้พนักงานพัฒนาตนเองเกิดความก้าวหน้าในอาชีพ และองค์กรมีการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณแก่พนักงานในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามออนไลน์สอดคล้องกับงานวิจัยของนครินทร์ จับจิตต์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า ผู้บริหารพิจารณาขึ้นเงินเดือนตามระเบียบทางราชการ ด้วยความเป็นธรรม มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติที่ทำหยาบความสามารถ ทำให้มีโอกาสใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการเผยแพร่ผลงานดีเด่นของบุคลากรให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป มอบใบประกาศนียบัตรหรือเชิดชูเกียรติคุณแก่บุคลากรที่ทำผลงานได้รับการยกย่อง มีระเบียบวิธีการในการพิจารณาความดีความชอบที่เป็นธรรม

1.8 ด้านการเรียนรู้ ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ทั้งนี้พนักงานในหน่วยงานมีการแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นทีมให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และปรับปรุงทักษะความชำนาญของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการเรียนรู้จากประสบการณ์และเหตุการณ์ในอดีต และมีการเรียนรู้จากการคาดการณ์ในอนาคตและมีการเรียนรู้จากการแก้ปัญหาการทำงานร่วมกันเป็นทีม ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถาม online สอดคล้องกับงานวิจัยของไชยสิทธิ์ ปิยะมาตรย์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเหล่าสายวิทยาการของกองทัพบกกล่าวว่า นโยบายของกองทัพบกมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาความสามารถของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทั้งทางวิชาการ และทักษะการปฏิบัติงาน มีการจัดส่งเข้าร่วมกิจกรรม ฝึกอบรม ประชุมสัมมนา และการศึกษาต่อต่างประเทศ ทำให้บุคลากรของสถานศึกษาของกองทัพบกวมทั้งของโรงเรียนเหล่าสายวิทยาการมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น

2. เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อัตราเงินเดือน และตำแหน่งงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะณัฐ เกียงประสิทธิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกลุ่มธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ในประเทศไทยพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของศรารักษ์ เหลือเทพ (2560)

ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายกฎหมายธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พบว่า พนักงานฝ่ายกฎหมายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกันในด้านตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาการทำงาน และระดับการศึกษา ทำให้การพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จำเป็นต้องพัฒนาตามความแตกต่างของรายละเอียดแต่ละกลุ่ม เช่น แยกตามเพศ แยกตามกลุ่มอายุ หรือแยกตามระดับการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่ของงานวิจัย คือ การบริหารองค์กรและจิตวิทยาองค์กรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้คือ ด้านผู้นำ ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างชัดเจนด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ภายในองค์กรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารในทุกด้าน ด้านการจัดการความรู้ ผู้บริหารส่งเสริมพนักงานให้แสวงหาความรู้อย่างเต็มที่ ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ผู้บริหารเน้นการพัฒนาพนักงานโดยมุ่งการส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการแก่ผู้รับบริการและสร้างความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ ภายในองค์กรมีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับช่วยสร้างการเรียนรู้ให้กับพนักงานด้านโครงสร้างการบริหารงาน ผู้บริหารมีการจัดหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่พนักงานตามความสามารถของแต่ละคน ด้านการเสริมแรง ผู้บริหารมีการกล่าวการยกย่อง ชมเชย การมอบรางวัลให้กับผู้ทำความดีความชอบ และด้านการเรียนรู้พนักงานในหน่วยงานมีการแก้ปัญหาาร่วมกันเป็นทีม ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และปรับปรุงทักษะความชำนาญของตนเองอย่างต่อเนื่อง ในการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อัตราเงินเดือน และตำแหน่งงาน มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. พัฒนาด้านผู้นำให้กับบุคลากรในระดับบริหารเพื่อสร้างมุมมองและแนวคิดของการบริหารงานบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการที่ดี สามารถวางแนวทางการปฏิบัติงานให้เกิดความคล่องตัว และมอบหมายงานอย่างเหมาะสม
2. พัฒนาด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ องค์กรต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารในทุกด้าน ทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตามผลวิเคราะห์สภาพการที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีการกำหนดกลยุทธ์อย่างมีหลักการและเหมาะสมในการพัฒนางานในองค์กร
3. ส่งเสริมด้านการจัดการความรู้ ผู้บริหารควรจัดให้มีการถ่ายทอดความรู้ การเผยแพร่ การแลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่อง มีการรวบรวมความรู้ใหม่ๆ เพื่อให้มีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ โดยให้พนักงานได้แสวงหาความรู้อย่างเต็มที่ มีการใช้ความรู้จากประสบการณ์ พัฒนาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรและทีมงาน ผู้บริหารควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรทุกระดับขององค์กรที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และผู้บริหารควรร่วมกับบุคลากรในการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในองค์กรเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาทีมและพัฒนาองค์กร
5. พัฒนาด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ทุกกิจกรรมภายในองค์กรตั้งแต่การอบรม การประชุม การสื่อสาร การจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผล และการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอกพร้อมกัน

เป็นทีมผ่านระบบเทคโนโลยีเพื่อให้การดำเนินงานทันต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และช่วยให้พนักงานมีความสามารถในการใช้งานระบบอย่างมีประสิทธิภาพจากความคุ้นเคยในการใช้งานระบบเทคโนโลยีขององค์กร นอกจากนี้องค์กรต้องทำการ Update ระบบเทคโนโลยีทั้ง Hardware Software ให้มีความทันสมัยพร้อมใช้งาน จะช่วยทำให้จัดการข้อมูลต่าง ๆ ภายในองค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. ด้านโครงสร้างการบริหารงานผู้บริหารควรมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่พนักงานฝ่ายต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ตามความสามารถของแต่ละคน ควรลดขั้นตอนในการทำงานเพื่อให้มีความสะดวกรวดเร็วขึ้น ให้มีสายบังคับบัญชาที่สั้นทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ มีการประสานของพนักงานที่อยู่ต่างสาขากันได้เป็นอย่างดี

7. ส่งเสริมด้านการเสริมแรง ผู้บริหารควรให้รางวัลแก่ทีมงานที่ทำงานได้ตามเป้าหมายนั้น ควรกล่าวยกย่องชมเชย ให้โอกาสและส่งเสริมให้พนักงานพัฒนาตนเองเกิดความก้าวหน้าในอาชีพ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

8. ส่งเสริมด้านการเรียนรู้ให้พนักงานในหน่วยงานมีการแก้ปัญหาร่วมกันเป็นทีม ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และปรับปรุงทักษะความชำนาญของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการเรียนรู้จากประสบการณ์และเหตุการณ์ในอดีต และมีการเรียนรู้จากการคาดการณ์ในอนาคตและมีการเรียนรู้จากการแก้ปัญหาร่วมกันเป็นทีม เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เพิ่มเติม เช่น เครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการบริหาร ฯลฯ ว่าส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

2. ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีมีคุณค่าทางวิชาการและสมบูรณ์ที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กฤติญา ตรีซังส้ม. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัยนครินทร์, 2564.

ไชยสิทธิ์ ปิยะมาตย์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเหล่าสายวิทยาการของกองทัพบก. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2556.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. **รู้จัก ธ.ก.ส.** (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 14 มีนาคม 2566). https://www.baac.or.th/th/content-about.php?content_group_sub=0023.

นครินทร์ จัปจิตต์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2562.

- นภาพร หัสไทรทอง. แนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2562.
- นนท์วัฒน์ พรเลิศกษกร. การบริหารจัดการตามแนวคิด 7S ของแมคคินซีที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม, 2565.
- นิษฐ์อดิگانต์ ดาราพันธ์. ปัจจัยทางการบริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2560.
- ปิยะณัฐ เกียงประสิทธิ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกลุ่มธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด, 2560.
- ประกาย ศิริสำราญ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2562.
- พรชิตา อังกิ้นันท์. แนวทางการพัฒนาองค์การประเภทธุรกิจธนาคารสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษารธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2560.
- รุ่งรัตน์ ดวงสร้อยทอง และคณะ. ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยจันทรเกษม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555.
- ศราภรณ์ เหลือเทพ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายกฎหมายธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2560.
- เหมือนขวัญ ช่วยคง. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2561.
- Bennett, J. K. and M. J. O'Brien. "The building blocks of the learning organization," *Training*. 3, 1 (1994): 41-49.
- Best, J. W. *Research in Education*. 3rded. New Jersey: Prentice Hall, 1977.
- Gavin, D. A., C. Edmondson and F. Gino. "Is you're a Learning Organization," *Harvard Business Review*, 86, 3 (2008): 109-116.
- Hair, J. E, et al. *Multivariate data analysis*. 7thed. New Jersey: Pearson Education International, 2010.
- Marquardt, M. and A. Reynolds. *The global learning organization*. New York: IRWIN, 1994.
- Nunnally, J. C. *Psychometric Theory*. 2nded. New York: McGraw-Hill, 1978.
- Senge, P. M. *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. New York: Doubleday, 1990.
- Yamane, T. *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper & Row, 1973.

จริยธรรมในการตีพิมพ์บทความ (Publication Ethics)

วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เป็นวารสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตีพิมพ์บทความในสาขาศึกษาศาสตร์ บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตร ศิลปะ วัฒนธรรม และสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดแนวคิด ทฤษฎี การพัฒนานวัตกรรมขึ้น และเป็นเวทีนำเสนอผลงานวิชาการของบุคลากรภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติและจริยธรรมในการเผยแพร่บทความไว้อย่างเคร่งครัด ดังนี้

บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์ (Duties of Authors)

1. ผู้นิพนธ์ต้องรับรองว่าบทความไม่ซ้ำซ้อนกับผู้อื่นและบทความไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่อื่น ๆ มาก่อน
2. ถ้าผู้นิพนธ์นำผลงานผู้อื่นมาใช้ประกอบในบทความ ผู้นิพนธ์ต้องอ้างอิงทั้งในเนื้อหาบทความและท้ายบทความให้รายละเอียดครบถ้วน
3. ผู้นิพนธ์ต้องรายงานข้อเท็จจริงในผลการวิจัย ไม่บิดเบือนข้อมูล ไม่ปกปิดข้อมูลหรือรายงานข้อมูลที่เป็นเท็จ
4. ผู้นิพนธ์ที่มีชื่อปรากฏในบทความต้องมีส่วนในการดำเนินการวิจัยจริง
5. ถ้าผลงานของผู้นิพนธ์เกี่ยวข้องกับการใช้สัตว์ ผู้เข้าร่วมหรืออาสาสมัคร ผู้นิพนธ์ต้องดำเนินการตามหลักจริยธรรมและให้แนบหนังสือรับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์หรือสัตว์ทดลอง

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการวารสาร (Duties of Editors)

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาและกลั่นกรองคุณภาพของบทความให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวารสาร
2. บรรณาธิการต้องใช้เหตุผลทางวิชาการในการพิจารณาบทความ โดยปราศจากอคติใด ๆ ต่อ ผู้นิพนธ์หรือบทความ
3. บรรณาธิการต้องจัดให้มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของบทความ เพื่อป้องกันการลอกเลียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เชื่อถือได้
4. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้นิพนธ์และผู้ประเมินบทความต่อผู้อื่นจนกว่าบทความจะได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่
5. บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนต่อผู้นิพนธ์และผู้ประเมินบทความ

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ (Duties of Reviewers)

1. ผู้ประเมินต้องไม่เปิดเผยข้อมูลใด ๆ ของบทความจนกว่าบทความจะได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่
2. ถ้าผู้ประเมินได้รับบทความและพิจารณาแล้วเห็นว่าตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือบทความไม่สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญ ผู้ประเมินต้องปฏิเสธการประเมินบทความทันที
3. ถ้าผู้ประเมินพบว่าบทความมีการซ้ำซ้อน ลอกเลียนจากบทความที่เคยตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว ผู้ประเมินต้องแจ้งบรรณาธิการให้ทราบทันที
4. ผู้ประเมินต้องดำเนินการพิจารณาบทความตามระยะเวลาที่กำหนด
5. ผู้ประเมินต้องประเมินโดยยึดหลักวิชาการ ไม่มีอคติหรือเจตนาอื่นที่ไม่ดีต่อบทความ

หลักเกณฑ์การเสนอบทความ

เพื่อตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

1. ข้อมูลเบื้องต้นของวารสาร

- 1.1 **วัตถุประสงค์** เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความปริทัศน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตีพิมพ์บทความดังกล่าวในสาขาศึกษาศาสตร์ บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตร ศิลปะ วัฒนธรรม และสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดแนวความคิด ทฤษฎี การพัฒนานวัตกรรมขึ้นและเป็นเวทีนำเสนอผลงานวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป
- 1.2 **ประเภทผลงานที่ตีพิมพ์** ประกอบด้วย บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความปริทัศน์
- 1.3 **ขอบเขตเนื้อหา** ประกอบด้วยสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตร ศิลปะ วัฒนธรรม และสาขาที่เกี่ยวข้อง
- 1.4 **กำหนดพิมพ์เผยแพร่** ปีละ 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม และฉบับที่ 3 เดือนกันยายน-ธันวาคม ของทุกปี

2. เกณฑ์การตีพิมพ์

- 2.1 บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใดมาก่อน
- 2.2 บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ เป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพและมีประโยชน์ โดยผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในสาขาที่บทความเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 ท่านขึ้นไปต่อหนึ่งบทความและเป็นผู้ที่มีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง
- 2.3 กองบรรณาธิการอาจส่งผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิให้ผู้เขียนแก้ไขเพิ่มเติมหรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่แล้วแต่กรณี
- 2.4 กองบรรณาธิการของสงวนสิทธิ์ในการตรวจแก้ไขรูปแบบบทความที่ส่งตีพิมพ์
- 2.5 บทความที่ไม่ผ่านการพิจารณาให้ตีพิมพ์ กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ทราบ แต่ไม่ส่งต้นฉบับคืนผู้เขียน

3. ประเภทของบทความ

วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สามารถส่งบทความได้ 3 ประเภท ได้แก่ บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความปริทัศน์ ดังนี้

- 3.1 **บทความวิจัย** ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1.1 ชื่อเรื่อง
 - 3.1.2 ชื่อผู้เขียน

3.1.3 หน่วยงานหรือคณะ และมหาวิทยาลัย

3.1.4 บทคัดย่อ

3.1.5 คำสำคัญ

3.1.6 บทนำ

3.1.7 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1.8 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1.9 สรุปผลการวิจัย

3.1.10 อภิปรายผลการวิจัย

3.1.11 ข้อเสนอแนะ

3.1.12 กิตติกรรมประกาศ

3.1.13 เอกสารอ้างอิง

3.1.14 ตาราง รูปภาพ แผนภูมิ หรือกราฟ

3.2. บทความวิชาการ

3.2.1 ชื่อเรื่อง

3.2.2 ผู้แต่ง

3.2.3 บทคัดย่อ

3.2.4 คำสำคัญ

3.2.5 บทนำ

3.2.6 เนื้อหา

3.2.7 บทสรุป

3.2.8 เอกสารอ้างอิง

3.3. บทความปริทัศน์

เป็นงานทางวิชาการที่ประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการเฉพาะทางที่มีการศึกษาค้นคว้า มีการวิเคราะห์ความรู้อย่างกว้างและลึกอย่างทันสมัย โดยใช้ข้อมูลวิพากษ์ให้เห็นแนวโน้มที่ควร ศึกษาและพัฒนาต่อไป ผู้เขียนควรตรวจสอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทความที่นำเสนออย่างละเอียด โดยเฉพาะเนื้อหาที่ใหม่ที่สุด บทความปริทัศน์ต้องนำเสนอพัฒนาการของเรื่องที่น่าสนใจ ข้อมูลที่นำเสนอจะต้องไม่จำเพาะเจาะจงเฉพาะผู้อ่านที่อยู่ในสาขาของบทความเท่านั้น แต่ต้องนำเสนอข้อมูลที่ผู้อ่านในสาขาอื่น ๆ หรือนิสิตนักศึกษาในระดับสูงสามารถเข้าใจได้ บทความปริทัศน์เป็นการนำเสนอภาพรวมที่น่าสนใจ ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

3.3.1 ชื่อเรื่อง

3.3.2 ชื่อผู้เขียน

3.3.3 คำสำคัญ

3.3.4 บทนำ

3.3.5 บทสรุป

4. รูปแบบและการเตรียมต้นฉบับ

วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้กำหนดแนวทางการเขียนบทความสำหรับการตีพิมพ์ในวารสาร โดยผู้เขียนสามารถจัดเตรียมเนื้อหาบทความทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษได้ พิมพ์หน้าเดียวบนกระดาษสันขนาด A4 แบบคอลัมน์เดียว โดยมีความยาวของบทความรวม 8-10 หน้า ให้ใช้ขนาดและรูปแบบตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะและขนาดตัวอักษรที่กำหนดให้ใช้ในการพิมพ์บทความ

หัวข้อ/ส่วนประกอบ	แบบตัวอักษรและขนาด	ลักษณะของตัวอักษร	การวางตำแหน่ง
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	TH Sarabun PSK 16 pt	ตัวหนา	กึ่งกลาง
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)	TH Sarabun PSK 16 pt	ตัวหนา	กึ่งกลาง
ชื่อผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วม	TH Sarabun PSK 14 pt	ตัวธรรมดา	กึ่งกลาง
ที่อยู่ผู้เขียน	TH Sarabun PSK 14 pt	ตัวเอียง	กึ่งกลาง
หัวข้อ	TH Sarabun PSK 14 pt	ตัวหนา	ชิดซ้าย
เนื้อเรื่อง	TH Sarabun PSK 14 pt	ตัวธรรมดา	กระจายแบบไทย
หัวข้อเอกสารอ้างอิง	TH Sarabun PSK 14 pt	ตัวหนา	ชิดซ้าย

ส่วนชื่อและที่อยู่ผู้เขียนจะมีสัญลักษณ์¹ ท้ายนามสกุลผู้เขียนหลัก และชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้วิจัยร่วม¹ ตามลำดับ ที่อยู่ผู้เขียนให้ระบุที่อยู่ หน่วยงาน คณะ และมหาวิทยาลัยที่สังกัด ถ้าผู้เขียนมีที่อยู่ต่างกันให้ระบุเป็นตัวเลข^{1,2,...}

รูปแบบการพิมพ์ต้นฉบับบทความให้เป็นไปตามที่กำหนดในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การตั้งค่าน้ำกระดาษ

ขอบกระดาษ	ระยะขอบ (นิ้ว)
ขอบกระดาษบน	1.5
ขอบกระดาษล่าง	1
ขอบกระดาษซ้าย	1.5
ขอบกระดาษขวา	1

5. รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงและเอกสารอ้างอิง (References)

การอ้างอิง เป็นการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาเป็นวิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี (ชื่อ-นามสกุลผู้แต่งปีที่พิมพ์) หรือระบบ APA (America Psychological Association Style)

ตัวอย่าง ศิริชัย//การถนอมวาสี /(2559)

(ศิริชัย//การถนอมวาสี, / 2559)

เอกสารอ้างอิง ให้ระบุรายชื่อเอกสารที่ใช้เป็นหลักในการค้นคว้าวิจัยที่ได้ตรวจสอบเพื่อนำมาเตรียมรายงานและมีการอ้างอิงถึง จัดเรียงลำดับตามตัวอักษร ถ้าเป็นบทความภาษาไทยนำโดยกลุ่มเอกสารอ้างอิงภาษาไทยและตามด้วยกลุ่มเอกสารภาษาอังกฤษ รูปแบบของการเขียนเอกสารอ้างอิง ดังนี้

การอ้างอิงหนังสือ

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง./ครั้งที่พิมพ์./สถานที่พิมพ์./ผู้จัดพิมพ์./ปีพิมพ์.

ตัวอย่าง: ประภัสสร เทพชาตรี. **สถานการณ์โลก 2553 และแนวโน้มปี 2554.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม, 2554.

Stebbing, Lionel. **Quality Assurance : The Route to Efficiency and Competitiveness.** 3rd ed. New York: Ellis Horwood, 1993.

การอ้างอิงจากวารสาร

รูปแบบ: ผู้เขียน./“ชื่อบทความ,”/ชื่อวารสาร./ปีที่./ฉบับที่/(วันที่/เดือน/ปี):/เลขหน้า

ตัวอย่าง: ดุษฎี วรรณธรรมดุขฎี. “วัฒนธรรมกับการดื่ม,” **ราชพฤกษ์.** 10, 3 (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2556): 13-20.

Gatten, Jeffrey N. “Measuring Consortium Impact on User Perception: OhioLINK and LibQUAL+™,” **The Journal of Academic Librarianship.** 30, 3 (May 2004): 115-135.

การอ้างอิงจากหนังสือพิมพ์

รูปแบบ: ผู้เขียน./ “ชื่อบทความหรือหัวข้อข่าว,”/ชื่อหนังสือพิมพ์./วันที่/เดือน/ปี:/เลขหน้า.

ตัวอย่าง: คีฤทธิ ปราโมช, ม.ร.ว. “ข่าวโกลน,” **สยามรัฐ.** 12 มกราคม 2519: 3.

Jansen, Peter. “2009-Thailand’s Year Before the Decisive Storm,” **Bangkok Post.** 12 December 2009: 11. “Facts about Cambodia’s King Sihamoni,” **The Nation.** 12 December 2000: 1.

การอ้างอิงจากวิทยานิพนธ์

รูปแบบ ผู้เขียน./ชื่อวิทยานิพนธ์./ประเภทของบทนิพนธ์พร้อมด้วยชื่อหลักสูตร/สถาบัน./ปีพิมพ์.

ตัวอย่าง: วิตติกา ทางชั้น. **กลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีในเชิงบูรณาการ.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2550.

Buppha Devahuti. **Use of Computer in Serials Control in Thai Libraries.** Master’s Thesis Department of Library Science Chulalongkorn University, 1975.

การอ้างอิงจากบทความ/เอกสารที่นำเสนอในการประชุมวิชาการ

รูปแบบ: ผู้เขียน//“ชื่อบทความ/เอกสาร,”//ใน:ชื่อบรรณธิการ./บรรณธิการ// ชื่อเรื่องหรือหัวข้อการประชุม//ชื่อการประชุม./วันที่/เดือน/ปีที่จัดประชุม./สถานที่จัดประชุม//สถานที่พิมพ์./ผู้จัดพิมพ์./ปีพิมพ์./หน้า.

ตัวอย่าง: บุญส่ง พจน์สุนทร. “ภาวะช็อก: การวินิจฉัยและการวินิจฉัยแยกโรค,” ใน: พลากร สุรกุลประภา, บรรณธิการ. *Medicine in the evidence-based era*. การประชุมวิชาการประจำปี 2544 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 17; 16-19 ตุลาคม 2544; ขอนแก่น. ขอนแก่น: คณะแพทยศาสตร์, 2544.หน้า 195-208.

Bengtsson, S. and B.G. Solheim. “Enforcement of Data Protection, Privacy and Security in Medical Informatics,” In: Lun K. C, Lun, P. Degoulet and T. E. Piemme, editors. *MEDINFO 92*. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics; 6-10 September 1992; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland, 1992. pp. 1561-1565.

การอ้างอิงจากสื่ออินเทอร์เน็ต

ข้อมูลจาก Website ของบุคคล

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง/(ออนไลน์)/ปีพิมพ์/(อ้างเมื่อ/วันที่/เดือน/ปี)// จาก:URL

ตัวอย่าง: ฟาติละห์ บาโล. การศึกษาของเด็กไทยในปัจจุบัน. (ออนไลน์) 7 เมษายน 2556 (อ้างเมื่อ 18 พฤษภาคม 2557). จาก <http://www.l3nr.org/posts/538618>

Emanuel, Brian. *Another Study Fuels Movement to Push Back High School Start Times*. (online) 14 March 2014 (cited 18 May 2014). Available from: http://blogs.edweek.org/edweek/inside-school-research/2014/03/late_start_times.html?cmp=ENL-EU-NEWS3

ข้อมูลจาก Website ของหน่วยงานต่าง ๆ

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง/(ออนไลน์)/ปีพิมพ์/(อ้างเมื่อ/วันที่/เดือน/ปี)//จาก:URL

ตัวอย่าง: ธาตุกร จุลินทร. *ประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2555*. (ออนไลน์) 2555 (อ้างเมื่อ 18 พฤษภาคม 2557). จาก <http://library2.parliament.go.th/ebook/content-ebbas/2556-thakoon.pdf>

Thaweesak Koanantakool, *Getting Ready for New Millennium: What are the Thai Government's Actions Toward the Year 2000*. (online) 1999 (cited 20 August 1999). Available from: <http://nectec.or.th/it-projects/>

6. การส่งบทความ

กำหนดการรับบทความ สามารถส่งบทความถึงกองบรรณาธิการ ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ผ่านระบบลงทะเบียนออนไลน์ <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/Pitchayatat/>

- 6.1. เมื่อกองบรรณาธิการวารสารได้รับต้นฉบับแล้ว จะนำมาพิจารณาแล้วแจ้งตอบกลับให้ผู้เขียนทราบผลว่าผ่านการพิจารณาหรือไม่ผ่าน
- 6.2. บทความที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์จะได้รับการตรวจสอบวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิตามเกณฑ์การตีพิมพ์ของวารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 6.3. บทความเมื่อได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว กองบรรณาธิการจะส่งผลการพิจารณาบทความ ให้ผู้เขียนไปปรับแก้ไขบทความและส่งกลับมากองบรรณาธิการ
- 6.4. เมื่อบทความของผู้เขียนได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการจะจัดส่งวารสารให้ผู้เขียน จำนวน 1 เล่ม

7. ติดต่อสอบถามข้อมูล

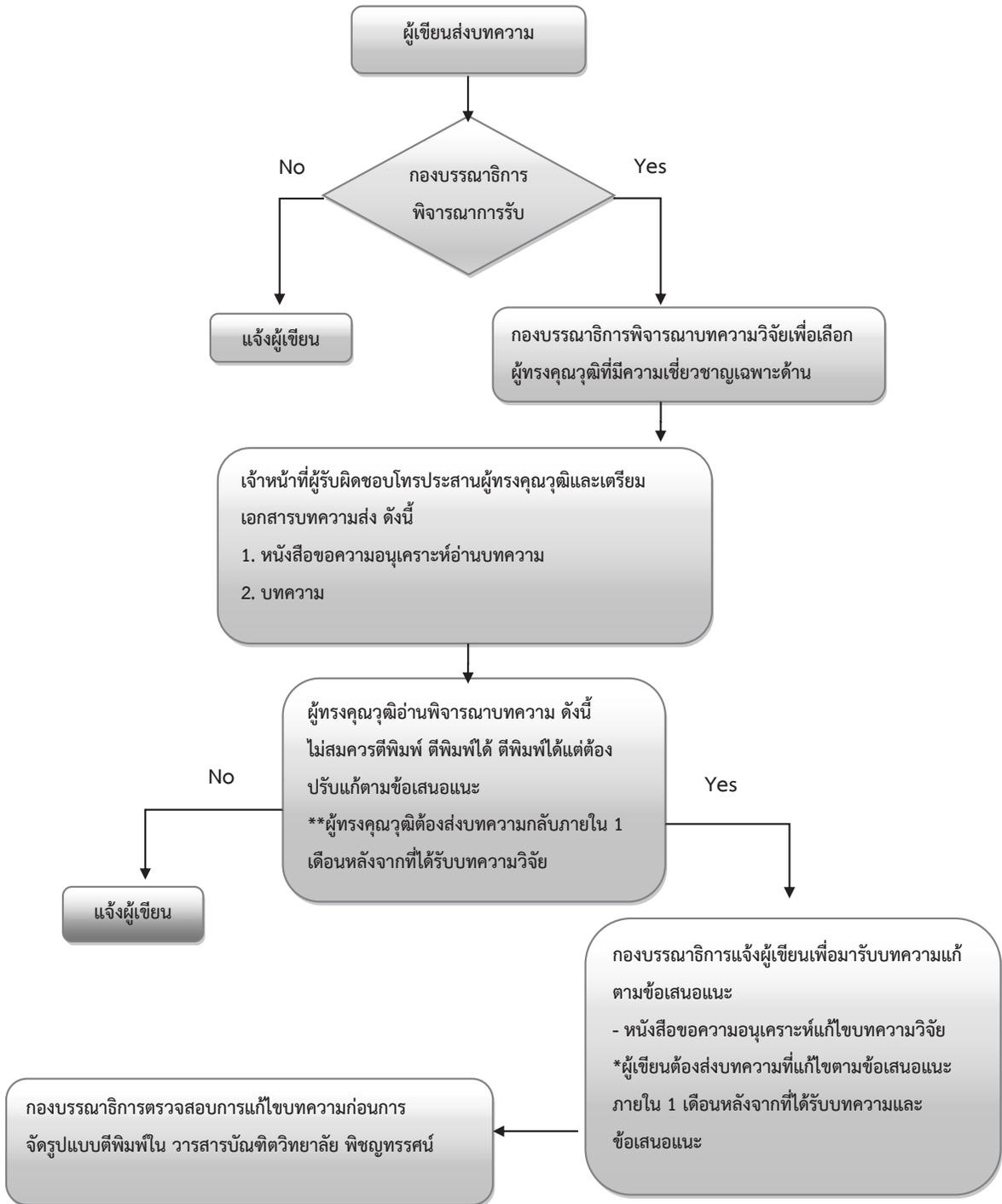
สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เลขที่ 2 ถนนราชธานี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทรศัพท์ 0-4535-2097 มือถือ 062-424-9400 โทรสาร 0-4535-2120

E-mail: info.gra@ubru.ac.th

ขั้นตอนการรับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

**แบบฟอร์มการส่งบทความเพื่อลงตีพิมพ์ใน
วารสารบัณฑิตวิทยาลัย “พิชญทรรศน์” มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**

เลข.....
รับวันที่...../...../.....
ผู้รับ.....

เรียน บรรณาธิการวารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิชญทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
เรื่อง ขอตีพิมพ์บทความลงบัณฑิตวิทยาลัย พิชญทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

1. ชื่อผู้ส่งบทความ (ภาษาไทย)
(ภาษาอังกฤษ)
2. วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด ชื่อย่อ.....
3. ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) ชื่อภาษาไทย ชื่อภาษาอังกฤษ
4. สถานภาพผู้ส่งบทความ
 - 4.1 () อาจารย์ () อื่น ๆ ระบุ สถาบัน คณะ.....
 ชื่อผู้วิจัยร่วม กรณีผู้ส่งบทความไม่เป็นนักศึกษา (ถ้ามี)
 - 4.1.1 ชื่อภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
 - วุฒิกการศึกษาสูงสุด ที่ทำงานปัจจุบัน..... คณะ
 - 4.1.2 ชื่อภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
 - วุฒิกการศึกษาสูงสุด ที่ทำงานปัจจุบัน..... คณะ
 - 4.2 () นักศึกษา ปริญญาเอก ปริญญาโท หลักสูตร.....
 สาขา..... คณะ..... สถาบัน.....

โปรดระบุชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)

 - 4.2.1 ชื่อภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
 - วุฒิกการศึกษาสูงสุด ที่ทำงานปัจจุบัน..... คณะ
 - 4.2.1 ชื่อภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
 - วุฒิกการศึกษาสูงสุด ที่ทำงานปัจจุบัน..... คณะ
5. ประเภทของบทความ () บทความวิจัย () บทความวิชาการ () บทความจากปริทัศน์ () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ที่อยู่ผู้ส่งบทความ (ที่ติดต่อได้สะดวก).....
.....
.....
7. เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ โทรสาร E-mail
8. สิ่งที่ส่งมาด้วยเพื่อให้กรรมการพิจารณา
 - () เอกสารพิมพ์ต้นฉบับบทความ จำนวน 2 ชุด
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ต้นฉบับที่ส่งให้พิจารณาเพื่อพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนี้ ไม่อยู่ในระหว่างพิจารณาของวารสารอื่น และยินดีแก้ไขตามที่กองบรรณาธิการเสนอแนะ
ผู้ส่งบทความ ลงชื่อ
(.....)
...../...../.....
10. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (กรณีเป็นวิทยานิพนธ์) ได้ตรวจบทความนี้แล้วขอรับรองว่า องค์ประกอบและเนื้อหาของบทความนี้ มีความสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยบทความนี้เป็น
 - เนื้อหาบางส่วนของวิทยานิพนธ์
 - เนื้อหาโดยองค์รวมทั้งหมดของวิทยานิพนธ์

เห็นควรให้ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนได้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ลงชื่อ

()

...../...../.....

ส่วนนี้สำหรับเจ้าหน้าที่กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตวิทยาลัย “พิษณุพรรณ” มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

11. ความเห็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบองค์ประกอบของบทความ

() ครบ () ไม่ครบ ขาด

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ ลงชื่อ

(นางสาวปณิดา ธรรมวงศ์)

..... /...../.....

12. ความเห็นของบรรณาธิการ

() เก็บเรื่อง () ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมส่วนประกอบที่ยังไม่ครบ หรือ ไม่สมบูรณ์

() นำส่ง Peer Review พิจารณา ควรแต่งตั้ง () ผศ. () รศ. () ศ. () ดร.

1

2

3

อนุมัติ ไม่อนุมัติ

บรรณาธิการ ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ชาญชัย สุกใส)

...../...../.....

ใบสมัครเป็นสมาชิกวารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โปรดกรอรายละเอียดในใบสมัครเป็นสมาชิกดังต่อไปนี้

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ - นามสกุลผู้รับ.....

ที่อยู่ บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... E-mail

หน่วยงาน..... สถานที่ทำงาน

ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขตอำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

สมัครเป็นสมาชิกหนึ่งปี

ค่าสมาชิก 200 บาท

สมัครเป็นสมาชิกสองปีติดต่อกัน

ค่าสมาชิก 400 บาท

ท่านสามารถติดต่อสอบถามได้ที่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 2 ถนนราชธานี ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทร 045-352-097 โทรสาร 045-352-120

MEMBERSHIP APPLICATION

Date.....Month.....Year.....

Name.....

Last

First

Mailing Address.....

Street Number and Name

.....

District (City)

Amphur (State)

.....

Province (Country)

Postal Code

E-mail Address..... Telephone No.

Fax No.

One-year Membership

(200 Baht)

Two-year Membership

(400 Baht)

You can contact us at Graduate School, Ubon Ratchathani Rajabhat University, 2 Ratchathani
Road Mueang District of Ubon Ratchathani Province, 34000 Tel: 045-352-097 Fax: 045-352-120

วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ

ISSN 2774-0633 (Print) ISSN 2774-0862 (Online)

ผู้ประเมินบทความ (Readers) ปีที่ 19 ฉบับที่ 1

รองศาสตราจารย์ ดร.จำลอง วงษ์ประเสริฐ
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทวรรณ วิงวอน
รองศาสตราจารย์ ดร.นิศานาจ โสภภาพ
รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยกนิษฐา โชติวินิช
รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม คำผา
รองศาสตราจารย์ ดร.อัยรดา พรเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาศิริ เขตปิยะรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ เหลาสุภาพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติยศ วรเดช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ ประพันธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาโรจน์ เผ่าวงศ์กุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม ทิพราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธีรัตน์ มั่นวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ธร สิงห์พันธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ บรรลือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาว์รักษ์ ทองพุ่ม
ดร.วิตติกา ทางชั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Journal of Graduate School, Pitchayatat, Ubon Ratchathani Rajabhat University

ISSN 2774-0633 (Print) ISSN 2774-0862 (Online)

Journal Readers; Vol. 19 No. 1

Assoc. Prof. Dr.Jumlong Vongprasert	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr.Boonthawan Wingwon	Lampang Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr.Nisanart Sopapol	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr.Bhumhong Jomhongbhibhat	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr.Piyakanit Chotivanich	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr.Pranom Kumpla	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr.Irada Phorncharoen	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Asst. Prof. Dr. Pasiri KhetPiyarat	Uttaradit Rajabhat University
Asst.Prof.Dr. Kitti Laosupap	Ubon Ratchathani University
Asst. Prof. Dr.Somkiattiyos Woradet	Thaksin University, Phatthalung Campus
Asst. Prof. Dr. Kittipong Praphan	Maha Sarakham University
Asst. Prof. Dr.Saroch Pauwongsakul	Kanchanaburi Ratchathani Rajabhat University
Asst. Prof. Dr.Udom Tipparach	Ubon Ratchathani University
Asst. Prof Dr.Mereerat Manwong	Ubon Ratchathani university
Asst. Prof. Dr.Pongthorn Singpan	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Asst. Prof. Dr.Suwat Banlue	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Asst. Prof. Dr.Yaowaluk Tongphum	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Dr.Wittika Thangchan	Khon Kaen University